

Akcija

velja od 26.10. do 9.11.2000
v vseh prodajalnah Mercatorja.

Mandarine	169,00 SIT
Kista repa 1kg	189,00 SIT
Zamrznjene rance	539,00 SIT
Zamrznjene gosi	739,00 SIT

Mercator najboljši sosed

DOLENJSKI LIST

Št. 44 (2671), leto LI • Novo mesto, četrtek, 2. novembra 2000 • Cena: 220 tolarjev

Zlo se ne sme ponoviti

Spominska svečanost pri spomeniku padlim borcem in aktivistom NOB na Cviblu pri Žužemberku

CVIBLJE PRI ŽUŽEMBERKU - "S to spominsko svečanostjo ne želimo obujati sovraštva in delitev, ki so obremenjevale preteklost teh krajev. Prav nasprotno! Že med vojno smo se borili za boljšo prihodnost vseh Slovencev in seveda

Najboljši na Infosu

Strokovnjaki revije Monitor in podjetja Infos so tudi letos ocenili vse razstavljeni izdelki in podelili priznanja. Med domaćimi izdelki so bili finalisti DataLab Pantheon 4.0, Hermes Softlab StoRM in podjetji Hermes Plus in Abraxas z izdelkom SiShop 2000, ki je tudi zmagovalec. Med računalniki so bili finalisti Apple Power Mac G4 Cube, Sony Vaio PCG-SR1K in Toshiba Satellite 35DVD, ki je zmagovalec te skupine. Med mobilnimi napravami so bili med finalisti Handspring Visor, Olympus Camedia E-10 in Palm IIIc, zmagovalec skupine pa je Olympus Camedia E-10. Med zunanjim in dodatno opremo so bili finalisti Apple Studio Display, Toshiba SD-R1002 in Epson Stylus Photo 2000P, zmagoval je slednji. Med programsko opremo pa so bili finalisti Microsoft Windows 2000, Novell DirXML in Active Tools TurboLinux Cluster Server 6.0. Zmagal je program za linux, ki je istočasno prejel še priznanje zmagovalec Infosa 2000.

S. MIRTIČ

CITROËN CENTER
C I K A V A
Podbevkova 6a, Novo mesto
tel.: 07/393 04 54, 393 04 64
SAMO PRI NAS NAGRADNA IGRA SAXO

Ziveti - umreti je usoda naša, / a cilj nam je visoko posajen./ Glej to drevo, za usodo nič ne vpraša,/ a večno se bori za svoj namen. (Oton Župančič) (Foto: A. Bartelj)

"Med firmami so tudi 'gazele'"

Posavje poleg slabih ocen po razpadu velikih podjetij v zadnjem času že sliši tudi spodbude - Certifikati kakovosti za NUMIP Krško - "Sreča, da je v Sloveniji nastala nuklearka"

KRŠKO - Potem ko v Posavju v zadnjih letih običajno govorijo in slišijo črnogledne besede o razpadu tukajšnjih podjetij in iz tega izhajajočih gospodarskih in družbenih težavah te pokrajine, se razveselijo vseh svetih mnjen in napovedi. Ena redkih priložnosti za to so imeli 26. oktobra ob podelitvi certifikatov kakovosti družbi NUMIP Krško.

O krških občini in Posavju je navdušeno govoril Jožko Čuk, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Ta je prišel v Krško na podelitev certifikatov kakovosti, obiskal je še IGM Sava iz Leskovca pri Krškem in Kmecko zadrugo Krško. Za domačine je zvenelo znano Čukova ugotovitev, da sta občina Krško in Posavje najpomembnejša slovenska energetska regija. Morda so manj pogoste, še bolj pa neobičajne besede, kakršne je predsednik zbornice namenil Nuklearni elektrarni Krško. "Imeli smo srečo, da je v Sloveniji nastala nuklearka," je rekel Čuk. Nuklearka je po njegovem po zahtevnosti namreč visoka tehnologija, takoj za vesoljsko. V tej elektrarni, ki je v Sloveniji najzahtevnejši tehnološki projekt, se še zmeraj učimo. Tako je menil predsednik Čuk, ki je tudi poohvalil sedanje zanesljivo organizacijsko in tehnično vodenje nuklearke.

Potem ko so novejšo krško zgodovino zaznamovali številni stecaji nekdanjih močnih podjetij, se tukajšnje gospodarstvo zdaj postavlja na noge z manjšimi podjetji. V Žadovinku v industrijski coni je nastalo veliko novega. "Firme v Žadovinku so v začetku svojega življenjskega ciklusa, a med njimi so tudi gazele." S temi besedami je predsednik zbornice označil hitri razvoj krškega in posavskega podjetništva in v njem izstopajoče primere. Pri tem je omenil tudi nekakso prodorno poslovanje Term Čatež ter uveljavljeno sadjarstvo in jagodičje v Posavju. "Od zunaj nekateri vidijo Krško tudi zaradi

Vipapa," je menil Čuk. Predsednik zbornice je vlival optimizem gospoditeljem v Krškem tudi s podatkom, da so v Posavju podelili že 24 certifikatov kakovosti. Med certifikati

kakovosti so najnovejšega datuma že omenjeni Numipovi. Govorniki ob podelitvi certifikatov so bili iz slovenskih certifikacijskih hiš, te pa so povezane z evropskimi, in slovenskimi strokovnimi ustanovami za vrhunsko varilstvo. Zato imajo toliko večjo težo njihove pohvale, da v krških podjetjih znajo delati tudi vrhunsko. M. L.

CERTIFIKATI ZA NUMIP KRŠKO - Družbi NUMIP iz Krškega so 26. oktobra izročili certifikat kakovosti ISO 9001, ISO 14001 in EN 792-2. Na podežitvi v Kulturnem domu Krško, s katere je posnetek, je predstavnik zveze društev za varilno tehniko Slovenije zagotovil, da bodo certifikat vpisali v seznam evropskih podjetij, ki imajo tako potrdilo o kakovosti. S takim vpisom pa je lažje dobiti delo na mednarodnem trgu. Družba NUMIP proizvaja rezervne dele za jedrske energetske objekte, druge elektrarne in industrijske sisteme ter montira in vzdržuje take objekte. (Foto: M. L.)

**BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO**
*** Odkupujemo delnice Telekoma
po 39.000 tolarjev!**
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

VREME

Ob koncu tedna bo nestanitveno vreme s padavinami.

Najbrž
še nikoli niste
slišali za nas.

A odslej bomo z
vami vse življenje.
Vsak mesec.

PRVA
POKONJINSKA
DRUŽBA
Sodelovanje bogati

Berite danes

stran 3:

- 60.000 ljudi brez enega samega poslanca

stran 7:

- Župan noče biti zgolj kot fokus

stran 9:

- Slovenci znamo pridelati dober med

Denar iz proračunske rezerve za savske elektrarne

LJUBLJANA - Posavski župani in poslanci so se z direktorjem Savske elektrarne Borutom Miklavčičem pogovarjali o možnostih, da bi Savske elektrarne pridobile sredstva sistemskih rezerve državnega proračuna za leto 2000. Vlada je za razdelitev sredstev pooblastila ministrstvo za gospodarske dejavnosti. Posavje se zavzema, da bi minister dr. Jože Zagožen sprostil in razdelil sredstva v čim krajšem času. S tem bi bil izpolnjen temeljni pogoj za pričetek gradnje HE Boštanj.

Inter Tob v stečaju

NOVO MESTO - Kot je bilo po zadnjih dogodkih pričakovati, je novomeška tovarna obutve Inter Tob zašla v stečaj. Na predlog vodje prisilne poravnave Martina Drgana je novomeško sodišče v petek, 27. oktobra, oklical začetek stecajnega postopka.

Dan pred tem, v četrtek, je 30 delavk, ki so delale tudi med stavko, dobilo še eno plačo in pristalo na zavodu za zaposlovanje z vsemi pravicami, ki gredo delavcem, ki so zaradi stecaja izgubili delo. Polozaj ostalih 27 delavk pa je negotov. Delavke, ki so stavkale od 4. septembra, so namreč pred časom po pošti dobile delavske knjižice, češ da je bila stavka nezakonita, na kar so se pritožile, a pritožbeni potopki še ni končan.

Vsekakor pa ni nobenih možnosti za obnovitev proizvodnje, saj so, tako trdi lastnik in direktor firme Jože Praznik, v času stavke izgubili zaupanje kupcev in dobaviteljev.

A. B.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

9770416 224000

V SPOMIN ŽRTVAM VOJNE - V soboto, 28. oktobra, je bila na Cviblu pri Žužemberku spominska svečanost v spomin na vse žrtve, ki so v letih druge svetovne vojne padle v dolini Krke in na širšem območju Suhe krajine. Slavnostni govornik je bil Bogdan Osolnik. (Foto: S. M.)

VOLITVE V ZBORNICO

Kje je dramilo za kmete?

"Ni ustavove, ki bi lahko razvoj regije usmerjala z vrha," je nedavno v Novem mestu na sestanku pred volitvami v lokalne organe Kmetijsko-gozdarske zbornice dejal njen predsednik Peter Vrsk. Ali drugače: Pomagaj si sam in država ti bo pomagala. Žal je danes težko reči, koliko si zmorejo in znajo pomagati mali kmetje ali polkmetje, ki jih je v Sloveniji več 10 tisoč in so za nekatere že odpisani. Večjim kmetom se že svita, malo pa se bodo tudi morali zbuditi, preden bo prepozno. Pri gospodarjenju in trženju potrebujejo učinkovite zadruge, za uveljavljanje svojih interesov in interesov kmetijstva močno zbornico in v borbi za svoje pravice še odločen sindikat.

Za zdaj so v povezovanju še precej bosi. Kmetijsko-gozdarska zbornica se šele postavlja na noge in se bori za svoje mesto znotraj državnega sistema. Medtem ko jo nekateri v kmetijstvu ocenjujejo za velik došček, se številni mali kmetje bojijo vsiljivca, nove ustanove, v katero so po zakonu obvezno včlanjeni in ki ji morajo plačevati članarino. Kaj bodo imeli od zbornice, ne vedo in še ne morejo vedeti. Vodstvo zbornice in vsi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom na lokalni ravni, se zato upravičeno bojijo za udeležbo na decembrskih volitvah v lokalne organe zbornice, še posebej, ker si ne morejo privoščiti dovolj volišč. Tako zbornica dober mesec pred volitvami še ne ve, kako bo privabila male kmete k odločanju. Če teh ne bo zraven, bodo imeli zbornico manjšine.

BREDA DUŠIĆ GORNİK

Telefonske številke

Potem ko so 30. marca letos začele v Sloveniji veljati nove telefonske številke, bodo 22. novembra prenehale veljati stare telefonske številke. V tem vmesnem času je večina imetnikov telefona dosegla na staro in na novo številko. Ko bodo stare prenehale veljati, se bo vsakič, ko boste poklicali, na staro telefonsko številko oglasil odzivnik, ki vas bo opozoril, da je številka spremenjena, in vam sporočil novo. Pot do nove ni pretežka. Odzivnik vam bo povabil novo področno kodo in telefonsko številko, če vtipkate 086 in omrežno skupino in staro telefonsko številko. Če vtipkate samo 086 in staro telefonsko številko, boste od odzivnika izvedeli samo novo telefonsko številko brez področne kode. Če se bolj znajdete na spletnih straneh, boste na tis.telekom.si na podlagi stare telefonske številke lahko izvedeli novo. Sicer sta ob uvažanju omenjenih novosti v telefoniranju na voljo še dve številki. Če pokličete 086 9898, se bo oglasil odzivnik, ki vas bo usmeril do nove telefonske številke. Na številki 080 8080 boste izvedeli splošne informacije o tokratnem uvajaju novih telefonskih številki. Novembra bo tudi izšel tiskani telefonski imenik z novimi številkami, s tem da boste imenik za svojo omrežno skupino prejeli brezplačno. Ali že uporabljate novo telefonsko številko? Spreminjanje telefonskih števik obravnava tudi tokratna anketa Dolenjskega lista.

ANDREJ BOŽIČ iz Kostanjevice na Krki, podžupan občine Krško: "Pri spremembi teh telefonskih števik mora biti človek visoko izobražen v matematični smeri, kajti toliko številk si je težko zapomniti, vemo pa, da v vsakdanjem življenju potrebujemo izredno veliko številk. Problem je pri telefonskih številkah, ki pomenijo nekako tudi varnost. Na primer 113 in 112. Tu bo velik problem."

IVAN KOSTEVC iz Bizeljske vasi, cestar: "Slišal sem, da se bodo spremene telefonske številke. Zdaj se veljajo stare, ampak se bomo že navadili na nove. Nove imamo zapisane, tako da vemo zanje. Vem, kako se izve za nove številke. O zamenjavi nas veliko obveščajo. O zamenjavi vidiš na televizijskih in slišiš tu in tam. Menda je bila potrebno, da to sprememijo."

SNEŽANA CERJANEK, gimnazijka s Krupe: "Že dolgo vem, da bomo ta mesec dobili nove telefonske številke, prav tako, na katero brezplačno telefonsko številko jih je mogoče dobiti. Upam, da bo čimprej izšel telefonski imenik, saj jih bo lažje poiskati. A novih telefonskih števik še ne uporabljam. Se ne spomnim in tudi dalje so. Ko pa ne bo več druge možnosti, jih bom že zavrtala."

LEA GRABRIJAN, upokojenka iz Črnomlja: "Vem, da spremembo telefonskih števik in tudi, kam moram poklicati, da zvem zanje. To zame ne bo šok, saj se že dolgo pripravljam na spremembo. Tako sem že sporočila prijateljem in znancem svojo novo številko. Po našem mestu še kličem po starjem, v druge kraje pa že po novem. Seveda pa brez imenika ne bo šlo, kajti sprememb bo veliko."

MILENA TRŠINAR, čistilka v Domu starejših občanov v Trebnjem, doma v Mokronogu: "Kar kmalu sem se privadila na uporabo novih telefonskih števik, tako da sedaj ne uporabljam več starih števik. Ne bi mogla reči, če so zdaj kaj drugačne ali boljše zvez, čeprav sem nekaj slišala, da naj bi nove številke pomenile tudi boljšo kakovost zvez."

GAŠPER KOSTREVC, sedmošolec krmeljske osnovne šole: "Precej, smočano' se mi zdi tole preštevilčenje telefonskih števik, čeprav sem običajno sicer kar hitro navdušen za novosti. Jaz se še vedno pogovarjam s pomočjo starih telefonskih števik in tudi pri sošolcih je podobno. Ko se bomo po 20. novembra moralii spriajazniti z novimi, bo že šlo."

JANEZ MATE, kmet iz Dolnjih Podpoljan v ribniški občini: "Vem, da se telefonske številke menjavajo in nekatere nove tudi že uporabljam, vendar bolj malo. Večinoma uporabljam mobil. Navaden telefon uporabljam samo še, če kličem kam uradno ali pa v tujino. Tudi za to bomo kmalu uporabljali mobiteli. Mislim, da bodo nadavnini telefoni služili samo še za faks in ISDN."

HUTEVEC FRANC, upokojenec iz Rajnovšči pri Novem mestu: "V časopisu sem bral, da so nove številke, uporabljam jih pa še ne. Jih bom že, ko bo treba, sedaj pa kličemo še kar po starjem. Jaz tako in tako bolj malo telefoniram, nimam rad telefona, ker sem malo naglušen. Kdor bo hotel mene dobiti, se bo pa že potrudil in zavrtel pravo številko. Danes telefon mora biti pri hiši."

JANKO TAVČAR, dipl. inž. gozdarsva iz Straže: "V glavnem uporabljam še stare telefonske številke. Nove bom začel iskati, ko bodo stare prenehale veljati. Morda bi Telekom moral storiti kaj več pri promociji sprememb za posamezen kraj, npr., če pred staro telefonsko številko daš le trojko in podobno. Sicer pa menim, da se spremembam v naši omrežni skupini ne bo težko privaditi."

Gradnja stadiona z zamudo

ŠENTJERNEJ - 15. oktobra bi pri šentjernejski osnovni šoli morali začeti graditi atletski stadion, a se dela še niso začela, ker je potrebno od ministra za promet in zveze dobiti še soglasje zaradi priključka ceste na stadion. Zahteva je bila dana naknadno zaradi zagotovitev dodatne prometne varnosti. Sicer pa so pripravljene vse pogodbe in projekti, tako da se bodo dela lahko začela, takoj ko bo izpolnjen še ta pogoj. Klub zakasnitvi del bo stadijon, takoj kot je bilo predvideno, končan do konca maja 2001. Naložba je vredna 131 milijonov tolarjev.

Mladinsko in informacijsko središče

LITIJA - Mladi hočejo svoj prostor, zato so v Litiji želeli pokazati, kako naj bi izgledalo mladinsko in informacijsko središče pod nadzorstvom, v neposredni bližini knjižnice. Zamislili sta si ga Joža Ocepek, vodja litiske knjižnice, in arhitekt Marko Boltin, nosilec ideje o informacijskem središču. Minuli petek po polnidi je Matična knjižnica Litija v sodelovanju s Klubom litisksih študentov pripravila predstavitev projekta na prostem. Obiskovalci so si lahko ogledali info center, čitalnico, prodajo knjig, cyber cafe, računalniško klepetalnico, grafitiranje steberov, predstave dveh uličnih gledališč in še kaj.

Višje cene šolskih prevozov

SEVNICA - Župan Kristijan Janc se sestal s predstavniki Izletnika, ki predlagata povišanje cen šolskih prevozov. Uvedba enoizmenskega pouka na sevnški osnovni šoli Sava Kladnika in kombinacija prevozov na nekaterih progah je sicer nekoliko zmanjšala stroške, kljub temu pa ostaja dejstvo, da se je pogonsko gorivo od začetka leta, ko je bila sklenjena pogodba, bistveno podražilo. Zato so se dogovorili o nekoliko višji ceni prevozov. Višina te proračunske postavke je še vedno dovolj visoka, da je do konca leta ne bo potrebno zvišati.

Letos prvič tudi nepovratna sredstva

Zaključen peti Skladov javni razpis - Postopen prehod

RIBNICA - Prejšnjo nedeljo se je iztekel rok za prijavo na peti javni razpis za dodeljevanje posojil in jamstev projektom, ki so namenjeni skladnejšemu regionalnemu razvoju in ohranjanju poseljenosti slovenskega podeželja za področje malega gospodarstva in turizma. Posebnost letošnjega razpisa pred nedavним v skladu z zakonom o javnih skladih preoblikovanega Javnega sklada RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja je bila, kot je povedal v. d. predsednik uprave tega državnega sklada, ki ima sedež v Ribnici, Bojan Dejak, da predstavlja postopen prehod na spremembe, ki jih prinaša lani sprejeti zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

V okviru finančiranja projektov gospodarskih dejavnosti so letos zadnjič razpisali financiranje gospodarskih naložb med demografsko ogroženimi in gorsko-višinskimi naselji, ki se stejejo za demografsko ogrožena naselja po posebnih uredbi. "Tega v prihodnje ne bo več," je povedal Dejak in dodal, da bodo v prihodnje ugodnih skladovih kreditov deležne naložbe v gospodarske projekte na območju občin, ki mejijo na

Romke kuhači, Romi pa gradijo

V Beli krajini je po mnenju vseh sodelujočih zelo dobro uspel program izobraževanja mladih brezposelnih, v katerem si nabira znanje 130 ljudi - Pohvale Turnerjeve iz Evropske komisije

ČRNOMELJ, METLIKA - Od letošnjega marca poteka v Beli krajini projekt, imenovan "Izobraževanje mladih brezposelnih v Beli krajini". Nosilca projekta sta Zveza ljudskih univerz Slovenije in italijanska nevladna organizacija Nuova frontiera, izvajalec črnomaljski Zavod za izobraževanje in kulturno (Zik), financirata pa ga slovensko ministrstvo za šolstvo in šport in Evropska komisija v okviru programa Phare.

Pretekli teden si je uresničevanje projekta v Beli krajini ogledala tudi predstavnica Evropske komisije **Jan Turner** iz Londona. V tečaju kuhanja je namreč vključenih 60 Romk iz šestih romskih naselij iz vseh treh belokrajskih občin. 20. Romov iz metliške občine se uči zidanja, 50 mladih brezposelnih pa so v Metliki in Črnomelju udeležuje začetnih in nadaljevalnih tečajev računalništva. Poleg obiskov romskih naselij in računalniškega tečaja se je Turnerjeva pogovarjala s številnimi partnerji, ki sodelujejo v projektu, med drugimi tudi s predstavniki občin, Zavoda za zaposlovanje in socialnih služb.

Kot je Turnejeva povedala ob koncu obiska, je bila zlasti navdušena nad projekti v Romi, še posebej pa nad delom z Romkami. "Ugotovila sem, da se Romke z mentorico ne pogovarjajo le o kuhanju, ampak tudi o higieni, otrocih ter številnih drugih ženskih zadevah. V resnicu je v projekt posredno vključenih še veliko več ljudi, saj Romke svoje znanje in izkušnje prenašajo v svojo in tudi druge družine. Nič manj pomemben ni

Novembske krvodajalske akcije

LJUBLJANA - Rdeči križ Slovenije tudi v novembру po vsej Sloveniji pripravlja krvodajalske akcije. To dragoceno življensko tekočino lahko med drugim 16. in 17. novembra darujete v Kočevju, 28. v Ivančni Gorici in 29. novembra v Šentvidu pri Stični.

tečaj zidanja. A ne le zato, ker si bodo Romi zgradili ali obnovili svoje domove, temveč tudi zategadelj, ker bodo s pridobljenim znanjem laže našli delo. Prav tako niso zanemarljivi tečaji računalništva, saj delodajalc vse bolj podarjajo pomen računalniškega znanja, " je dejala Jan Turner.

Direktorica črnomaljskega Zika **Nada Žagar** pa je kot primer v projektu izpostavila Bojana Hudorovca s Svržakom in njegovo številno družino. V projektu je bila doslej edina zgrajena prav Hudorovčeva hiša, drugod je šlo le za gradnjo manjših objektov. "Hudorovčevi so si ves gradbeni material kupili sami, v Phare so dobili le strokovno pomoč mentorja. Je pa to vzorčen primer, da si lahko družina, ki pač želi, sama postavi hišo. Ostali imajo to možnost do aprila prihodnjega leta, kajti do takrat je projekt potren. Upamo pa, da se bo tovrstno izobraževanje nadaljevalo v okviru drugih projektov, saj se bodo v nasprotnem primeru iznisi vse dobre izkušnje in tudi znanje, " pravi Žagarjeva.

Prav kontinuiteto so na srečanju s Turnejevo minuli teden izpostavili tudi partnerji v projektu. Strokovni sodelavec na ministrstvu za šolstvo in šport **Mirko Vav**

potiče je obljudil pomoč pri nadaljevanju izobraževanja. Zlasti še, ker je idej veliko, pozimi pa bodo tudi pri Romih ugotovili, kaj želijo. "Smisel vsega skupaj pa je socializacija, integracija, predvsem pa medsebojna strpnost ter da Romi po eni strani ohranjajo tradicijo, po drugi pa živijo v sožitju z ostalim prebivalstvom," poudarja Žagarjeva.

M. BEZEK-JAKŠE

Stillesu srebrna plaketa na Ambiente 2000

SEVNICA - Sevnški Stilles, d.d., je na sejmu Ambiente 2000 v Zagrebu predstavil svoje izdelke iz že dobro uveljavljenih serijskih programov barok in bidermajer. Kot novost pa so prvič na hrvaškem trgu prestavili izdelke novih programov, Empire in Prestige, ki so ju prvkrat predstavili na letosnjem ljubljanskem pohištvenem sejmu. Strokovna žirija, ki je ocenjevala razstavljene izdelke, je družbi Stilles podelila srebrno plaketo za spalnico iz novega programa Empire, arhitekta Maria Cacovicha. Po besedah predsednika uprave Stillesa, Aleksandra Hatlaka, je bil sejem zelo dobro obiskan, prav tako tudi razstavni prostor Stillesa. Opravili so mnogo komercialnih razgovorov, zato upajo na dobro poslovno sodelovanje. Glede na velik obisk razstavnega prostora in pohvale njihovih izdelkov, ocenjuje udeležbo na sejmu kot uspešno.

P. P.

POUK V KUHINJI - Predstavnica Evropske komisije v okviru Phare Jan Turner (na lev) si je v romskih naseljih z zanimanjem ogledala, kako poteka izobraževanje. Pri Kočevih na Lokvah pri Črnomlju je opazovala, kako Vanja Kosec in Milena Mali, ki je od letosnjega maja mentorica v romskih naseljih v Kanižarci. Čudnem selu in na Lokvah, pripravljata buhtljene. (Foto: M. B.-J.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Vroče delnice SKB banke

Volitve so končno za nami, s tem pa se je zmanjšal faktor političnega tveganja, saj naj bi Slovenija dobila trdno vlado. Manjše tveganje bi teoretično sicer moralno povečati zanimanje za vrednostne papirje, vendar tega razen pri nekaj izjemah še ni bilo zaznati. Najbolj vroče delnice preteklega tedna so bile vsekakor delnice SKB banke, ki so se v nekaj dneh podražile za dobrih 25 odstotkov, najvišji tečaj pa so zabeležile pri 2.750 tolarjih. V srečnjih je v nekaj dneh zamenjalo lastnika preko 10 odstotkov vseh delničnih bank, kar nakazuje na kapitalsko povezovanje z eno od tujih ali domačih bank, čeprav vodstvo banke modro molči. Prav sprenevedanje vodstva, neinformiranje vseh delničarjev o dogajanju ter s tem njihovo postavljanje v neenakopraven položaj, sta sprožila vrsto bolj ali manj verjetnih govoric in ugibanj.

Od teh, da delež v banki kupuje avstrijska Raiffeisen Zentralbank, do teh, da je v ozadju zdrževanje z Novo kreditno banko iz Maribora, pa do cvetk o iskanju službe za sedanjega guvernerja Banke Slovenije Franceta Arharja, ki bo po skorajnjem izteku mandata potreboval novo službo v "veliki" banki. Upamo lahko le, da bo vodstvo SKB banke čimprej dalo, sicer ne pravočasno, informacijo o dogajanju in razblinilo oblak ugibanj in neresnic.

MARJETKA ČIĆ

Dolenjska borzoposredniška družba Novo mesto te. 068 3711 8221, 371 8224

RAJMOND DEBEVEC V SEMIČU - Strelsko društvo Iskra Semič je v počasnitve občinskega praznika pripravilo v nedeljo turnir v streljanju s standardno zračno puško, ki ga je udeležilo 20 strelcev iz 6 slovenskih ekip. Med posamezniki so se najbolje odrezali nosilec olimpijske zlate iz Sydneyja Rajmond Debevec (v ospredju) (692,9 krog), Zdenka Stolnik (689,1 krog), oba SD Olimpija, ter Danilo Petrin (683,2 krog), SD Marok Sevnica. Ekipno pa je zmagovala SD Olimpija (1

60.000 ljudi brez enega samega poslanca

Janez Mežan, dosedanji poslanec, o tem, zakaj iz obet novomeški volilnih okrajev v Državnem zboru ni bil izvoljen niti en poslanec - Kaj bo naredil Gregor Golobič?

NOVO MESTO - V zadnjem mandatu sta bila z območja nekdanje novomeške občine, ki se pokriva z 2. in 3. volilnim okrajem 6. volilne enote, dva poslanca v Državnem zboru: Rafael Kužnik (SNS) in Janez Mežan (SDS), zadnjih nekaj mesecev pa še dr. Vida Čadonč Špelič (SLS+SKD Slovenska ljudska stranka). Po zadnjih volitvah pa sta oba ta volilna okraja, kjer je skupaj več kot 46.000 volilcev, ostala brez enega samega poslanca. Kaj to pomeni za Dolenjsko in zakaj je do tega prislo, je beseda tekla z Janezom Mežanom, zadnjim predsednikom novomeškega občinskega sveta, ki je bil kot opoziciji poslanec ves čas zelo dejaven.

"Seveda je to, da iz nobenega od 'novomeških' volilnih okrajev v parlament ni prišel niti en poslanec, za Dolenjsko slabo. 46.000 volilcev in okoli 60.000 prebivalcev tega dela Slovenije nima v parlamentu nikogar. Kot opozicijski poslanec sicer res nisem mogel bistveno vplivati, da bi v našem kraju prišlo več državnega denarja. Ima pa zato opozicijski poslanec več možnosti opozarjati na razne probleme, ki se pojavljajo v njegovem okolju, in pomagati reševati konkretno težave. Tako lahko priporoči, da se pospeši kakšen postopek, poslanec ima povsod odprta vrata, lahko zastavlja poslanska vprašanja, ki ustrežejo biti za minstre in vladne uradnike zelo neprijetna in nadležna, tako da mu raje prej ustrezijo."

Na razdelitev državnega denarja pa Mežan kot opozicijski poslanec ni imel možnosti vplivati. "Vlagal sem veliko amandmajev, tako na primer, da bi bila gradnja dolenjskega dela avtoceste na vrsti prej, ne po koncu, da bi šlo več denarja za vodovode na našem koncu pa za gradnjo in obnovo šol; hotel sem, da bi bila naša osnovna šola dejansko brezplačna, kot piše v ustavi, ne pa takoj, kot je sedaj, ko morajo starši plačevati vse razen tega, da otrok lahko sedi pri pouku. Vendar noben od mojih amandmajev ni bil sprejet, saj je denar vedno razdeljen že prej. Sem pa podprt trebanjskega župana Pungartnika, sicer poslanca LDS, in tako smo uspeli dobiti 100 milijonov tolarjev za dom starejših občanov v Trebnjem; nekajkrat sem podprt tudi

amandmajem črnomaljskega župana Fabjana, poslanca SLS."

Mežan za tak dolenski poslanski fiasco krivi volilni sistem. "Če bi volili po večinskemu sistemu, za kar se zavzema naša stranka, bi bil iz vsega volilnega okraja en poslanec v parlamentu, tisti pač, ki bi dobil največ glasov. Tako bi tekmovali kandidati različnih strank med sabo v volilnih okrajih, sedaj pa sem jaz tekmoval s kandidati svoje stranke v 11 volilnih okrajih v svoji volilni enoti." Po odstotku glasov je bil Mežan tretji, v parlament pa sta iz 6. volilne enote prišla 2 poslanca SDS. Po stevilu glasov, ki jih je dobil na volitvah, je Mežan dosegel 6. najboljši rezultat med kandidati SDS za poslanca v Sloveniji.

Janez Mežan

Druga Mežanova zamera je velikost volilnih okrajov. Novomeška štejeta vsak po okoli 23.000 volilcev, medtem ko so tudi taki s samo 7.000 volilci ali še manj. "V velikih okrajih je seveda veliko težje zbrati tako velik odstotek kot v majhnih, saj so glasovi v velikih bolj razpršeni. Tako prihaja do takih anomalij, da je na primer v majhnem okraju izvoljen poslanec s 400 ali 500 glasov, v velikem pa ne tisti, ki jih je dobil 6.000. To se bo dogajalo, dokler volilni okraji ne bodo vsaj približno enaki, kar bi pri večinskemu sistemu bili," pravi Mežan, ki je na zadnjih volitvah dobil 3050 oz. 19 odst. glasov, kar je več kot na prejšnjih, ko je zbral 17,4 odst. glasov v svojem volilnem okraju.

"Gregor Golobič, ki je kot kandidat LDS kandidiral v enem od novomeških okrajev, tudi ni bil izvoljen. Po moje so ga tako in tako poslali kandidirati sem zato, da je razpršil glasove, tako kot Gaber v Celju. Golobič, sicer Novomeščan, je veliko govoril, kaj vse bo naredil za Novo mesto. To bi tudi res lahko, čeprav ni poslanec, je pa že vseskozi v vrhu najmočnejše stranke. Sicer se Novemu mestu in temu delu Dolenjske sploh slabo piše. Stvari se tako in tako ne dogajajo sistemsko, ampak tako, kot se glede na interes dogovorijo v ozadju."

Mežan, sicer profesor slovenščine, pravi, da bi se čim prej rad vrnil poučevat nazaj na novomeško gimnazijo, od koder je odšel, ko je bil izvoljen za poslanca.

A. BARTELJ

Država je slab plačnik

Novomeški Hrast širi svoje veje - Skupni nastop z Brgadom

NOVO MESTO - Novomeška Obrtna zadruga Hrast deluje že 23 let; danes ima okoli 150 članov in podizvajalcev, ki so poslovno povezani z njo. Specializirani so za zaključno dela v gradbeništvu, delajo po celi Sloveniji, tržne raziskave opravljajo tudi na Hrvaskem, v zadnjem času pa celo v Črni gori, kjer so včasih že več delali in upajajo, da bodo še. Glavnino del opravlja na Dolenjskem in v Beli krajini. Zadnje čase pogosto nastopajo skupaj z gradbenim podjetjem Brgad, to opravlja gradbena dela, Hrast pa zaključna.

Hrast vsa leta posluje uspešno. V letošnjih devetih mesecih so, čeprav so razmere v gradbeništvu zelo težke, že celo presegel načrtovano realizacijo, in to kar za 20 odst. A ta uspeh mu gredi slaba likvidnost, ki je posledica nepravocasnega plačevanja opravljenih del. Seveda se to odraža tudi pri poravnovanju obveznosti do svojih članov in podizvajalcev. Hrast namreč opravlja veliko del, ki so vezana na državni proračun, ta pa je močno izčrpana, in bo veliko del, ki so jih ali jih še opravljajo letos, plačanih šele prihodnje leto. Da je država slab oziroma nereden plačnik, so na Hrastu boleče občutili že pri obnovi novomeške gimnazije v letih 1996 - 98. "Takrat je šlo za zamudo pri plačevanju opravljenih del sami pri gimnaziji, sedaj pa je takih del vse več,"

se pritožujejo na Hrastu. Tako je država krepko v zamudi pri plačevanju opravljenih del pri gradnji prizidka k novomeški Knjižnici Mirana Jarca, zadružna opravlja dela pri gradnji in vzdrževanju osnovnih šol na tem območju idr. A kljub takim težavam s plačili si ne morejo privoščiti, da ne bi konkurirali za dela, ki jih razpisuje država.

Tako so pred kratkim končali dela pri adaptaciji in gradnji prizidka gimnazije v Slovenj Gradcu, z Brgadom bodo podobno delo opravili pri stavbi gimnazije v Kočevju. Seveda pa poleg teh "državnih" del opravljajo tudi druga, med večimi so v zadnjem času gotovo dela pri gradnji TPV-jevskega servisno-prodajnega centra v Novem mestu.

A. B.

SLOVO DIREKTORJA REVOZA - Po več kot šestih letih dela v novomeški Revozi tovarni odhaja nazaj v Francijo njen direktor Jean Marc Calloud (drugi z leve). Na poslovilnem srečanju na Otočcu prejšnji torek se mu je za njegovo uspešno delo zahvalil tudi novomeški župan dr. Tone Starc (desni), slovesnosti pa se je udeležil tudi novi direktor tovarne Michel Bouton (levi). (Foto: Marko Klinec)

PRAZNIK TREH ULIC - Občani iz ulic Krožna pot, Starine in Šolska ulica na Otočcu so se minuli petek zbrali na krajši slovesnosti ob zaključku del na krožni poti skozi njihove ulice. V treh letih so uspeli izvesti rekonstrukcijo vodovodnega omrežja, urediti javno razsvetljavo in preplastiti cestišča. Pomembna naložba za prebivalce teh ulic je bila vredna 16,8 milijonov tolarjev, denar zanje pa je večinoma zagotovila novomeška občina, nekaj pa krajeva skupnost Otočec. Novo pridobitvo so svečano s prezentom traku na dveh končih krožne poti predali namenu (od leve proti desni): Ivan Gricar, novomeški župan dr. Anton Starc in Anton Turk, član sveta krajeve skupnosti. Slednji je povedal, da dela nikoli ne zmanjka, drugo leto si tako želijo preplasti cesto Pluska - Lešnica. (Foto: M. Žnidarič)

Znanje, naložba za prihodnost

Podelitev 30. Krkinih nagrad - Slavnostni govornik predsednik Slovenije Milan Kučan - Že 1701 Krkina nagrada

NOVO MESTO - V petek, 27. oktobra, so na slovesnosti v Kulturnem centru Janez Trdina v Novem mestu "izkazali čast znanju, ki prinaša napredok, razvoj in prihodnost". To je med drugim na podeželjivih jubilejnih 30. Krkinih nagrad del predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič. Slavnostni govornik je bil predsednik Slovenije Milan Kučan, svečane prireditve pa se je med drugimi visokimi gosti udeležil tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. France Bernik.

Letošnje Krkine nagrade, že 30. po vrsti, je prejelo 12 doktorandov, 32 študentov iz Slovenije in tujine ter 11 dijakov dolenjskih srednjih šol. Nagrade sta podelili Miloš Kovačič in prof. dr. Miha Japelj, predsednik Sklada Krkinih nagrad in eden najzaslužnejših mož za to "mednarodno prepoznavno blagovno znamko Krke na področju raziskovanja in znanosti", kot je dejal predsednik Kučan. V 30 letih so podelili kar 1701 Krkino nagrado. Afirmacijo Krkinih nagrad utrjuje tudi spremljajoči mednarodni znanstveni simpozij, letoski je bil

že deseti po vrsti. Danes je med 900 visokošolsko izobraženimi strokovnjaki in Krki (med njimi je 24 doktorjev znanosti, 80 magistrjev, 345 pa jih še študira ob delu) kar 257 Krkinih nagrajencev. Ostali so na pomembnih delovnih mestih širom po Sloveniji, marsikateri pa se je uveljavil tudi v tujini. "Pridobivati si znanje je kot polnilsi si žepa z dragocenostmi," je nagrajencev nagovoril Kovačič. "Želim, da bi si nabrali zvrhano mero te dragocenosti in vsak dan znova odpirali nova vrata spoznanj."

Predsednik Kučan je v svojem govoru poudaril, da je znanje najvrednejša valuta in najboljša naložba za prihodnost. Opozoril je še na dve pomembni razsežnosti Krke: da ima vseskozi vodstvo, ki gleda naprej, kar v Sloveniji, žal, ni pogosto; in da z udejanjanjem policentrčnega razvoja Slovenije prispeva k socialni koheziji družbe, kar je dobro za vse v njej.

Krka bo, tudi po zaslugu njenih številnih nagrajencev, letos ustvarila več kot 600 milijonov mark prodaje, od tega 450 milijonov DEM z izvozom po vsem svetu, od Rusije do Amerike. A. BARTELJ

KRKINE NAGRAD - S podelitve letosnjih Krkinih nagrad, že tridesetih po vrsti. (Foto: Marko Klinec)

Romi na filmskem traku

Cigani nekoč, Romi danes je naslov filma avtorja Bogdana Mikliča ml. - Reportaže o življenju Romov v štirih romskih naseljih

BREZJE - "Romska problematika se prepleta z našim vsakdanjim, z življenjem civilov, kot bi rekli Romi. Srečujemo jih vsak dan, pa vendarle živijo mimo nas. S svojo kulturo, načinom življenja in svojo miselnostjo. Živijo v svojih skupnostih, po svojih zakonitostih. In skrajni čas je, da odpremo vrata. Skrajni čas je, da se izbrišejo ločnice Mi - Oni. In pa počasi, čisto potih smo vrata že odškrnili," je uvodoma dejala Ljudmila Bajec na predstavitev filma Bogdana Mikliča ml. v romskem naselju Brezje.

16-letni Bogdan iz romskega naselja Ruperčvrh je s pričujočim filmom delček življenja Romov skušal prenesti širši javnosti. Z mikrofonom v roki in kamero, s katero mu je spremeno sledil Sebastijan Ajdišek, je obiskal štiri romska naselja, in sicer: domačega na Ruperčvrhu, naselje v Kočevju, kjer so posneli romsko glasbo, in Brezje pri Novem mestu, v Ribnici pa se je pogovarjal s predsednikom tamkajšnjih Romov Brankom Hudorovičem. "Film sem si želel posneti zato, ker se o Romih premalo ve. Poznajo jih le po tem, da

krajejo, da smrdijo..., jaz pa sem hotel pokazati to, kar dejansko so. Romi so se v letih tudi civilizirali, začeli so hoditi v solo in službo, marsikdo od njih je dočakal že upokojitev. Začeli so graditi hiše in pospravljati okoli njih," je o razlogih za nastanek filma povedal Bogdan.

Film so v nekaj dneh posneli, nato pa tudi zmontirali v novomeškem Studiu Vrtinec, glasbeno podlago pa je prispeval Milan Hudorovac, dolenjski romski glasbenik iz Šentjerneja, ki je s pevko Manuelu Brulc iz Kočevja popestril tudi sredino predstavitev videokasete pri vrtcu Pikapolonica. Promocija videokasete je del projekta Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto "Življenje brez predsednikov", ki ga podpira ministrstvo za kulturo, s pomočjo omenjenega projekta pa bo zagnani Bogdan ob mednarodnem dnevu Romov prihodnje leto izdal še časopis, ki bo prav tako nosil naslov Cigani nekoč, Romi danes. Naslednja predstavitev filma, narejenega v reportažni obliki, bo 23. novembra v Knjižnici Mirana Jarca.

M. Ž.

SE ŽE DELA - Pred dnevi so v nastajajoči obrtni coni Šentjernej le začeli delati. Do konca leta bo za obrtno cono in podjetje Podgorje tudi že deloval čistilni blok, s čimer bodo dati vsi pogoji za izdajo uporabnih dovoljenj za vlagatelje. (Foto: T. J. G.)

V obrtni coni le zabrneli stroji

Od osmih investitorjev so trije začeli graditi - Dilema: ali čistilna naprava ali čistilni blok rešena - Do konca leta bo namreč začel obratovati čistilni blok

SENTJERNEJ - Čeprav bosta od prodaje parcel v nastajajoči obrtni coni v Šentjerneju kmalu minili dve leti, so pred dnevi končno le zabrneli prvi stroji. Trije od osmih investitorjev so namreč začeli graditi, do konca leta pa bo občina izpolnila še zadnjo dolžnost pri ureditvi obrtne cone, ko bo začel obratovati čistilni blok za 150 populacijskih enot.

Kar nekaj časa se namreč ni vedelo, ali bo v obrtni coni čistilna naprava ali manjši čistilni blok. "Pričakovali in čakali smo, da se bo uredila centralna čistilna naprava za celoten Šentjernej, s čimer bi se tudi obrtna cona vključila v ta sistem. A ker je pač politika nad stroko, do tega še ni prišlo in bo na območju obrtne cone in podjetja Podgorje problem rešen s čistilnim blokom. Če bo narejena centralna čistilna naprava za Šentjernej, bo možno tudi čistilni blok demontirati in ga namestiti v katero od vasi, saj je v občini predvidenih 12 takšnih blokov," pravi svetovalec župan na občini Šentjernej Milan Jakše.

Naložba je vredna 20 milijonov tolarjev, denar pa je zagotovljen iz takse za obremenjevanje voda, ki se od občin zbira pri ministerstvu za okolje in prostor. Ker je obrtna cona nekaj metrov pod nivojem ostale kanalizacije, je predvideno črpališče, to bo šlo v gravitačni kanal do Podgorja v čistilni blok. Tam se bodo odplake precistile in se zlivale v meteorno kanalizacijo, ki bo hkrati služila odvodnjavanju pri Podgorju. Sočasno bodo skopali tudi fekalni kanal, in sicer od Podgorja do kanalizacijskega kanala v Šmalčiji vasi, kjer je že položen in je osnova za čistilno napravo.

Od investitorjev je bilo slišati več očitkov, da občina ni izpolnila svojih dolžnosti in je prodala komunalno neurejene parcele. "To ne drži. Vsa komunalna infrastruktura - asfaltarna cesta z nakazanimi dovozi, pločniki, elekrokabelska kanalizacija, telefon, fekalna kanalizacija in javna razsvetljava - je ure-

jena od leta 1998, le čistilnega bloka ni bilo, ker smo pač tehtali, katere možnost je boljša. Če bi inve-

Koncert cerkvene glasbe

ŽUŽEMBERK - Mešani zbor Cantemus, ki deluje v okviru Kulturnega društva Vokalna skupina Prima, bo imel v nedeljo, 5. novembra, ob treh popoldan v župnijski cerkvi sv. Mohorja in Fortunata koncert cerkvene glasbe skupaj s priložnostnim orkestrom pod vodstvom dirigenta Aleša Makovca. Kot solistka bo nastopila Mojca Saje, orglar pa bo Aleš Makovac.

T. J. G.

GASILI IN REŠEVALI - Ob mesecu požarne varnosti so večjo gasilsko vajo pripravili tudi v Suhi krajini. Tako so gasilci iz Hinj v tem času imeli kar dve pomembni vaji. Na prvi so svoje znanje in gasilsko opremo pri gostilni Krnc na Vruhu pri Hinjah preizkusili skupaj z gasilci z Dvora, Ajdovca, Rebri, Križev, Šmihela in Žužemberka. Reševali so ponesrečenca iz goreče stavbe, gasili stanovanjsko hišo in osebni avtomobil, žužemberški gasilci pa so preizkusili škarje za reševanje na avtomobilski skočki (na sliki). Vajo so si ogledali tudi predstavnika Gasilske zveze Novo mesto - predsednik Alojz Muhič in poveljnik Tine Filip, svetovalec za zaščito in reševanje pri novomeški občini Fikret Fejzić in žužemberški župan Franc Škušec. Za hinske gasilce je bila pomembna tudi vaja, ki so jo skupaj s prostovoljnimi gasilci iz Vavte vasi izvedli pri mizarski delavnici na Žvirčah. (Foto: S. Mirtič)

TOPLIŠKA VAS - Gradnja apartmajskega naselja Topliška vas se bliža koncu. Če bo vse po sreči, bo novomeška Obrtna zadruga Hrast apartmaje predala kupcem spomladji prihodnje leto. (Foto: A. B.)

V Mihovem že javni vodovod

SENTJERNEJ - Pred dnevi so delavci Komunale in Viasa zaključili dela v Mihovem, zadnji vasi v Šentjernejski občini, ki je tako dobila javni vodovod. Narejeni so vsi priključki, potreben je le še tehnični pregled, na podlagi katerega bo izdan uporabno dovoljenje.

"Pri selitvi šolske opreme takoj po počitnicah so pomagali tudi šolarji in starši. Vzporedno z obnovo na šoli so začela tudi pripravljalna dela v gasilskem domu, kjer so gasilci na čelu s predsednikom Cirilom Muhičem pripravili dve učilnici za kombinirani pouk najmlajših (1. in 2. razred ter 3. in 4. razred). Uredili so tudi kurilnico in napeljali centralno kurjavo," je povedala učiteljica Silva in dodala, da se bodo v šolo lahko vselili predvidoma v novembру.

Otroci bodo dobili telovadne prostore, dve svetli učilnici, kuhinjo, razdelilnico hrane in nove sanitarije, medtem ko dobita učiteljica Silva Papež in nova moč na šoli Petra Zadel nov kabinet in zbornico.

S. M.

Pohod na Tičnico

SENTJERNEJ - Lokalni odbor Mladih liberalnih demokratov Šentjernej vabi vse ljubitelje cvička in dobre družbe v soboto, 4. novembra, na 3. tradicionalni Martinov pohod po Podgorjanski vinski cesti do Tičnice. Zbor pohodnikov bo ob 10. uri pri muzeju na prostem v Pleterjah.

Spomladji bo zaživela Topliška vas

Gradnja apartmajskega naselja Topliška vas v Dolenjskih Toplicah se bliža koncu - 6 objektov, 65 apartmajev - Občina še ni izvršila svojih obveznosti

DOLENJSKE TOPLICE - Lani je novomeška Obrtna zadruga Hrast začela graditi apartmajsko naselje Topliška vas v Dolenjskih Toplicah. Čeprav so se težave in zapleti začeli še preden so začeli graditi in trajajo tako rekoč ves čas, so v Hrastu prepričani, da bodo kupcem apartmaje oziroma stanovanja v tem luksuznem naselju izročili prihodnjo pomlad.

"Težave so se začele že s pridobitvijo dokumentacije," pravi Janez Bele, vodja tehnično-komerzialne službe na Hrastu in namestnik direktorja. Ravn takrat se je namreč takratna krajevna skupnost Dolenjske Toplice izločala iz novomeške občine in se ustavljala kot samostojna občina. "Zaradi tega se je gradnja začela leta in pol kasneje, kot smo načrtovali," pravi Bele. Od takrat pa se vseskozi otepojajo z novo topliško občino glede njenih obveznosti v zvezi s tem novim naseljem. Občina mora namreč urediti cesto, ki pelje do naselja, in izgraditi primarno infrastrukturo, brez česar novo naselje ne more zaživeti. Investitor, se pravi Hrast, tekoče poravnava svoje obveznosti

do občine in bo do konca leta plačal vseh 31 milijonov tolarjev komunalne takse. Zato so od občine pričakovali večje razumevanje in boljše sodelovanje, saj bo novo naselje gotovo tudi velika pridobitev za kraj, a očitno se napetosti v občinskem svetu odražajo tudi tu in zaradi tega prihaja do nepotrebnih zamud in zapletov.

Kakor kolik je, gradnja Topliške vasi, ki se razprostira na več kot hektarju površine, se končuje, v njej bo 6 objektov, od tega 5 apartmajskih, v katerih bo skupaj 65 apartmajev velikosti od 30 do 100 m². Kar nekaj apartmajev je že prodanih, prejšnji mesec pa je Hrast sklenil ekskluzivno pogodbo za prodajo apartmajev v tem nase-

lju z eno naših večjih nepremičninskih agencij, družbo Planet Nepremičnine iz Ljubljane, ki ima svoje predstavništvo še v Kopru, odpira pa ga tudi v Novem mestu. Cena kvadratnega metra znaša (brez DDV) od 2.000 mark naprej.

Na Hrastu poudarjajo, da gre za izredno kvalitetno gradnjo, do 3. gradbene faze je delo opravil Belgrad, naprej pa dela Hrast s svojimi člani in podizvajalcem. "Pri gradnji in zaključnih delih uporabljamo le najkvalitetnejše naravne materiale," zagotavlja Bele. Za nakup se zanimajo oziroma so apartmaje že kupili tako mlajši kot dejavni starejši ljudje, ki si želijo miru, jih privablja lepa okolica ter soseščina in bogata ponudba enega najstarejših in najbolj znanih zdravilišč v Sloveniji. Marsikdo se je odločil, da bo prodal svoje stanovanje v večjem mestu in se za stalno preselil v Topliško vas. A. BARTELJ

NEZADOVOLJNI PODJETNIKI - Kupci parcel v nastajajoči obrtni coni niso ravno navdušeni nad občinsko oblastjo. Ta jim je namreč prodala "komunalno urejene parcele" in zadevo ustrezno zaračunala, podjetniki pa so ugotovili, da urejenost le ni takšna, kot bi moral biti. Ne gre le za delno končan pločnik ali zamolčano dejstvo, da je potreben nekatere parcele dvigniti za 2 metra. Glavna ovira je nerešen problem reševanja odpadnih voda. Če ji že ni bilo veliko do tega, da bi uredila, kar je obljubila, je bila občina veliko bolj dosledna, ko je preverjala nakazila kupnin: "S pogodbo smo bili sicer vezani, da bomo celoten znesek plačali v enem obroku. A če se občina ni držala dogovora, se ga pač tudi mi nismo," pravi eden od vlagateljev, ki je bil za zamudo pri plačilu obroku hitro kaznovan z zamudnimi obrestmi. Zakon močnejšega velja tudi v Šentjerneju.

SE KAKŠEN SEMAFOR - Semafor v središču Šentjerneje se je kar prijel. Vozniki so se lepo navadili nanj, smreke iz kostanjevške smeri so obsekane, le manj previdejno lahko še vedno zmotita osvetjeni reklamni tabli za trgovino, ki sta obvarvani z lepo in dače vidno zeleno barvo. In ob tem nekateri menijo, da bi veljalo razmisliši še o enem semaforu. Na primer na Starem sejmišču pred domom pomembnega policista, ki je otrokom na ljubo na ulici uredil streetball, po domače učilno košarko.

Iz topliškega vodnjaka

NAŠA VODA - S topliškega konca je vse pogosteje slišati, da bi Dolenjske Toplice rade postale še kaj več kot zdravilišče. Seveda vsi priznavajo, da so Krkina zdravilišča veliko naredila za kraj in njegovo prepoznavnost, vendar Topličani ob pogledu na razvoj nekaterih drugih zdraviliških krajev nimajo miru. Tudi oni želijo izkoristiti naravno danost, toplo in zdravilno vodo. Če tega ne bo zagotovilo sedanje zdravilišče, bo moral kdo drug. Navsezadnje je voda naša, ne Krkina, pravijo.

PR' PRES' - V resnici pa Krkina Zdravilišča že pripravljajo naložbo, obrtna združba Hrast bo v kratkem dokončala apartmajsko naselje, Toplice pa imajo tudi vse več zasebnih sob in apartmajev. Ponudbo kraja širita dve lokalni družbi, ki se ukvarjata s turizmom. Na eni strani turistična agencija K2M in na drugi strani po svoje tudi Toposova poslovna enota Turizem. Ta je v petek po polnem odprla krčmo Pr' Pres', ki bo po obljubah lastnikov za spremembo prava slovenska krčma. Če bo vsak dan polna vsaj pol takoj, kot je bila ob otvoritvi, bo kar v redu.

Suhokranjski drobir

POKUŠNJA - Vinogradniki vinogradniškega društva Suhakrana so v zidanici pri predsedniku društva Petru Lavriču pripravili tradicionalno ocenjevanje mošta. Stroga komisija, v kateri so bili poleg predsednika Peter Lavrič tudi Slavko Gliha, Peter Popovič, Karel Florjančič in Andrej Zemljčić, je poizkusila okoli 30 vzorcev mošta iz vinogradniških goric Hrib, Talov, Borš in soteske gore. Po prvih ugotovitvah bo letošnja letina izredno dobra, tako da pričakujejo na ocenjevanju vin, ki bo februarja, vsaj 3 vrhunska vina. Noben vzorec ni bil zavrnjen. Pri ocenjevanju mošta so bili zelo prizadeti tudi ostali člani vinogradniškega društva Alojz Gorčič, Marjan Iskra, Jože Lavrič in Jože Gliha. Podobno ocenjevanje bodo vinogradniki te dni opravili tudi na dvorski gori in na Liscu.

SPORTNO SREČANJE - Kulturno društvo Hinje in osnovna šola Prevole sta v nedeljo, 29. oktobra, na igrišču pri šoli na Prevolah ob mesecu rekreacije pripravila zanimivo športno srečanje. Dekleta s Prevol in iz okoliških vasi so pomerila v odbojki, fantje pa so preizkusili moči v malem nogometu.

KAMEN - Od vseh kamnov je najbolj poznan in hkrati najbolj osamljen prav temeljni kamen nove telovadnice pri osnovni šoli Prevole. Izbrano podjetje GPI Tehnika iz Novega mesta še ni pričelo z delom, ker se je nad izbiro izvajalca pritožilo drugo podjetje.

PONOSNA NA SUHOKRANSKE KORENINE - Prijetna so srečanja Zorka Bradač, hčerke univerzitetnega profesorja in prevajalca dr. Frana Bradača, z učenci OS Žužemberk. Le-ti namreč že vrsto let skrbre za grob dr. Bradača, rojenega na Jami pri Dvoru, kjer so mu pred nekaj leti postavili tudi spominsko ploščo. Profesorica Bradačeva je življeno posvetila glasbi. Pri osmih letih je prvih sedla za klavir, pri trinajstih pa se je odločila, da postane profesorica. Čudoviti svet glasbe in klavirskih tipk je znala približati številnim učencem, med njimi so bili tudi Ači Bertoncelj, Sonja Pahor in Jože Fürst. Kljub 84. letom je še vedno polna življenja, veliko bere, prevaja iz italijanske, v zadnjem času pa odkriva skrivenosti računalnika v svoji delovni sobi na Taboru v Ljubljani, kjer so jo te dni obiskale učiteljica Tanja Šenica ter učenki Katja Pirnat in Špela Knafelec. (Foto: S. Mirtič)

GANGL - Metličanka Maja Štubljar in njeni prijatelji iz vseh treh belokranjskih občin so pripravili zanimiv recital, v katerem so razkrili, kdo vse je bil pomemben Metličan Engelbert Gangl. Ker ga Metličani kolikor toliko poznajo, so se najprej predstavili v črnomaljski knjižnici, očitno z namenom, da osvetijo in odprejo oči še Črnomaljem. A kakšna nakaka! Med poslušalstvom je bilo veliko Metličanov, bodoši da so prišli iz Metlike v Črnomelj na menoma na prireditve ali pa so po rodu Metličani, živeči v Črnomlju. Med njimi so se našli celo takšni, ki so Gangla osebno poznali. In kdo bo o Ganglu poučil Črnomaljcem?

REŠEVANJE - Gasilci iz metliške občine so v sodelovanju z Domom počitka, zdravstvenim domom in policijo pripravili preteklo soboto pri Domu počitka takšno gasilsko-reševalno vajo. Kljub temu, da so občane še posebej povabilni, naj si jo ogledajo, jih je na prizorišče "nesreče" prišlo kar malo. So mar Metličani že tako osveščeni, da vedo, da ni najbolje ob posredovanju gasilcev pasti zjala in jih ovirati pri delu? Sam bog ve, če bi tudi takrat, ko bi šlo zares, ostali doma?

Črnomaljski drobir

ŽUPANI - Pred državnoborškimi volitvami je bilo vse tri belokranjske župane videti skupaj na vsaki pasji procesiji. Državni sekretar na ministrstvu za šolstvo in šport Matjaž Vrčko jih je celo pomenoval sveta trojica. Volitve so minile, črnomaljski župan Andrej Fabjan je postal edini poslanec južno od Ljubljane, na različne prireditve in otvoritve v svoji občini pa prihaja sam. Družbo mu, kot na primer na slovesnosti ob 180-letnici šolsvra v Starem trgu, dela le še kočevski župan. A Fabjana je bilo kljub temu videti na številnih prireditvah v semiški občini, medtem ko se je metliški Dragovan kar nekam izgubil. V goste ga ni, v metliški občini pa se po volitvah tudi ni dogajalo nič takšnega, zaradi česar bi lahko povabil županska sotrina.

POTOČEK - Ob cesti iz Dragatuša proti Podlogu teče že nekaj mesecev bister potoček. Presahljni ni niti v največji poletni suši, ko je moralo prebivalstvo še kako varčevati s pitno vodo. Ker gre očitno za zelo čisto vodo, saj jo pijejo tudi psi, so krajan domnevani, da je počila vodovodna cev, voda pa si je namesto proti pipam utrla pot na prosto. Komunalci so na njihov klic sicer prišli, malo pogledali in odšli, potoček pa še kar žubori. V veselje dragatuškim prisem in jezo Dragatušem.

DOBRODELNOST - Črnomaljska dobrodelna prireditve "So sed sosed" je bila kljub očitno dobrim namenom slab obiskana. Eden od Semičanov, ki je mislil, da se bo od Črnomaljcev naučil, kako pripraviti tovrstno prireditve, je spoznal, da bi bilo bolje, ko bi se Črnomaljci prišli učiti v Semič. Pa ne le Črnomaljci!

Semiške tropine

PRAZNIK - Letošnja osrednja prireditve ob semiškem občinskem prazniku je bila nekoliko drugačna, prav nič stereotipna. Skratka, dobrodošla pozivitev. Čeprav so govorniki veliko govorili o praznovanju, pa nihče niti z besedico ni omenil, zakaj pravzaprav praznujejo Semičani. Tako bi lahko osvežili spomin tistim, ki so to morda pozabili, ter informirali tiste, ki tega nikoli niso vedeli. Ali pa je bilo morda najpomembnejše le, da se praznuje?

ŠKARJE - Med Semičani se šepeča - upajmo, da njihov župan Janko Bukovec ne bo bral teh vrstic - da mu bo (županu, namreč) Miklavž letos prinesel nove škarje. Ob občinskem prazniku je moral tolkokrat prerezati trak, da so se mu škarje povsem skrhale.

STRBUNK - Oni dan sta se srečala semiški župnik Janko Štampar in vodja oddelka za okolje in prostor pri Upravnih enotah Črnomelj Dušan Kočevar, sicer Semičan. Pa se je Štampar pohvalil Kočevarju, da je k brunarici, ki jo je postavljal na Mirni gori, pristavil še stranišče. "Saj vem, na črno, na črno," se je jekil Kočevar. "Ne, na šrbunk," mu je umirilno pojasnil župnik.

CESTA - Župan Bukovec je na otvoritvi prenovljene ceste na Črešnjevcu dejal, da so vaščani tako složni, da je moral celo sam, klub temu da je znan po svoji vztrajnosti, popustiti. Vedno, kadar so zarađi ceste prišli k njemu, so namreč "odpeljali" nekaj sto prostorninskih metrov peska. Sicer pa je župan občil, da bodo del načrte odpala letos, del pa naslednji let. Če pa kateri od ministrov ostal na svojem stolku, morda še prej...

Več predvidljivosti ne bi škodilo

Martin Konda, ki ima čistilni servis, je pri svojem delu prišel do zanimivih spoznanj - Številne intervencije, ki bi jih bilo mnogokrat mogoče še pravočasno preprečiti

DOLNJA LOKVICA - Martin Konda z Dolnje Lokvice pri Metliki, sicer izučen avtomehanik, je ob zaposlitvi v TPV na Suhorju leta 1989 vzel še popoldansko obrt. Začel je čistiti klime. Ko pa je v tovarni prišlo do reorganizacije, se je pred šestimi leti raje odločil za samostojno obrt in

ni, med drugim čisti fasade z izpiranjem. Za vsa dela ima najsdobenoje opremo, zato tudi ni videl potrebe, da bi še koga zaposli. "Kadar imam več dela, zaposlim fante in dekleta preko Študentskega servisa. Poleg tega nas je v Beli krajini več s sorodno dejavnostjo, zato si moram iskateli delu tudi druge, zlasti v Ljubljani," pojasni Konda. Tam ima stalne stranke, tako da se mu pot v Ljubljano splača, čeprav poudarja, da od tega dela obogatел zagotovo ne bo.

Sicer pa je za njegovo delo značilno, da je mnogokrat interven-

cijsko. "Delam na petek in svetek, kajti velikokrat je kaj narobe ravno ob dela prostih dnevih, bodisi da se zamasi cev ali izlije voda. Če me pokličejo, pohitim na pomoč tudi pozno ponoči. Res pa je, da bi ljudje lahko marsikatero nesrečo ali vsaj nerodnost preprečili, če ne bi predolgo odlašali. Potem pa pokličejo, ko je že skoraj prepozna, radi pa bi, da sem v trenutku pri njih," pripoveduje Konda iz izkušenj. Zato svetuje, da bi bili ljudje pri vzdrževanju hiš bolj predvidljivi, saj potem marsikatera intervencija ne bi bila potrebna. Res pa je, da je marsikdaj krivo tudi neznanje ljudi, da prej ne opravijo čiščenje, s tem pa sami sebe in svoje imetje spravljajo v nevarnost.

M. B.-J.

"POŽAR" V DOMU POČITKA - Poveljstvo Gasilske zveze Metlika je ob koncu meseca varstva pred požarom pripravilo v Domu počitka taktično-gasilsko-reševalno vajo. „Vnelo“ se je skladisce z repromaterialnom v bližini plinske postaje in nastal je požar. Pri "reševanju" ljudi iz doma so poleg gasilcev iz vse občine sodelovali še zaposleni v Domu počitka in zdravstvenem domu ter policisti. Vaja je zelo dobro uspela. „Ponesrečene“ so iz doma reševali s pomočjo gasilske avtolestve in reševalnega prta (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

NOVA MRLIŠKA VEŽICA - Pred dvema letoma so pri pokopališču v Adleščicah začeli graditi mrlisko vežico, saj je dotedaj niso imeli, čeprav se na pokopališče pokopavajo iz kar 230 družin. Naložba je veljala 11,6 milijona tolarjev. Vsak polnoletni krajan naj bi plačal 10 tisočakov, a desetina obveznosti še ni poravnala. Sicer pa so krajan prispevali kar 43 odst. denarja, ostalo pa sponzorji ter krajevna skupnost iz sredstev, namenjenih za pokopališče. V nedeljo sta črnomaljski župan Andrej Fabjan in predsednik KS Adleščič Branko Cvitkovič prezela trak pred mrlisko vežico, blagoslovil pa jo je župnik Vinko Guna. (Foto: M. B.-J.)

Jubilej starotrške šole

Ob 180-letnici osnovne šole v Starem trgu ob Kolpi odprli prenovljeno in povečano športno igrišče - Še vrtec

STARI TRG OB KOLPI - V petek so v Starem trgu ob Kolpi proslavili 180 let šole, ki velja za eno najstarejših na slovenskem ozemlju. Podrobneje smo o bogati zgodovini šole, ki jo je na slovesnosti obrisal ravnatelj Stanislav Dražumerič, pisali že v prejšnji številki Dolenskega lista.

Ob visokem jubileju so na šoli izdali tudi zbornik o zgodovini. Dražumerič je v nagovoru dejal, da je preprican, da bodo tako kot pri igrišču deležni pomoči tudi pri gradnji vrtca, četudi imajo nekateri pomiske, da je premalo otrok. A po ravnateljevem mnenju si tudi njihovi otroci zaslužijo lepo, srečno otroštvo, tako kot njihovi vrtniki v drugih krajih.

Župan Andrej Fabjan je Poljanski dolini obljudil pomoč tako iz občinskega kot državnega proračuna. Slavljenec pa je podaril TV sprejemnik in video. Kako pestro je življenje na šoli, pa so pokazali učenci, ki so nastopili v kulturnem programu: tamburaši, recitatorji in dva pevska zbor. Niso pa pozabili tudi na 40 let uspešnega dela šahistov, pri čemer ima veliko zasluga Vincenc Kobe. Zahvalili pa so se nekdanji učenci Darji Kapš, uspešni šahistki, ki je ime kraja ponesla že po mnogih državah sveta.

M. B.-J.

USPEŠNA KAPŠEVA - V starotrški osnovni šoli so zelo ponosni na svojo nekdanjo učenčko in vse boljšo šahistko Darjo Kapš. Kapševa je nameč mojstrica FIDE, na nedavnem svetovnem šahovskem prvenstvu v Armeniji do 20. leta starosti pa je delila 5. do 11. mesto in s tem osvojila prvi bal za mednarodno mojstrico. Za uspehe je je čestital ravnatelj Dražumerič. (Foto: M. B.-J.)

S SKUPNIMI MOČMI - V semiški občini so v letošnjem letu asfaltirali ali prenovili toliko cest, da je ob eni zadnjih otvoritev na Črešnjevcu župan Janko Bukovec dejal, da je še sreča, ker se približuje konec leta, sicer bi gotovo zgradili še kakšno. Preplastitev štiri kilometre ceste od Semič proti Krvavčjem Vrhu, na kateri je trak skupaj z županom prezel najstarejši prebivalec Črešnjevca Rezmanov Tone (na fotografiji), je veljala 32 milijonov tolarjev. Župan je ob tem pohvalil črešnjevsko slogan pri delu, ki bi bila lahko za zaled prebivalcem ostalih 55 naselij v občini. (Foto: M. B.-J.)

Za skupni cilj združiti vse niti

Semičani zaključili s pestrim praznovanjem občinskega praznika - Priznanja, otvoritve, prireditve - Učitelju Slavku Pavlakoviču in župniku Janku Štamparju najvišji občinski priznanji

SEMIČ - Semiško proslavljanje občinskega praznika je trajalo kar deset dni. V tem času so se zvrstile številne prireditve in otvoritve. Tako so odprli nove prostore podružnice Glasbene šole Črnomelj, obnovljeno cesto od Semiča do Krvavčjega Vrha in asfaltno cesto od Črmošnjic do Gač.

Na osrednji prireditvi na predvečer praznika, ki ga v spomin na ustanovitev prve belokranjske čete. Semičani praznujejo 28. oktobra, je bil slavnostni govornik predsednik državnega slavnostnega praznika.

NAGRAJENKA - Med letošnjimi nagrajenki ob semiškem občinskem prazniku je bila tudi Albina Pašić (na fotografiji).

O GANGLU - Avtorica raziskovalne naloge o Engelbertu Ganglu Maja Štubljar (na desni) z Nino Kocjan predstavlja življenje in delo znanega Metličana.

M. B.-J.

Dejal je, da imajo tako Semičani kot vsi Belokranjci dovolj vetra za nadaljnji razvoj, ki pa brez cilja ni v pomoč. „Občutek imam, da je velikokrat preveč očiten boj med podeželjem in mestom. A prav podeželje zunaj slovenskih meja zelo cenijo. Zato naslavljam apel na poslanca Andreja Fabjana, da z njegovim pomočjo zaveje v državnem zboru vonj po podeželju. Prav podeželju želim več razvoja, čeprav je za to potrebnega veliko dela, samozavesti, volje. V politiki se prevečkrat grupirajo v tabore, kar ni dobro. Povezati bi morali vse niti za skupni cilj, da v Evropi ne bomo hilapi,“ je dejal slavnostni govornik.

Župan Janko Bukovec pa je dejal, da so v občini sicer naredili veliko, a je po njegovem razvoju še prepočasen, ker hočejo biti boljši od dobrih. Župan je podelil tudi priznanja. Plaketo kot najvišje občinsko priznanje sta prejela upokojeni učitelji iz Semiča Slavko

Pavlakovič in župnik Janko Štampar. Diplome pa so si prislužili ravnateljica osnovne šole Semič Silva Jančan, folkloristka Albina Pašić, predsednica Eko društva s Krupe Anica Absec in gasilec v PGD Rožni Dol Zvonko Avsec.

Pretekli teden je v okviru občinskega praznika deset likovnih umetnikov v Semiču in okolici ustvarjalo na slikarsko-kiparskem srečanju. Vojko Gašperutu, Stanetu Jarmu, Branku Korezu, Ervinu Kralju, Acu Lebariču, Miri Muršič, Dejanu Pfeiferju, Niku Ribiču, Miljenki Šepič in Alenki Mušič se je na enodnevni likovni delavnici pridružilo še deset semiških osnovnošolcev pod mentorstvom Vlaste Henigsmann. Njihova dela so na ogled v galerijskih prostorih semiškega muzeja.

Sicer pa so ob prazniku podelili še priznanja za urejene domove in vasi, čebelarjem pa za ocenjeni med. Gasilci so se pomerili v gasilskem avtorallyju, streliči, med katrimi je bil tudi Rajmond Debevec, pa v strelijanju z zračno puško.

M. BEZEK-JAKŠE

JAVNA HIŠA IN KOMUNALA, STREL IN VIAGRA - Na silno vročem direktorskem stolčku Komunale (še) sedi strojni inženir Pavel Jarc, ki je ob razpravi o Komunalni članom njenega nadzornega sveta že povedal, da je sicer Komunala odprta hiša za ljudi dobre volje, ne pa za tiste, ki bi se po njej radi sprehajali, saj to ni javna hiša. Na zadnji seji občinskega sveta pa je svetnik Brane Veselič (LDS) predlagal, da bi ultramaratoncu Martinu Strelu "pripravili kakšen stimulans", ga je župan Pungartnik "zabil": "Kaj je to stimulans? To je tudi viagra!" Hahlajoči se svetniki in ostalo občestvo, so zatem zvedeli, da naj bi Strel za vrhunske dosežke že dobil iz proračuna, kar mu gre.

Z MERCEDESOM V VRTEC - Svetnik Jože Smolič (SKD+SLS) je predlagal, naj bi dobili svetniki na mizo, koliko kdo plačuje za vrtec, kajti nekateri vozijo otroke v varstvo tudi z mecedesi in dobivajo podporo.

NNNP ŠENTRUPERT - Zgodilo se je pri Rakovniku. Tuleče sirene gasilskih in policijskih vozil so nazajale, da se dogaja nekaj resnega. Na poti z vaje reševanja oskrbovancev iz namisljeno gorečega doma starejših občanov v Trebnjem smo bili povsem naključno prične resničnemu dogodku, nikakršni akciji a la NNNP.

Sentruperški gasilci (na posnetku) so prvi prihitali na pomoč vozniku tovornjaka iz Nove Gorice, ki se mu je vžgal zračni filter... (Foto: P. P.)

Vaja "Varstvo okolja"

TREBNJE - Občinski štab za civilno zaščito in gasilci PGD Trebnje vabita v torek, 7. novembra, ob 15.30 na ogled prve praktične vaje z novimi sredstvi za reševanje v primeru razlitja kislin in kurilnega olja. Vajo, ki se dogaja med bencinsko črpalko in diskoteko Afrika v obrtni coni, so poimenovali "Varstvo okolja", saj naj bi ob trčenju kamiona s sodi nevarne kisline in osebnejega avtomobila, ki na priklici prevaža kurilno olje, prišlo do razlitja olja in kisline...

Sevniki paberki

SE KVEDROVA PRIZNANJA... - Polemična razprava se je na zadnji seji sevnškega občinskega sveta razvila ob predlogu odloka o priznanjih Občine Sevnica. Že večkrat so bile dane pobude, da se preimenujejo priznanja, ki se imenujejo po španskem borcu, narodnem heroju in diplomatu Dušanu Kvedru Tomažu. Ob občinskem prazniku občina podlejuje priznanja, ki v svojem nazivu odražajo tudi simboliko dogodka, predlagani odlok pa bi podprt dejstvo, da se priznanja podlejujejo v imenu ustanove, kot grb, zlati in srebrni plaketa Občine Sevnica. Soglasno so sklenili, da obnovljeno odložijo in da predstavniki vseh političnih strank, zastopanih v občinskem svetu, v roku šestih mesecov pripravijo predlog, ki bo za vse čim bolj sprejemljiv. Doslej se občinski svet ni delil na podlagi nikakršnih ideologij...

...KAJ PA DATUM PRAZNIKA? - Gotovo pa bo še precej bolj vroče, če oz. ko bo morda na dnevi red prisel tudi predlog za spremembo datuma občinskega praznika s sedanjega 12. novembra v spomin na drzno akcijo taistega Kvedra, komandirja brežiške čete, ki je leta 1941 iz nemških zaporov v sevnškem sodišču rešil skupino političnih jetnikov. Že pred časom je namreč svetnik takratne SKD Jože Imperl dal pobudo, da bi občinski praznik praznovali v spomin na slovenski tabor v Sevnici. Če bodo svetniki posegli po orozjih iz ideoleske ropotarnice, namesto da bi dali najprej priložnost stroki in se šele zatem odločili politično, bo tokratni zapis ostal zapisan kot prav nedolžen pogovor, in utegne še tako dobronamerarna pobuda zvodeneti.

Župan noče biti zgolj kot fikus

Tudi po usklajevanju predstnikov strank, zastopanih v občinskem svetu, da bi proučili, kako mimo sodišča urediti vprašanje imenovanja direktorja Komunale Trebnje

TREBNJE - Prav nič ne kaže, da bi bili kaj bližje dogovoru občinskih mož, na čelu z županom, s svetniki pomladnih strank, o tem, kako se izogniti zamudnemu in dragemu pravdanju glede tega, kdo naj bi imenoval direktorja javnega podjetja Komunala. Tako vse kaže po poltretjo uro dolgem sestanku, ki naj bi dišal tudi po usklajevanju predstnikov strank, zastopanih v občinskem svetu, da bi proučili, kako mimo sodišča urediti to vprašanje.

Svetnik Marjan Pavlin (NSI) je vztrajal, da je nadzorni svet v sedanjih razmerah ubral pravilno pot za imenovanje "svojega" direktorja (Maksa Kurenta) Komunale Trebnje, Franc Hribar (SDS) je (zopet) zahteval, naj župan najprej umakne svoj sklep o ponovnem imenovanju Pavla Jarca za direktorja Komunale. Iz razprave svetnika Lojzeta Metelka (SLS+SKD), da gre pri Komunalni vendarle za

konglomerat dejavnosti gospodarske službe in gospodarske družbe, je bilo razumeti, da se tokrat spet bolj nagiba k reševanju spora na sodišču, kajti direktor občinske uprave Janez Slak in župan Ciril Pungartnik nenehno (očitno neupešno) dokazujeta, da je potrebno Komunalo obravnavati v luči zakona o gospodarskih službah. Pungartnik je vprašal pomladnike, kakšno funkcijo sploh lahko ima župan po njihovem pri tem vprašanju, in poudaril, da župan ne bo nikogaršnji fikus.

Naposled so sklenili, da občinska uprava do naslednje seje občin-

Mokronoški pevci vabijo

MOKRONOG - Moški pevski zbor Emil Adamčič Mokronog vabi nove pevce. Vaje imajo vsako sredo od 20. do 22. ure v prenovljeni garderobi kulturnega doma. Informacije lahko dobiti tudi po telefonu 499-288 pri zborovodju Stanetu Pečku. Nove pevke vabi tudi ženski pevski zbor Mirna. Vaje so vsak ponedeljek ob 19. uri v mirnski osnovni šoli.

KRMELJSKA PRIZNANJA - Mladinski pevski zbor krmeljske šole pod vodstvom Suzane Tratin Umek, učenci krmeljskega oddelka sevnške glasbene šole, mlađi recitarji in plesna skupina krmeljske šole ter člani dramske sekcijske Svobode so pretekli petek pripravili v kulturnem domu Svobode v Krmelju s svojim bogatim programom svečano in ob koncu še prijetno vzdružje ob krmeljskem krajevnem prazniku. Ob tem je Krmeljanom cestital tudi sevnški podžupan Andrej Štricelj. Predsednik sveta KS Krmel Janez Močan pa je ob prazniku podelil zaslужnim posameznikom krajevna priznanja: Silvi Močan, Jožetu Ermanu in Brunu Bregarju (na posnetku na desni) ter na kratko orisal dosežke KS, zlasti pri vodoskrbi. (Foto: P. Perc)

Klub posavskih študentov isče prostore

SEVNICA - Klub posavskih študentov tudi v Sevnici isče prostore, kjer bi organiziral različne dejavnosti za mlade, od računalništva in interneta do prirejanja likovnih in drugih kulturnih delavnic in prireditev. Idejo so predstavili tudi županu Kristjanu Jancu z željo, da bi njihovo dejavnost v naslednjem letu sofinancirali tudi iz občinskega proračuna.

Grb občine Sevnica boštanjski osnovni šoli

SEVNICA - Občinski svet je sklenil, da letos podeli najvišje priznanje - grb občine osnovni šoli Boštanj, priznanja Dušana Kvedra - Tomaža: Marjanu Jamšku z Malkovca, Aljozu Pajku iz Trnovca in Vinku Šesku iz Sevnice ter medalje Dušana Kvedra - Tomaža: Branku Dolenšku iz Krša, Jožetu Krajcnu z Mrzle Planine, Bojanu Lipovšku in Juriju Oraču iz Sevnice.

Skoraj pol ceste do Kala že posodobljene

SENTJANŽ - Krajevna skupnost Šentjanž je preteklo soboto ob svojem krajevnem prazniku pripravila program ob odprtju posodobljene ceste Šentjanž - Kal, ki je ena največjih občinskih naložb v tej krajevni skupnosti v zadnjem času. Na posodobitev čaka še srednji odsek te ceste, vendar bo z že opravljenimi deli življene v teh hrivovitih in najbolj oddaljenih krajev v naši občini prijaznejše. Otvoritve ceste sta se udeležila tudi župan Kristjan Janc in podžupan Andrej Štricelj s sodelavci. Trak na novem skoraj 2 km dolgem odseku ceste sta prerezala Janez in dosedanji dolgoletni predsednik KS Šentjanž Milan Jamšek, ki se mu je novi predsednik KS Ivan Orešnik zahvalil za uspešno delo tudi z umetniško sliko.

MRLIŠKA VEŽICA TUDI NA LOGU - Do spomladni prihodnje leta, naj bi po besedah predsednika gradbenega odbora, Branka Kneza, končali izgradnjo mrliške vežice na Logu. Predračunska vrednost naložbe je okrog 12 milijonov tolarjev, vaške skupnosti Log, Lukovec, Radna in Konjško pa naj bi jo pokrile s sredstvi krajevnega samopriskrbe, ki ga plačujejo v boštanjski krajevni skupnosti in z lastnim delom. Doslej so opravili že več kot 1300 ur. Naložba bodo pocenili tudi z domaćimi izvajalcji, mizarji, elektrikarji in drugimi obrtniki. Na posnetku: vaščani Loga med zaključnimi deli na strehi vežice. (Foto: P. Perc)

skega sveta pripravi nov statut Komunale in spremembo odloka o organiziranju javnega podjetja Komunala Trebnje. Po tem naj bi občinski svet na predlog župana imenoval direktorja in nadzorni svet Komunale.

P. P.

Srečanje starostnikov in invalidov

MOKRONOG - Tukajšnja krajevna organizacija Rdečega križa in župniška Karitas sta preteklo soboto v sodelovanju s krajevno skupnostjo pripravili srečanje starostnikov in invalidov. Od okrog 170 povabljenih je slaba stotinja prišla po maši v župniški cerkvi Še v kulturni dom. Najprej jih je pozdravila tajnica mokronoške župniške Karitas Anica Brinc - Dolenski, zatem pa še župnik Klavdij Peterca, predsednik območne organizacije Rdečega križa Trebnje Dušan Mežnaršič in predsednik sveta KS Mokronog Anton Maver. Zahvalili so se starostnikom za njihov prispevek k bogatejšemu življenu mlajših generacij, za njihovo modrost, s katero še na jesen svojega življenja duhovno plemenitijo okolje, v katerem živijo. V vodstvu KS Mokronog so se odločili, da bodo v prihodnjem letu pričeli obiskovati na domu starostnike ob okroglih obletnicah, ob običajnih rojstnih dneh in pa jih bodo spomnili v voščilnico. Najstarejša na srečanju je bila 93-letna Amalija Mojsilovič, z recitacijo je presestnila 92-letna Terezija Modic, za prikuden kulturni program pa so poskrbeli še najmlajši pod vodstvom Branke Virant.

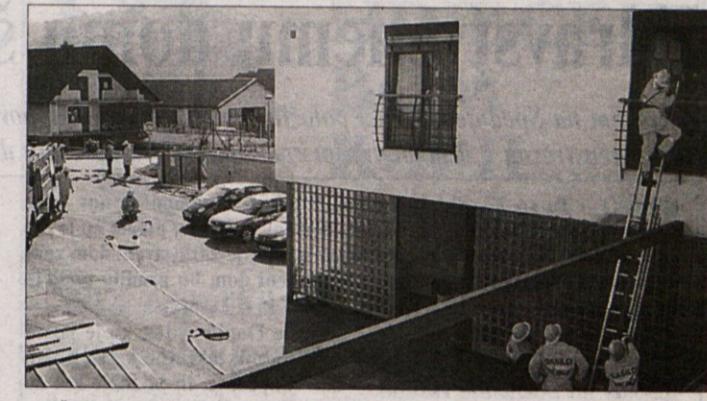
P. P.

Druga abonmajska predstava za otroke

TREBNJE - V četrtek, 9. novembra, ob 17. uri se bo predstavilo v Kulturnem domu Trebnje Lutkovno gledališče Jože Pengov iz Ljubljane s predstavo Zgodbe iz gozdka.

Seminar za igralce amaterskih gledališč

TREBNJE - V zadnjih dneh tega vikenda, 4. in 5. novembra, bo v Trebnjem seminar za igralce amaterskih gledaliških mladinskih in odraslih skupin. Ker je bilo prijav več kot za eno delavnico, bo Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Trebnje, v sodelovanju z vodjo delavnice, diplomirano gledališko igralko Simono Zorc Ramovš, organiziral še ponovitev delavnice 18. in 19. novembra.

POŽAR V DOMU STARJEŠIH OBČANOV - Oskrbovanec v trebnjem domu starejših občanov med branjem in kajenjem v posledji pozabi ugasnil cigaret, še preden ga premaga spanec. Cigaretta zaneti požar, dim pa opozori dežurne, da se pravočasno pokličejo na pomoč gasilce... Tak je bil približen scenarij vaje ob mesecu požarne varnosti, ki so jo izvedli prejšnji četrtek PGD Trebnje, Ponikve, Velika Loka, Lukovec in Račja selo v sodelovanju z ljubljanskim podjetjem Toming. (Foto: P. P.)

GLINENI IZDELKI V TOM COMMERCU - V salonu tega podjetja na Puščavi je mokronoško društvo Majolika unikata pripravilo pregledno razstavo keramičnih izdelkov (na posnetku). Z izdelki, ki so jih ustvarili na tečajih za keramiko, se predstavljajo: Renata Kocijan, Duška Peček, Marija Rep, Slavka Šinigoj, Danuša Štiglic, Urška Udovč, Domen Vidic, Jernej, Saša, Tanja in Urban Uhan. Razstavljalci so povedali, da radi oblikujejo glinu, se družijo in da so se na tečajih že veliko naučili. Očitno so tudi obiskovalci razvedeni nad glinenimi izdelki, saj so jih že precej prodali. (Foto: P. P.)

1. skupno ocenjevanje mostov

SEVNICA - Vsa društva vinogradnikov na območju sevnške občine (Malkovec, Sevnica-Boštanj, Studenc in Šentjanž) pripravljajo ob martinovanju 1. skupno ocenjevanje mostov. Vzorce bodo zbirali v gostilni Janc na Studencu (dvakrat, liter po 1000 tolarjev), v ponedeljek, 6. novembra, ob 16. do 20. ure in v restavraciji Panorama v Boštanju istega dne, ob 16. do 18. ure. Mošte bo ocenila degustacijska komisija, v katero so povabili ugledne enologe in poznavalce vin vinorodne deželje Posavje. Rezultate bodo razglasili v nedeljo, 12. novembra, ob 11. uri na Primužu, kjer bo tudi blagoslov vin in družabno srečanje. S Studencu bodo ob 8. uri proti Primužu krenili na pohod vinogradnik in vsi, ki bi se jim radi pridružili.

KZ Sevnica zaradi organizacije prevoza.

SEVNICA - V poslovalnicah sevnške kmečke zadruge gre h koncu od kup industrijskih jabolk. Cena za kilogram jabolk je 10 tolarjev. Jabolka morajo biti ustrezno naložena, v zaboljih ali vrečah, o količinah pa je potrebno sporočiti poslovalnicam KZ Sevnica zaradi organizacije prevoza. V poslovalnicah KZ imajo na zalogi tudi krmna žita, semena ozimnih žet in krmne mešanice. Sprejemajo pa naročila za suho seno v balah po 25 kg po 22 tolarjev za kilogram pripeljan na dvorišče kupca.

Spominska slovesnost za padle borce

SEVNICA - Ob dnevu spomina na umrle so sevnški borce v sodelovanju z osnovno šolo Sava Kladnika pri Plečnikovem spomeniku umrlim z NOB na Trgu svobode pred železniško postajo pripravili spominsko svečanost za padle borce, ki sta se udeležila tudi župan Kristijan Janc in podžupan Andrej Štricelj.

Odkupujejo industrijska jabolka

SEVNICA - V poslovalnicah sevnške kmečke zadruge gre h koncu od kup industrijskih jabolk. Cena za kilogram jabolk je 10 tolarjev. Jabolka morajo biti ustrezno naložena, v zaboljih ali vrečah, o količinah pa je potrebno sporočiti poslovalnicam KZ Sevnica zaradi organizacije prevoza. V poslovalnicah KZ imajo na zalogi tudi krmna žita, semena ozimnih žet in krmne mešanice. Sprejemajo pa naročila za suho seno v balah po 25 kg po 22 tolarjev za kilogram pripeljan na dvorišče kupca.

Žolčno o podražitvi odpadkov

S seje sevnškega občinskega sveta - Spet še za 14-odsotkov dražji odvoz smeti - Iskanje konkurenčnih ponudnikov oz. deponije - "Živiljenjski ležeci policaji"

SEVNICA - Sevnčani se ne bodo spriznili z nenormalnim povečevanjem cen odvoza odpadkov, ki že diši po izsiljevanju. Tako je moč razumeti razpoloženje njihovih občinskih svetnikov, ko so na 20. seji občinskega sveta razpravljali o predlogu sevnške Komunale za 14-odstotno povišanje cen odvoza odpadkov. Ministrstvo za ekonomsko odnos in razvoj naj bi do 1. decembra omogočilo to podražitev, ki so jo po žolčni razpravi na posredi potrdili tudi sevnški svetniki.

Pogoda o uporabi odlagališča komunalnih odpadkov v Spodnjem Starem Gradu, sklenjena med krško in sevnško občino, namreč slednjo zavezuje, da plačuje nadomestilo za uporabo sanitarnih deponev v višini 1000 tolarjev za kubik odpadkov ob sklenitvi pogodbe in z upoštevanjem r

Zdravstvenemu domu šteti dnevi

V Krškem na Spodnjem Griču položili temeljni kamen za nov zdravstveni dom - Obstoječa stavba neustreznata - Dolgoletna prizadevanja - Na natečaju dobilo podjetje Begrad

KRŠKO - Tu so 27. oktobra položili temeljni kamen za nov krški zdravstveni dom. Dom bodo zgradili na Spodnjem Griču, potem ko je prevladalo mnenje, da v starem mestnem jedru, kjer je zdravstveni dom zdaj, ni prostora za tovrstno ustanovo. Zdravstveni dom bo gradilo podjetje Begrad.

V Krškem so zdravstveni dom zadnjiče dogradili pred več kot 20 leti. Če je bil prizidek k prvotni stavbi zadostna rešitev za čas ob koncu 70 let, je celotna stavba kmalu postala premajhna in zato kot objekt bolnikom nepripravljena.

Različni občinski organi že vrsto let jemljejo v precep prostorsko stisko v zdravstvenem domu. Občinska skupščina v Krškem je že v začetku 80 let zapisala med svoje glavne naloge razvoj krškega osnovnega zdravstva. V devetdesetih

letih je Danilo Siter, ko je postal predsednik takratne krške občinske skupščine, in pozneje kot župan občine Krško ustanovil Odbor za izgradnjo novega zdravstvenega doma. Gradnja novega doma je postala še verjetnejša, ko je v letu 1996 občinski svet Krško potrdil skele o gradnji. Od takrat so se dogodki vrstili v smeri, ki je obeta resnični začetek gradnje.

Dom začenjajo graditi, kot rečeno, v teh dneh. Občina je izmed dveh ponudb, ki sta ostali v obdelavi ob koncu natečaja za gradnjo, izbrala Begradovo in zavrnila skupno ponudbo Togrela in SGP Posavje Sevnica, kot je ob podpisu pogodbe za gradnjo povedal krški župan Franci Bogovič. Po županovih zagotovilih bodo hkrati z zdravstvenim domom zgradili tudi lekarji, ki jo bodo finacirali verjetno tudi - tako Bogovič - z denarjem farmacevtske industrije.

Građana zdravstvenega doma v Krškem je za Begrad dober posel, kot je povedal Begradov direktor Franc Panjan ob podpisu Pogodbe. Begrad bo krška občina delo plaćala z denarjem in starim, tj. obstojećim zdravstvenim domom v Krškem. To pridobljeno stavbo bo Begrad mogoče začeti prenavljati takoj, ko bo dograjen dom, za katerega so položili kamen v petek.

M. L.

Z vsemi silami za zdravo vodo v Pišecah Prihodnje leto vodovod

PIŠECE - V krajevni skupnosti Pišece nekatera gospodinjstva dobivajo iz vodovoda oporečno vodo. Taki stiski, ki na prvi pogled mogoče za marsikoga sploh ni tako huda, bodo naredili konec s sedanjo vodovodno gradnjo v tukajšnjih krajih. Po besedah Petra Skrivalnika, predsednika KS Pišece, bodo nov vodovod napeljali prihodnje leto. S tokratnim gradbenim posegom bodo priključili na javni vodovod celo krajevno skupnost, tudi domačije, ki so doslej dobivale vodo v hišo iz lastnih lokalnih, onesnaženju najbolj izpostavljenih vodovodov.

V gradnji vodovoda je investitor krajevna skupnost. "Seveda veliko pomaga brežiški občinski proračun. Polovico denarja, lahko rečem, da država iz sklada za razvoj demografsko ogroženih območij. In tudi krajani prispevajo svoj delež v denarju. Za vodovod je krajevna skupnost namenila del denarja, ki ga zbiramo s samoprispevkom," je povedal predsednik Skrivalnik.

M. L.

Pomoč krškemu AMD

LJUBLJANA - Poslanec Branko Kelemina se je na ministrstvu za šolstvo in šport dopustnil za sestanek, na katerem sta družno s predsednikom AMD Krško predstavila projekt za posodobitev pomožnih prostorov za speedway v pripravah za tekmo Grand prix. Kelemina meni, da je bila predstavitev uspešna, saj so na ministrstvu objavili, da se lahko Krčani nadejajo okrog 20 milijonov tolarjev pomoći pri tej naložbi. Na tem ministrstvu je Kelemina opravil tudi razgovor v zvezi s pobudo o podelitev koncesije za dodatne programe izobraževanja na Srednji tehnični šoli v Krškem. Pobuda je bila sprejeta in zdaj čakajo na rešitev.

V kulturnem programu je nastopil pevski zbor OŠ Dobova, "eden najboljših osnovnošolskih zborov v občini", kot so povedali, pod vodstvom Pavla Bunetiča. Rogisti iz Dobove so poskrbeli za presenečenje s fanfarami pred podelitevjo občinskih nagrad.

M. L.

ODLOČITEV O DOMU JE PADLA - Krški župan Franci Bogovič (na fotografiji drugi z desne) in direktor gradbenega podjetja Begrad Franc Panjan (levo) sta 27. oktobra v Krškem podpisala pogodbo o gradnji novega zdravstvenega doma v Krškem. "Rok za dokončanje je dve leti. Mi ga bomo skušali skrajšati," je napovedal direktor Panjan. (Foto: M. L.)

SOLA V PIŠECAH BO NOVA - Prihodnjo pomlad bodo v Pišecah predvidoma začeli ob sedanji precej dotrajani osnovni šoli graditi novo. Mogoče bodo zaradi urejanja dokumentacije gradbeni stroji zbranili nekoliko pozneje, kot je predvideno. Objekt bo nared v letu 2002, mogoče že pozno jeseni leta 2001. Naložba bo stala 360 do 400 milijonov tolarjev. Ministrstvo za šolstvo naj bi od tega prispevalo 40 odstotkov, prav toliko naj bi dala občina Brežice, preostali denar naj bi zbrala krajevna skupnost Pišece. Temeljni kamen je 29. oktobra položila Štefka Kučan (na fotografiji), ki je rekla, da to dela "za srečo, zdravje in znanje". (Foto: M. L.)

DOM VSEH - Na Čatežu ob Savi je škof Andrej Glavan (na fotografiji v ospredju levo) blagoslovil nov župniški dom. Kot je povedal Jože Pacek, župnik na Čatežu (na fotografiji desno), si je vedno želel, da bi bila tukaj takaj hiša. "To ni župnikov dom, to je dom faranov in župlanov," pravi župnik in dodaja, da so ga pomagala zgraditi z nesebično pomočjo domačini. Po blagoslovitvi doma, kjer so tudi veroučni prostori, je škof maševal v cerkvi na Čatežu. Tu ga je pozdravil Milan Kreačič. Za prisotnost in blagoslov se je škofu v imenu čateške župnije zahvalila Lidija Pungarčič. (Foto: M. L.)

Bolnišnica ima sodoben rentgen

Na radioološkem oddelku v Splošni bolnišnici Brežice odslej tudi računalniška tomografija - Okrog 1000 jih je dozdaj šlo na pregled drugam - "Pokrajinska bolnišnica Brežice"

BREŽICE - V Splošni bolnišnici Brežice je bila 27. oktobra otvoritev prostorov za t.i. računalniško tomografijo, računalniško podprt rentgensko fotografiranje telesa. Celotna naložba vključno s pripravljalnimi deli in dodatno opremo ter glavno aparatu je vredna okrog 85 milijonov tolarjev.

Pridobitev bolnišnica šteje med pomemben dosežek. "Računalniška tomografija je ključnega pomena v diagnostiki bolezni možgane, hrbtnača in trebušnih organov ter skeleta," poudarja dr. Mladen Šoštarič, predstojnik radioološkega oddelka brežiške bolnišnice. Težje bolnike iz Brežic, ki so jih že presegli s to metodo, so doslej vozili drugam. Tone Zorko, direktor Splošne bolnišnice Brežice, pojasnjuje okoliščine tako: "Že nekaj let se je v bolnišnici nakazovala potreba po lastni računalniški tomografiji, ki jo stroka pozna pod kratko CT. Ker naša bolnišnica ni bila uvrščena med tiste, ki so skupno nabavo v Sloveniji doble lastno aparatu, so se naši zdravniki skoraj vsak dan dogovarjali za potrebne preiskave v drugih bolnišnicah. Najprej je bilo tako sodelovanje s Kliničnim centrom, kasne-

da ste omogočili njegovo nabavo."

Nabava aparature naj bi bila videti v očeh javnosti kot medicinski strokovni razvojni korak in kot izraz enotnosti nastajajoče pokrajine Posavje. Direktor brežiške bolnišnice Tone Zorko namreč podpira: "Nekako ob podpisu pogodbe o dobavi aparature smo obvestili o naši nameri Svet pokrajine Posavje v ustavnovanju in ga prosili za denarno pomoč, sicer nukupno sami ne bi mogli. Svet je podprt naša prizadevanja. Tako naj bi vse tri posavske občine zagotovile v letu 2000 in 2001 skupno četrtino denarja."

Kristijan Janc, predsednik Svetega pokrajine Posavje v ustavnovanju, je ob otvoritvi prostorov t.i. CT izrekel zadovoljstvo nad omemjenim sodelovanjem občin Brežice, Krško in Sevnica. "Bolnišnica je eden veznih členov bodoče pokrajine Posavje," je zatrdil Janc. O "pokrajinski bolnišnici Brežice" pa govorji tudi Vladislav Deržič, brežiški župan.

M. L.

"VENTIL ODPRT" - Pred štirimi leti se je brežiška občina v sodelovanju s Komunalnim stanovanjskim podjetjem KOP Brežice odločila zgraditi vodovod Prilipe-Čatež ob Savi ter črpališče in rezervoar na Prilipah. Potem ko so pri izkolu naleteli na stara grobišča, so morali prestaviti prvotno načrtovano traso. Zato je bila gradnja počasnejša. Kljub takim neprtičkovanim vmesnim gradbenim operacijam so na Prilipah 25. oktobra nov vodovod simbolično predali namenu. Ta javni vodovod upravlja in ga bo ob morebitnih tehničnih težavah tudi popravljalo podjetje KOP Brežice. Direktorica podjetja Vladka Kežman (na fotografiji levo) si je ogledala naprave na začetku vodovoda na Prilipah. Na njeni lev: Mirko Kambič, ki se je brža spomnil, kako je pred desetletji otvarjal nekdanji, prvi, vodovod na Prilipah. Na sliki desno: Stane Ilc, predsednik nadzornega sveta KOP. (Foto: M. L.)

PRED KRŠKIM ZLATI ČASI? - V Krškem, kjer je bronasti Matija Gubec, so ljudem delili listke za loto. Zakaj bi sicer bila vsa cesta polna teh papirjev, če ne zaradi tega? Časi so taki, da tudi Krčane televizija dnevno masira s tem, da je lepo biti milijonar, in prav možno je, da je tudi listke za loto kdo raztresel po mestu zato, da bi bilo v Krškem več milijonarjev.

SLABO LETA - Če je kdo milijonar, potem to gotovo niso delavke krškega Laboda. Krški Labod namreč slabo leti. 'Saj smo vedeli, da bo tako,' pravijo nekateri Krčani in se pri tem spominjajo mnogih krških podjetij, katerih sedeže so direkcije v preteklosti prenesle v druga mesteca tako kot Labodovega.

"NI KONEC, DOKLER NI KONEC" - Begrad se že veselo pripravlja na izdatno zdajanje v krški občini, medtem ko krški in sosednji posavski gradbeniki nimajo spodbodno velikega gradbenega dela. No, potem ko si je z delničarskimi transakcijami nekaj belokranjsko gradbeno podjetje na široko odprlo vrata v krško občino, hišo in prostor, njegov direktor objavil, da bo v Krškem v prihodnje še gradil. Krčani, nekateri, so ob takih razmerah in takih malce belokranjsko zvenečih besedah jezni. Sicer je vse skupaj še nedokončana zgodba. "Ni konec, dokler ni konec," pravi nekdanja direktorica Silvana Mozer. Kdo ve, kateri adut pri tem skriva v rokavu?

Novo v Brežicah

SAMO DA JE PRAZNIČNO - V Pišecah bodo gradili novo šolo. Kdaj, še ne vedo čisto natanko, koliko jih bo stala, tudi ne, a gradili jo bodo. Devetletko. Temeljni kamen, za katerega menda ni treba imeti gradbenega dovoljenja, jim je položila predsednikova žena, na ostale kamne pa bo treba še počakati. Najmanj do pridobitve gradbenega dovoljenja. Prav je tako. Graditi je treba pošteno in po vseh predpisih, saj so šole vendar tudi vzgojne ustanove in otroki je treba vzgajati v poštostenosti in spoštovanju zakonov. Ti otroci morajo tudi vedeti, kaj je to občinski praznik. Zato je samo zaradi njih (?) prva kapela malte padla ravno na praznik občine in ne na kak nemopomenben datum prihodnje pomladni, ko naj bi, če bo bog dal, šolo tudi v resnici začeli zidati.

PRAZNIK BI VELJALO PRESTAVITI - V sklopu praznovanj občinskega godu bi morali v Cerkljah ob Krki odpreti civilno letališče. Tako je pisalo in še piše na številnih, na predvolilne table nalepljenih plakatih, ki so jim poleg občanov verjeli tudi novinarji različnih medijskih hiš, v resnici pa se ni zgodilo nič. Medtem ko so na nedavno odprtih dirlalnih stezi v bližnjem gozdčku veselo brenčali dirlalni motocikli, na kraj, kjer naj bi slovesno odprli letališče, ni bilo nikogar, ki bi čakajoče na velik in za občino nadvse pomemben dogodek napotil domov in se jim za potegavščino vsaj opravil! Zato občinskim oblastem zato predlagamo, naj svoj praznik z 28. oktobra raje prestavijo na 1. april.

Kako omejiti uživanje mamil?

BREŽICE - Ljudje se morajo naučiti bolje prepoznavati odvisnost od drog, ker zgodnje prepoznavanje odvisnosti verjetno lahko prepreči marsikatero osebno tragedijo poznejših uživalcev mamil. Pomemben dosežek pri preprečevanju odvisnosti bi bilo tudi, če bi zmanjšali ponudbo drog v okolju. Tako so med drugim menili na okrogli mizi Mladi in odvisnost, ki sta jo pripravila Mladinski center Brežice in ustanova Odsev se sliši 27. oktobra zvečer v Brežicah.

Nekateri ne vedo, da so člani

Za 3. decembra so razpisane volitve v območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice in v odbore 60 zborničnih izpostav po upravnih enotah - Kako do močne zbornice?

NOVO MESTO - O tem, kako pripraviti volivce, da se bodo volitev udeležili in jih prepričati o pomembnosti regijske in lokalne organiziranosti kmetov, so govorili minuto sredo na širšem regijskem sestanku svetnikov zbornice, županov in predstnikov upravnih enot. Sestanka sta se udeležila tudi direktor KGZ Ervin Kuhar in predsednik zbornice Peter Vrsk.

Vrsk je poudaril, da ima zbornica 177.000 članov, ki skupaj s svojimi družinami predstavljajo kar veliko moč. Žal pa se mnogi še ne zavedajo pomena organiziranosti in nekateri, predvsem manjši kmetje, niti ne vedo, da so člani zbornice. Kot se je pokazalo, mnogi članstvo in članarino sprejemajo kot vsiljeno. "Imamo nekaj evropsko primerljivih kmetij, nekaj srednje velikih in več 10.000 manjših, ki komaj presegajo 20.000 tolarjev katastrskega dohodka. Tudi te je treba vključiti, ker bomo cilj dosegli le, če bodo v zbornici zastopani vsi," je dejal.

Ervin Kuhar je prisotnim osvetil potek volitev, saj volilni roki že tečejo. Liste kandidatov lahko predlagatelji vložijo pri območnih volilnih komisijah. Svet območne enote s sedežem v Ribnici bo imel 9 članov, v Novem mestu 13 in v

Brežicah 11. Odbori izpostav bodo imeli po 7 članov. Listo lahko do 7. novembra do 19. ure vloži 20 podpisnikov, članov zbornice, če jo vlaga društvo, pa zadošča 10 podpisov. Pri tem Kuhar opozarja predlagatelje, naj bodo pozorni, ali so podpisniki res člani zbornice, zato naj raje zberejo kak podpis več.

Udeleženci sestanka so opozarjali, da je volišč premalo in da bo kmene težko prepričati, naj se podelijo volit 10 ali celo 20 kilometrov daleč. Ob tem pa so na dan privrele finančne težave novonastale zbornice, ki še nima urejenih odnosov s kmetijskim ministrstvom, predvsem na področju financiranja. Župani (Semič, Mirna Peč, Dolenjske Toplice, Novo mesto) so opozorili, da bi moralno kmetijsko ministrstvo v proračunu zagotoviti namenski denar za razvoj kmetijstva v občinah.

Kot so dejali, je letos ministrstvo od 32 milijard tolarjev debelega proračuna za razvoj kmetijstva po občinam namenilo le 500 milijonov tolarjev, občine pa niti tega denarja ne bodo videle, ker razpisov sploh ni. Ker občina dobi ta denar le, če sama zagotovi 70 odst. sredstev, so zdaj v zagati. Same so financirale naložbe, obljudjenega državnega denarja pa ni. Za nameček kmetje še niso dobili niti napovedanih podpor in neposrednih

plačil. Tudi to so stvari, ki bi jih bilo morda laže urediti z močno zbornico in kmečkim sindikatom.

B. DUŠIČ GORNIK

Novosti za cviček

Veljajo od 8. novembra dalje

LJUBLJANA - Bliža se 8. november, mejnik pri prehodu iz cvička na cviček PTP. "Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja - Cviček" (Ur. list RS št. 3/14. 1. 2000) uvaja od vključno letošnjega letnika, za cviček kar nekaj novosti.

Vzorčenje vina, četudi za prodajo v neustekleničenem stanju, opravi predsednik pooblaščene organizacije za oceno vina. Kemična analiza cvička mora biti opravljena pred pokušnjo vina, da bi potkuševalci imeli podatek, če vino ustreza predpisanim pogojem, in sicer: alkohol od 8,5 do 10,0 vol. odst.; kislina od 6,0 do 9,5 g/l; ekstrakt brez sladkorja najmanj 17 g/l; ostank sladkorja do 2,5 g/l; pepel najmanj 1,4 g/l; hlapne kislino do 1,0 g/l; skupni SO₂ do 120 mg/l in prosti SO₂ do 25 mg/l. Za ocenjevanje neustekleničenega cvička je potrebno povzročiti tri steklenice vina, za cviček, ki bo ustekleničen, pa šest, in sicer dve zadrži pridelovalec, štiri steklenice pa dostavijo podočeni organizaciji.

Kmetijski inštitut Slovenije

EN HRIČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

tako zaprto vino ostajalo dalj časa sveže, četudi je skladiščeno v slabih pogojih.

Toda proizvajalc plutastih zamaškov se ne dajo kar tako ugnati v kozji rog. Več vlagajo v raziskave, da bi ugotovili, kako zmanjšati delež zamaškov, nevarnih za kakovost vin. Pri pravili plute za izdelavo zamaškov pluto razkužujejo s sredstvi, ki vsebujejo klor. Iz ostankov klorja se razvije trikloranizol, ki je krivec za okus vina po zamašku. Ta po plesni dišeča snov prehaja iz plutastega zamaška v vino. Tudi od temperature v skladišču je odvisno, kako hitro trikloranizol (TKA) pride iz zamaška v vino. Pri temperaturi 10°C je hitrost migracije TKA majhna, pri temperaturi 25°C pa se premika hitreje. Doslej smo vedeli, da velika temperatura nihanja v skladiščih stekleničenih vin motijo zorenje vina, ker je pretok zraka skozi plutasti zamašek povečan. Tudi naravno zorenje (spremjanje) vina poteka najbolje pri enakomerni temperaturi. "Okus po zamašku" je pri zamaških iz slabše plute pogosteji. Dobra pluta ima namreč manj por (lenticel), zato je premikanje TKA počasnejše. Zato so izdelovalci plutastih zamaškov uvedli zelo načan kontrolo surove plute.

Z analizami ugotavljajo vsebnost TKA v pluti. Maksimalno dopustna vsebnost je 20 ng/g plute.

Da bi se zavarovali pred težavami, nekatere firme zavračajo pluto, ki vsebuje nad 1 ng TKA v enem gramu. Gotovo bodo slabosti plutastega zamaška pripomogle, da se bodo na trgu laže prebijali zamaški in zaporce iz neutralnih snovi.

dr. JULIJ NEMANIČ

Semičani bodo ocenjevali mlado vino

SEMIČ - Društvo vinogradnikov Semič pripravlja letos že 14. martovno. Vzorce mladih vin za ocenjevanje bodo pobirali v petek, 3. novembra, od 15. do 20. ure v gostilni Pezdirc v Semiču. Vinogradniki naj prinesejo vzorce v vinskih steklenicah s kronske zamaški, za vsak vzorec pa bodo morali odšteti po 1.500 tolarjev.

Slovenci znamo pridelati dober med

Na drugem ocenjevanju medu v Semiču so poskusili 82 vzorcev iz vseh slovenskih pokrajin - Opozorilo dr. Poklukarja, da je meda že preveč, vendar je pomembno, da je pridelan čim bliže kupcu

SEMIČ - Čebelarsko društvo Semič je pred dvema letoma pripravilo prvo, sredi letošnjega oktobra pa drugo ocenjevanje medu čebelarjev iz vse Slovenije. V prihodnje naj bi postalo tradicionalno. Nobeden izmed 82 ocenjenih vzorcev ni bil izločen, 68 pa jih je dobilo diplome in medalje, in sicer 12 zlate, 19 srebrne in 37 bronaste.

Predsednik petčlanske ocenjevalne komisije je bil dr. Janez Poklukar s Kmetijskega inštituta iz Ljubljane, ki je na podelitvi priznanj preteklo soboto dejal, da čebelarje v zadnjem času razburja-

jo novice, da je v naših prodajalnah na voljo poceni uvažen med, med slovenskimi čebelarjev pa ostaja v skladiščih. S temi težavami se srečujejo tudi hrvaški in avstrijski čebelarji. "Skratka, medu je povsod preveč. Vendar je pomembno, da znamo ceniti svoj med, ki je tudi najboljše zdravilo ter da ga pridelujemo čim bliže kupcu," je dejal dr. Poklukar. Ob tem je poudaril, da znajo slovenski čebelarji pridelati med visoke kakovosti. "V tem, ki je bil industrijsko pridelan, je čutiti posledice. Tudi ne vem, kako dolgo je bil na prodajnih policah, kjer se zaradi svetlobe in topote kvari."

Predsednik komisije je priznal, da med ocenjenimi vzorci ni bilo slabega medu, zato so morda kateremu naredili tudi krivico, ker so ga preslabo ocenili. A med dobrimi so pač morali izbrati najboljše. Vendar po njegovem priznanje še ne pomeni, da bodo slovenski čebelarji tudi prodajali dober med, je pa dokaz, da ga značno pridelati. Podpredsednik Čebelarske zveze Slovenije August Gril pa je prista-

vil, da se po zaslugu ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano tudi slovenskim čebelarjem obeta boljši časi.

Ocenjevanje je po besedah predsednika Čebelarskega društva Semič Staneta Pluta je imelo namen prispevati k še večji kakovosti medu. Ni tajil, da so se zgledovali po vinogradnikih, pri katerih prav po zaslugu ocenjevanj tako rekoč ni slabega vina v kleteh. Sicer pa je bilo ocenjevanje povsem anonimno, zato je še toliko pomembnejši uspeh belokranjskih čebelarjev, ki so prejeli posebne nagrade za najbolje ocenjeni med. Največ točk je dobil med Jožeta Severja iz Semiča, drugi je bil med Jožeta Govednik iz Slamne vasi, tretje mesto pa sta si delila pridelka Mirka Pavlinja s Sel pri Semiču in Antona Severja z Brezove Rebr.

V bogatem kulturnem programu v prepolnem semiškem kulturnem domu so nastopili semiški šolarji iz igre "Od Treblove domačije do Hluparjevega mlina", člani KUD Št. Jurij pri Grosupljem z igro "Čebelar se ženi", ki jo je režiral belokranjski rojak Jože Marentič, citrarki Vesna Klemenčič s Črešnjevcem in Nina Šuštaršič iz Gradca ter ljudski pevec in godec Martin Pečavar iz Nestopljive vasi.

M. BEZEK-JAKŠE

O AJDI IN ČEBELAH - Semiški osnovnošolci (na fotografiji) so se čebelarjem iz vse Slovenije predstavili z zanimivo igro "Od Treblove domačije do Hluparjevega mlina". Beseda je tekla predvsem o pridelovanju in predelovanju ajde, pri kateri imajo tudi čebele pomembno vlogo. (Foto: M. B.-J.)

Revija Sad

KRŠKO - Primereno času se tokratna številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad začenja s prispevkom o negi mladega vina, nadalje piše o rezultatih preizkušanja sredstev za redčenje plodičev jablane v sezoni 1999/2000, o vinogradniško-vinarskem posvetu prvega prereza vin letnika 1999 vinorodne dežele Posavje ter o spremembah vsebnosti sladkorjev in organskih kislin pri hruskah cv. "Viljamovka" med rastno dobo. Zanimiva sta tudi zapisa o pitju in popivanju skozi stoletja ter o rastlinah za trajno ozelenitev tal v trajnih nasadih, objavljena pa sta tudi popravljena lista fungicidov in del določil ter način točkovanja za SIPS.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Korenovke v zasipnici

Za gospodinjstva, ki imajo lastne pridelke, je pomembno, da izberejo najboljši način shranjevanja pridelkov. Zelenjadnice, ki jih vzemimo, ne smejo biti prezrele, ker pozneje še v zimovališču pozore. Jesenska slana jim ne skoduje, ampak jih celo utrdi in izboljša. Zelenjavko za skladisčenje pobiramo v opoldanskih urah, ko ni več rose. Vse korenovke, to je korenček, repa, koleraba, rdeča pesa, črna rdečev, koreni peteršilja in pastinaka, lahko v začetku novembra shramimo v zasipnico. Na višjem delu vrta izklopimo do 30 centimetrov globoko jamo, in če je zemlja odcedna, jo obložimo s smrečjem ali s slamom. Na težji zemlji naj bo jama bolj plitva, do 15 centimetrov. Zasipnico uredimo v bližini domačije, da ima gospodinjstva zelenjavko vedno pri roki.

Za vzimljenje odberemo le zdrave korenje, ki jih pred tem dobro osušimo, sicer jih v zasipnici napadeta gniloba in plesen. Če imamo zložene korenje v višini nad pol metra, moramo po dnu zasipnice speljati kanal, ki ga naredimo iz dveh lat ali nalunknjane cevi, da se shranijo lahko zraci. Zaradi boljši zračnosti korenje naložimo na plast smrečja, jih pokrijemo s plastjo prsti in nato s plastjo smrečja ali slame. Po vrhu naložimo prst in ob hudem mrazu vse skupaj prekri-

ja. Med zimevajo na kose, ga damo v posodo, dolijemo olje in dušimo. Ko se znehča, mu dodamo kuhanje zelenjavko in ostale dodatke, dobro premesamo in kuhamo še 15 minut. K šari ponudimo bele ali ajdove žgance ali črn kruh.

Za prilogo pripravimo PIRE IZ REPE IN KOLERABE. Potrebujemo 400 g repe, 400 g kolerabe, 200 g krompirja, 70 g masla, 2 dl vročega mleka, 3 stroke česna, sol in poper. Olupljeno zelenjavko kuhamo do mehkega, odcedimo in prelačimo skupaj z dodatki. Pire ponudimo k krvavicam ali pečenicam.

DOLENJSKI LIST 9

KMETIJSTVO

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

SEVNO - Novomeška Kmetijska zadruga Krka, poslovna enota Agro-servis, vabi vse, ki se ukvarjajo s prizrej mleka, na strokovni posvet o ekonomični in uspešni prizreji mleka. Posvet bo v petek, 3. novembra, od 10. ure dalje potekal na Srednjem kmetijskem šoli Grm na Sevnem pri Novem mestu.

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 92 do 3 mesece starih prasičev, 76, starih 3 do 5 mesecev, in 24 starejših. Prvi so prodajali po 340 do 400 tolarjev kilogram, kar znaša 9.000 do 12.000 tolarjev za žival, druge po 290 do 350, kar pomeni 14.000 do 24.000, in tretje po 300 do 330 tolarjev kilogram, kar je 30.000 do 33.000 tolarjev za žival.

Prečič - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 92 do 3 mesece starih prasičev, 76, starih 3 do 5 mesecev, in 24 starejših. Prvi so prodajali po 340 do 400 tolarjev kilogram, kar znaša 9.000 do 12.000 tolarjev za žival, druge po 290 do 350, kar pomeni 14.000 do 24.000, in tretje po 300 do 330 tolarjev kilogram, kar je 30.000 do 33.000 tolarjev za žival.

kmetijsko svetovanje

Obdelava polj na ekoloških kmetijah

Pomembna je analiza tal - Praviloma se v kolobarju menjavajo globinke s plitvinkami

Rodovitnost tal je odvisna od čim boljših razmer za razvoj talnih organizmov, primerne reakcije (pH) tal, ugodnega razmerja med vodo in zrakom, optimalne založenosti s hranili in razmerja med posameznimi hranili. Namesto da bi dovajali gnojila neposredno rastlinam v obliki sintetičnih lahko topnih mineralnih gnojil, spodbuja ekološko kmetovanje gnojenje, s katerim hranimo predvsem mikroorganizme v tleh in tako spodbujamo njihov razvoj in aktivnost. Pri nas se pogosto dogaja, da so tla revna s fosforjem. Če analiza pokaže tak rezultat, predlagamo, da s surovim fosfatom bogatimo svež hlevski gnoj. Z zorenjem gnoja se bo dostopnost fosfatov za rastline bistveno povečala. Priporočamo, da se rodovitnost tal kontrolira z analizo vseh vrst. Kmetijska svetovalna služba vam bo na podlagi analize izdelala ustrezno gnojnili načrt.

Na ustrezno pripravljena in zagnojena tla sodi ustrezne posevek. V sodobnem poljedelstvu prevladuje koruza in še nekaj okopavin, ki skupaj pokrivajo 60% njiv. Dedeči travno-deteljni mešanic, zrnati stročni in oljnic pa znaša le 10%. Tako ozko vrstenje poljščin zmanjšuje rodovitnost tal. Tipičen kolobar ekoloških kmetij vsebuje le 20% okopavin, kar 50% strnja in 30% stročni. Pri vrstenju poljščin kombiniramo učinke poljščin, ki imajo globoke korenine (globinke), ki zemljo rahljajo, zračijo in črpajo hranila iz globljih plasti, s poljščinami s plitvinkami. Praviloma se v kolobarju menjavajo globinke s plitvinkami. Upoštevati pa moramo tudi poljščine, ki se med seboj ne prenašajo: križnice med seboj, stročnice med seboj in žita v zaporedju: rž, oves, ječmen, pšenica.

Celoletna pokritost tal z rastlinami zelo ugodno vpliva na rodovitnost. To dosežemo z uvajanjem dosevkov za krmlo, prehrano ali podor, ki jih sezemo pred ali za glavno kulturo. Za podorino se odločimo, če ne potrebujemo krme ali zrnat

Razstava grafik

Linorezi udeležencev 12. likovne delavnice

NOVO MESTO - Območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Novo mesto vsako leto prireja v sklopu izobraževalnih programov likovne delavnice, na katerih se mladi in odrasli začetniki ter nadaljevalci urijo v likovnem izražanju in razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti pod usklajenim in strokovnim vodstvom mentorjev. V sezoni 199/2000 je potekalo pet programov, med njimi tudi likovna delavnica grafike, ki jo je vodil dipl. slikar Janko Orač iz Novega mesta. Izbor grafičnih del v linorezu, ki so jih ustvarili udeleženci februarške grafične delavnice, si je mogče ogledati na razstavi v Galeriji Luma v Pugljevi ulici. Razstavo so odprli v četrtek, 26. oktobra, zvečer, na ogled pa bo do 16. novembra.

Karel Plemenitaš ob svoji izvirno postavljeni razstavi umetniške keramike.

Krkost na čvrstini opeke

Izvirna ambientalna postavitev umetniške keramike akademskoga slikarja Karla Plemenitaša v Galeriji Krško

KRŠKO - Arhitektura nekdanje cerkvice sv. Duha na Valvasorjevem nabrežju, ki zdaj služi kot razstavišče Galerije Krško, je spodbudila akademskoga slikarja Karla Plemenitaša, da je posebej za to okolje pripravil razstavo umetniških keramik. Odprli so jo v torek, 24. oktobra, zvečer. Avtorja je predstavila umetnostna zgodovinarica Katja Ceglar, s svojih delih in zasnutkih postavitev je spregovoril tudi avtor, za prijetno vzdusje pa sta poskrbeli učenki krške glasbene šole Jasmina Erjavec in Mateja Somrak.

Karel Plemenitaš je likovno izobrazbo pridobil na srednji šoli grafičnega oblikovanja, ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, kjer je diplomiral iz slikarstva pri prof. Andreju Jemcu, dodatno pa se je izpopolnil v na grafični specjalnosti pri prof. Marjanu Pogačniku in Bogdanu Borčiču ter na oddelkih za keramiko in grafiko v Osnu na Norveškem. Živi in ustvarja v Ljubljani. Doslej je imel že 29 samostojnih razstav, sodeloval je na več skupinskih, njegova dela hrani med drugimi tudi slovenita dunajska Albertina, nekaj pa jih imajo v Gorjupovi galeriji v Kranjčevici na Krki.

Na razstavi v Galeriji Krško - avtor jo je naslovil Opeka - se umetnik predstavlja z izborom porcelanastih keramik manjšega formata v obliki opeke. Domiselnih jih je postavljal na zid iz betonskih zidakov, ki jih je zložil v polkrogu kot nekakšno ponovitev apsidnega loka cerkvice. Posebnost keramik je v njihovi obojestransnosti in se-

Po svetu z Novim mestom v srcu

Slovesnost v počastitev sedemdesetletnice častne občanke Mestne občine Novo mesto Tite Kovač Artemis - Ob življenjskem jubileju je izšla knjiga Dva tisoč

NOVO MESTO - Mestna občina Novo mesto je svojo častno občanko, pisateljico, publicistko in prevajalko Tito Kovač Artemis za njen življenjski jubilej (18. septembra je praznovala sedemdesetletnico) počastila s slovesnostjo v Hotelu Krka, kjer so v petek, 27. oktobra, zvečer predstavili tudi njeni prav za to priložnost natisnjeno knjigo Dva tisoč.

Zbrani gostje in slavljenka so po nagovoru novomeškega župana Toneta Starca prisluhnili Divertimenti za klavir skladatelja Marjana Kozine v izvedbi pianista Andreja Jarca, po predstavitvi nove knjige, ki jo je opravil prof. Igor Grdina, pa še trem Kozinovim pesmim, ki jih je ob spremljavi Jarca zapela Irena Yebuah. Večer je izvenel, lahko bi rekli novomeško, saj so bili tako izvajci kot avtorji po rodu ali kako drugače povezani z dolensko metropolijo. Nanjo je še posebej zvesto navezana slavljenka, čeprav je večji del svojega življenja preživel drugod. Sama se je v zahvalni besedi ob koncu uradnega dela slovesnosti duhovito poigrala s sporočilom Anderseove povesti o grdem račku in ga preoblikovala v misel, da ni važno, kje deluješ, ampak je važno, da si iz Novega mesta.

Posebne pozornosti je bila deležna njena nova knjiga Dva tisoč, ki pravzaprav ni novost, saj jo je napisala že pred šestdesetletimi leti in tudi njena satirična ost je bila uperjena v tedanje svinčene čase v domovini, čeprav se zdaj izkazuje, da je marsikaj zapisanega še vedno aktualno in vredno premisleka. Delo je napisala kot "lepj-

Tita Kovač Artemis na slavnosti v Hotelu Krka.

ko iz preteklih in bodočih doganjaj" v slogu znanstveno-fantastične utopije in se žansko pridružila Tavčarjevemu delu 4000 in Menningerjevemu Abadonu. Iz slovenske preteklosti je poklicala tri ve-

like osebnosti Pastorja, Barona in Mojstra (to so Primož Trubar, Janez Valvasor in Ivan Cankar) ter jih poslala v Butalijo (Slovenijo) in njeno glavno mesto Betonijo v letu 2000. Svet, ki so ga obiskali, hrupen, zasmrajen, z "vsem na knose in v škatlah", se trojici ni prav nič dopadel. In kako bi tudi se, saj je ekološko uničen, duhovno in kulturno pa strahotno osromašen. Škoda, da je njen "obračun s pantokratorko Omejenostjo in njeno spletično Neumnostjo", kot je delo označil prof. Grdina, izsel šele v letu, ki ga je ob nastanku knjige zapisovala kot še oddaljeno prihodnost.

M. MARKELJ

Prevajalska šola

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti s trebanjsko območno izpostavo vabi na prevajalsko šolo, ki bo potekala v penzionu Domen v Šmarjeških Toplicah od 23. do 16. novembra. Prijave sprejemajo do 15. novembra na naslov Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Štefanova 5, 1000 Ljubljana.

Spregovorila ranjena duša

V Knjižnici Mirana Jarca so predstavili novo knjigo prof. Janeza Kolanca Odtisi na duši - Zbirka črtic in novel

NOVO MESTO - K obsežnemu literarnemu opusu novomeškega ustvarjalca prof. Janeza Kolanca je te dni mogoče pristeti novo prozno delo z naslovom Odtisi na duši. Zbirko dvajsetih črtic in novel, ki so stekane iz desetletij pestrega avtorjevega življenja, so v petek, 27. oktobra, predstavili v Knjižnici Mirana Jarca. Pesem in odlomke iz knjige sta interpretirala Božena Petrov in Robert Kren, za prijetne glasbene dodatke pa je poskrbel kitarist Dušan Pavlenič.

Kot pravi Kolenc sam, so Odtisi na duši z drugo besedo sledovi po duši, saj najraje zajema iz vodnjaka svojega bivanja. Išče po svoji notranosti in obenem opazuje svet okrog sebe, ki se spreminja, človek pa ostaja človek, žal vse bolj brez človečnosti. "Bral sem to knjigo in se čudil, s kakšnim krčevitim odporom do pritiskajoče zunanjosti je ta človek skušal ohraniti človečnost v sebi. Odtisi ran na duhu, brazde po nekdajnem zлу, kot ima ranjenec brazgotine na svojem telesu - te govorje, v te se je zamislil. Knjiga je tako trpek duhovni monolog, ko se je pisatelj v samoti zatopil vase in bral iz ran svojih prestano," je v eseju ob novi Kolencovi knjigi razmišljaj višji knjižnični referent Jože Gorenc.

Kolenc nas tako vodi po poti spomina od rodne Mirne, ki mu je še danes zavjetje lepih misli, ter smrti ljubljene matere, pa preko otroštva ter dijaških in študentskih let v Ljubljani, do doživljanja vojaščine v Makedoniji in spominov na razne dogodke in ljudi, ki jih je srečeval tudi kasneje. Ne more seogniti in spriznatni s stremuštvom in koristljubnostjo današnjega časa in človeka, za katerega si želi le še, "da bi živel kot človek in ne preganjana v preganajoča zver.

NOVA KOLENČEVA KNJIGA - Mnogi obiskovalci so na predstavitev kupili Kolencovo novo knjigo, ki jo je avtor tudi z veseljem podpisal. (Foto: L. M.)

To je notranji svet prepričanj, ki jih je iz krvic in gorja stkal Janez Kolenc. Iz njegove nove knjige pa mora vsak izluščiti, kaj mu priponuje trpko, silno bogato življenje nekega ža skoraj preteklega človeka," pravi Gorenc.

Janez Kolenc ima že v tisku novo pesniško zbirko z naslovom Svetloba pred nočjo.

L. MURN

Razstava za ohranitev dediščine

KOSTANJEVICA NA KRKI - Društvo likovnikov Krško Oko je pripravilo likovno razstavo za ohranitev kulturne in naravne dediščine, na kateri sodelujejo učenci osnovnih šol iz Kostanjevice, Leskovca in Senovega ter 25 slikarjev iz društva. Odprli so bodo jutri, 3. novembra, ob sedmih zvečer v gostilni Žolnir.

VEČER Z RAGLAMI IN LJUDSKO PEMIJO - Življenje je lahko videti tudi kot eno samo veliko slovo, še posebej v času okrog dneva mrtvih, ko se nam misel osredotoča na minljivost vsega. Na poti od zibke do groba se kar naprej poslavljamo: od otroštva, od doma in staršev, od šolskih klop, od ljubljenih oseb, od znancev in prijateljev, in z vsakim slovesom gre delček našega srca. V tem se ljudje nismo kaj dosti spremnili od prejšnjih časov, ko so se bolecine slovesa prav tako zapisovalo v srca, le da je nekdaj iz njih privrela ljudska pesem, ki se nas preprosta, a žlahna, še danes globoko dotakne, če ji je znano zbrano prisluhniti in če seveda imamo za kaj takega v času, ko nas preplavljajo fabrikati tujih popevki in industrije, sploh še priložnost. Prejšnjo soboto, 28. oktobra, je takra priložnost bila, pripravile pa so jo v trebanjskem kulturnem domu mlade pevke skupine Ragle, ki goje slovensko ljudska pesem. Večer so ubrale na temo slovesa in ga ob izbranih besedah povezovalca Jožeta Bartolja prepleteli z občuteno zapeto pesmijo. Gost večera je bil družinski ansambel Volk Folk iz Ilirske Bistrike, prostovoljne prispevke obiskovalcev pa so Ragle namenile za pomoč pogorelski družini. (Foto: M. Markelj)

PRVI ETNO FESTIVAL NA GRADU MALA LOKA - Pestremu kulturnemu dogajaju na gradu Mala Loka, ki ga pripravlja zavod Arti ob podprtju trebanjske občine, območne izpostave Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in drugih občasnih podpornikov, se je letos prvič pridružil še etno festival. Za začetek so na grad prišli povabljeni gostje po izbiri vodje projekta Marka Derganca - Dergija, za svoj nastop pa niso zaračunali honorarja. Od poznega popoldneva pa tja pozno v noč so v soboto, 28. oktobra, v grajski rotundi, nato pa v glavnem grajskem hodniku muzicirali Etbin Stefančič, Andrej Trobentar, skupina Mandala (na sliki), duo Parne Gadje iz Nizozemske in Bratko Bibič & The Madleys z živo glasbo ob nemem filmu Na domaćem vrtu. (Foto: M. Markelj)

Jozica Komadina - Pepca v pogovoru z Dragom Pirmanom. V ospredju je njen kiparski portret njene hčere.

V glini, barvi in besedi

V Knjižnici Brežice se je predstavila ljudska umetnica Jožica Komadina - Pepca iz Globokega

BREŽICE - Tukajšnja knjižnica v času, ko občina praznuje svoj praznik, že po tradiciji povabi v goste katerega od ustvarjalcev, ki je ali pa rodu iz teh krajev ali pa je s svojim delom vezan nanje. Letos so na pogovor povabili ljudske umetnice Jožico Komadinu - Pepco, rojeno Živič, doma iz Globokega pri Brežicah. Z njo se je v četrtek, 26. oktobra, zvečer po uvodnem nagovoru vodje knjižnice Tee Bejmkoč in slavnostnem govoru podžupana Alojzija Slavka Sušina pogovarjal Drago Pirman, tema pogovora pa sta bila Komadinin knjižni prvenec in njena likovna ustvarjalnost.

Jožica Komadina je namreč zrasla v vasi Globoko, kjer je imela, kot je dejala, ilovico pred nosom. V nji se je zgodil prebudil čut za oblikovanje, zato nič čudnega, da je otroško igro z glinom kasneje, ko je imela poklic in redno službo, nadgradila z resnejšim likovnim ustvarjanjem, predvsem se je posvetila kiparjenju v glini, pri čemer je najbolj leži portretiranje. Iz njenih rok so prišli kiparski portreti mnogih znanih osebnosti, ki jih je naredila bodisi po živem modelu bodisi po sliki. Olimpionik Leon Štukelj, politik Sergej Kraigher, pevka Marjana Deržaj, leksikograf Maks Pleteršnik je le nekaj najbolj znanih imen, katerih podoba je ovekovečila likovna samorastnica iz Globokega. Pogost sega tudi po slikarskem čopiku in v realističnem slogu na platno beleži izginevajočo

podobo slovenskega podeželja. V zadnjem času se ji je priljubilo tudi pisateljsko pero. V svoji prvi knjigi Iz temnih oblakov 1941-1945 v svetlo obzorje je v spominskem delu orisala izgnanstvo z rodne grude in življenje v lagerju, ki je doletelo kot petnajstletno dekle z začetkom druge svetovne vojne, ter pobeg iz lagerja in bivanje med slovenskimi partizani. V drugi del knjige je uvrstila zajeten izbor svojih pesmi in obsežno slikovno gradivo z dokumentarnimi fotografijami in reprodukcijami svojih kiparskih in slikarskih del. Večer s še vedno družbeno dejavnino in ustvarjalno živahnoglobočanku je hitro minil, vsi tisti, ki so ga zamudili, pa se s svojo ustvarjalno rojakino lahko seznanijo iz njene knjige, saj je nekaj izvodov poklonila knjižnici.

MiM

Frankfurt po Frankfurtu

LJUBLJANA - Jutri, 3. novembra, bodo v Cankarjevem domu odprli 14. prodajno razstavo novih inozemskih knjig Frankfurt po Frankfurtu. Kot dežela v gosteh se bo predstavila Poljska. V okviru prireditve bo v soboto, 4. novembra, v Štihovi dvorani ob 22. uri klavirski recital pianista L. Mozderja. V pondeljek in torek, 6. in 7. novembra, bodo ob 17. uri v Knjižarni Konzorcij predstavitev knjig ob dnevu pa bo v Sprejemni dvorani Cankarjevega doma predstavitev spletnih pripromočkov za učenje na daljavo. Razstava bo odprta do 10. novembra od 9. do 20. ure.

Odrska delavnica

SENOVO - Območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Krško priredi v soboto in nedeljo, 18. in 19. novembra, v tukajšnji osnovni šoli odrska scenografska delavnica o postavljanju odrske scene pod mentorstvom scenografinje Eke Vogelnik. Prijave sprejemajo do 13. novembra na območni izpostavi.

Dobrodelen koncerta

NOVO MESTO, KOČEVJE - Evangeliska cerkev in Kulturni center Janeza Trdine Novo mesto vabi v ponedeljek, 6. oktobra, ob 19.30 v veliko dvorano Centra na dobrodelen koncert ameriške skupine Benediction. Izkupiček bo šel za Varstveno delovni center Novo mesto. V torek, 7. oktobra, bo skupina Benediction nastopila še v Šeškovem domu v Kočevju, izkupiček tega koncerta pa bo šel za društvo Sožitje iz Kočevja.

Duo Lorenz-Zlobko

NOVO MESTO - v dvorani Glasbene šole Marjana Kozine bo v ponedeljek, 6. novembra, ob 18.30 koncert iz mednarodnega cikla Musica Danubiana. Nastopila bosta Tomaž Lorenz (violina) in Mojca Zlobko (harfa) v dnu in kot solista.

dežurni poročajo

IZGINIL MOTOR - 20. oktobra dopoldne je s parkirnega prostora pred Srednjim šolom v Krškem izginilo 70 tisoč tolarjev vredno kolo z motorjem znamke ATX.

TRI KOLUTE ŽICE - V noči na 21. oktober je neznanec z dvorišča poslovnega objekta v Krški vasi ukradel tri kolute bakrene žice, težke okrog 400 kg in vredne 600 tisoč tolarjev.

V LOKAL PO CIGARETE - Iz gostinskega lokala Bife peron v Brežicah je v noči na 18. oktober nekdo ukradel 126 škatlic cigaret v vrednosti 45 tisoč tolarjev. Kar dobra zaloga!

OB MOBITEL - Lastniku R. G. iz okolice Metlike je 18. oktobra zvečer nekdo v gospodinjstvu Havana s pultu ob biljardni mizi ukradel GSM telefon.

STOPARKA UKRADLA DENAR - M. K. iz Ljubljane je 18. oktobra dopoldne ustavila neznan štoparki v križišču v Slovenski vasi. Ko jo je pripeljal do Mirne in je ta izstopila, je voznila opazila, da ji je zmanjšala denarnica s 25 tisoč tolarji.

HOTEL GASITI - 19. oktobra ponoči so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 19-letnega D. B. iz Novega mesta, ker je doma razgrajal v razbijal, na hodniku bloka pa je aktiviral še gasilni aparat.

PREVEČ OROŽJA - Na podlagi odredbe so policisti 18. oktobra pri hiši preiskavili pri 51-letni M. H. iz Brezja našli in zasegli avtomatsko puško, nabojnik in več nabojev. Sledi kazenska ovadba.

ZAMIKAL GA JE "ROG" - Neznanec je 19. oktobra v Kočevarjevi ulici v Novem mestu pred poslovno hišo Real ukradel kolo znamke Rog maraton I. P. iz Novega mesta.

VLOM V AVTO - B. F. iz okolice Šentjerne je oškodovan za 27 tisoč tolarjev, ker mu je 26. oktobra neznanec vlomlil v osebni avto, ki ga je imel parkiranega ob gozdu v bližini naselja Zapuže.

V zapor in brez avta

NOVO MESTO - Policisti so 24. oktobra pri trebanjskem vozniku C. P. ugotovili, da vozi neregistrirano vozilo in brez veljavnega vozniškega dovoljenja, poleg tega pa so bile na prednji osi vozila obrabljene tudi pnevmatike. Ker je C. P. večkraten kršitelj in je bil že obravnavan zaradi vožnje pod vplivom alkohola, vožnje v alkoholiziranem stanju in drugih težjih prekrškov, so ga da predali sodniku za prekrške, ki mu je izrekel sedem dni zapora in varnostni ukrep začasnega odvzema avta za tri mesece.

VRSTE ZA IZDELAVO NOVE OSEBNE IZKAZNICE - Počasi se bliža 20. decembra, ko stare osebne izkaznice ne bodo veljale več in je za dokazovanje svoje istovetnosti in državljanstva potrebno imeti novo. Ljudje že množično hitijo na upravne enote, kjer so vrste vedno večje, zato so mnogi izkoristili priložnost na Infossu 2000 in novo osebno izkaznico naročili na sejemskem prostoru Ministrstva za notranje zadeve (na sliki). Z osebno izkaznico - za novo je potrebno prinesi fotografijo in 3.400 tolarjev (za mlaodecene 2.560) - je možen tudi prehod državne meje s Hrvaško, Italijo, Avstrijo in Madžarsko, pripravna je v pravnem prometu. Seveda je ni potrebno imeti, če imate potni list ali vozniško dovoljenje, vendar pa na podlagi statističnih podatkov ugotavljajo, da veliko Slovencev sploh nima nobenega identifikacijskega dokumenta. (Foto: M. Markelj)

Gasilci morajo biti vedno pripravljeni

30 let PIGD Krka - Decembra zbornik Vaja gašenja požara, reševanja ponesrečenih in reševanja ob izlitu nevarnih snovi - Sodelovalo okrog 50 gasilcev in reševalcev - Dokazali usposobljenost

NOVO MESTO - V mesecu požarne varnosti, točneje pretekli četrtek, je Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo (PIGD) Krka, ki letos praznuje 30-letnico delovanja in spada med društva Gasilske zveze Novo mesto, povabilo pred tovarno Krka na ogled posebne gasilske vaje. Na njej so preverili usposobljenost gasilskih in ostalih enot za skupno učinkovito ukrepanje v primeru naravnih in drugih nesreč.

Na gasilski akciji Krka 2000 so prikazali gašenje požara, reševanje ponesrečencev in reševanje v primeru ekološke nesreče pri izlitu nevarnih snovi, konkretno amoniaka. Poleg poklicnih in prostovoljnih gasilcev Krke so sodelovali tudi delavci Gasilsko-reševalnega centra (GRC) Novo mesto in Zdravstvenega doma Novo mesto, skupaj okrog 50. Vaja, ki jo je pred mikrofonom spremljal Lojze Bojanc, je dokaz, da je skrb za požarne in ekološko varnost ena prednostnih nalog Krke, rezultati analize akcije pa bodo gasilcem in vodstvu tovarne v pomoč pri načrtovanju dejavnosti na tem področju. V Krki se dobro zavedajo, da lahko požar ali ekološka nesreča v veliki meri ogrozita delovanje podjetja, kar je pokazal tudi nedavni primer v Velenju. Zahtevni tehnološki in energetski procesi v podjetju terjajo posebne postopke za preprečevanje požarov in drugih nevarnosti, od vseh zaposlenih - vajo so si mnogi ogledali - pa ponovenost o dejavnih tveganjih. Kot je ob koncu akcije povedal poveljnik PIGD Krka Marjan Štangelj, so tako preverili operativne, taktične in organizacijske sposobnosti v primeru požara, ki so se izkazale za dobre, "toda treba je vedeti, da je vaja potekala v idealnih razmerah. V Krki je veliko možnosti, da pride do katastrofe, ker delajo z nevarnimi snovmi, zato je prav, da vadimo. Upamo, da intervencije ne bodo potrebne." Podobno je dejal tudi poveljnik GRC Novo mesto Janez Gornik.

Sicer pa začetki gasilstva v Krki segajo v leto 1960, ko je 26 delavcev prostovoljno pričelo skrbeti za

požarno varnost in gasilsko opremo. Eden od prvih pobudnikov za ustanovitev je bil pokojni generalni direktor tovarne Boris Andrijanič. V PIGD Krka je danes vključenih 250 zaposlenih, protipožarna zaščita je vpeta med številne oblike izobraževanja Krkašev. Sestavni del pa so tudi praktične vaje, kot je bila opisana. Ob tridesetletnici delovanja društva pripravljajo poseben zbornik o delovanju društva danes in o doživljaju članov društva v gasilstvu v obdobju njegovega razvoja. Predvidoma bo izšel decembra letos.

V PIGD Krka, katerega predsednik je Milan Banovec, si želijo tudi v bodoče uspešno delovati, izšolati nove mlade gasilce in slediti znanstvenemu napredku, da bodo lahko ustvarili pogoje, primerne razmere za človeka in naravo, in da gašenje sploh ne bo potrebno. Ne-nehna budnost je zato ena najpomembnejših lastnosti gasilcev, saj vemo, da nesreča nikoli ne počiva.

L. MURN

Orožje na avtobusu

OBREŽJE - Delavci mobilne carinske enote so na mejnem prehodu 14. oktobra na avtobusu, ki vozi na relaciji Sarajevo Noterدام, našli v torbi avtomatsko puško znamke Heckler & Koch, model M5, kal. 9 mm, in avtomatsko pištolo znamke Škorpilon, kal. 7,65 mm. Lastnika torbe oz. orožja ni bilo mogoče ugotoviti.

Kar dvakrat v nesreči

MOSTEC - 22. oktobra ob 4.25 je 21-letni D. D. iz okolice Brežic zaradi prehitre vožnje izgubil oblast nad vožilom, sunkovito zavil v levo in se prevrnil. Dobil je hude, sopotnik pa lažje telesne poškodbe. Povzročitelj nesreče je bil že dobro uro prej udelen v prometni nesreči v Šentlenartu, ko so policisti ugotovili, da je vinjen - napihal je kar 2,14 promila, vendar prepovedi vožnje očitno ni upošteval.

NEVARNOST TELEFONIRANJA MED VOŽNJO

Mobi odvrača voznikovo pozornost

Teden dni poostrenega policijskega nadzora nad uporabo mobijev med vožnjo - Dovoljeno z vgrajenim sistemom za prostoročno telefoniranje - Do zdaj 24 nesreč - Kazen 10 tisoč tolarjev

NOVO MESTO - Da ne bo telefonski pogovor med vožnjo poslednje, kar bomo počeli v življenju. Naj ta stavek pripomore k zavesti voznikov, da je treba med vožnjo varnje podrediti vse, kar počnemo v avtomobilu. Pa ne gre le za uporabo mobijev. Mnogi med vožnjo tudi kadijo, iščejo različne predmete, mirijo nemirne otroke, nastavljajo radijski aparati. Vse to zmanjšuje pozornost voznika na vožnjo.

Res pa je, da je vse več telefoniranja z mobijem, kar je lahko zelo nevarno za življenje in zdravje ljudi in lahko privede do prometnih nesreč z najhujšimi posledicami. Prav zato so slovenski policisti pretekli teden temu namenili posebno pozornost.

Vožnja motornega vozila je zahetno opravilo, ki od voznika poleg znanja ter telesnih in duševnih zmožnosti zahteva tudi veliko zbranost, obzirnost in odgovornost do drugih udeležencev v prometu. Cestni promet je dinamičen in vsak udeleženec v prometu vsekoti sprejema iz okolja nešteto informacijo, na katere se mora odzvati. Pri vožnji z motornim vozilom pa ima voznik v primerjavi s pešcem ali voznikom počasnejšega vozila mnogo manj časa za pravčasen in pravilen odziv na spremembno prometne situacije. Če pri tem ni dovolj zbran, se reakcijski čas - povprečen znaša od 0,8 do eno sekundo - lahko podaljša celo na dve ali tri sekunde, kar pri vožnji s hitrostjo 50 km/h pomeni 28 do 42 metrov prevožene poti. Vsa ka dodatna dejavnost, ki ni v neposredni zvezi z vožnjo, odvrne voznikovo pozornost. Tveganje za nesrečo naj bi bilo med telefoniranjem kar dvakrat do štirikrat večje, saj na voznikovo ravnanje bistveno vpliva tudi vsebina pogovora. Tega se je zavedal tudi zakonodajalec, ki je v 68. členu Zakona o varnosti

kar za 37 odstotkov podaljša reakcijski čas voznika. Voznik je takrat tudi manj pozoren na dogajanje v prometu, zaradi česar se zmanjša varnostna razdalja, manj kot sicer uporablja vzvratna ogledala, nekontrolirano premika volan, spreminja hitrost vožnje, vozi preblizu desnemu robu ali spreminja smer vožnje na smerem vozišču. Zlasti pri mlajših voznikih pride med telefoniranjem do zmanjšanja frustracijske tolerance, spet druge raziskave pa so pokazale na površino agresivnost ob zvonjenju telefona. Vožnja tudi takrat ni več primarna naloga voznika, saj jo je prevzel pogovor po telefonu. Izjemno nevarno je zlasti vtipkanje telefonske številke, po ameriških raziskavah pa je seganje po telefonu in pobiranje padlega telefona poleg samega telefoniranja najpogostejši vzrok prometnih nesreč.

Pri nas je uporaba telefona med vožnjo brez vgrajenega sistema za prostoročno telefoniranje prepovedana od 1. maja 1998. Za kršitev je predpisana denarna kazen v višini 10 tisoč tolarjev. Do sedaj so slovenski policisti izrekli 9.697 tovrstnih kazni, od tega 24 zaradi povzročitve prometne nesreče. In kako imajo to področje urejene nekatere evropske države? V Avstriji, Italiji, Španiji, Švici, Portugalski, Norveški, Veliki Britaniji in Avstraliji (razen v zahodnem delu) je ročna uporaba telefona med vožnjo prepovedana, finska zakonodaja pa to vedno dovoljuje, spremembu zakonodaje za to področje pa zdaj poteka v Belgiji.

L. MURN

PRIPRAVA AVTA NA ZIMO - Pretekli teden so po vsej Sloveniji potekale brezplačne preventivne akcije, v katerih so lahko vozniki svoje avtomobile dobro pripravili na prihajajočo zimo. Tudi poslovne enote AMZS so na široko odprle svoja vrata. Delavci (slika je z enote na Otočcu) so največji podarok dali pregled treh najpogostejših pomankljivosti na osebnih vozilih: delovanju svetlobnih teles, zavor in kakovosti zavorne tekočine. Svetlovali so tudi pri izbiri, vgradnji in uporabi otroških varnostnih sedežev. Njihova akcija, ki se je poslužilo veliko voznikov, se je pretekli teden zaključila, podoben preventivni pregled avta pa je do 9. novembra še mogoč na Petrolovih bencinskih servisih. Akcijo so naslovali "Ne pelj mimo, misli na zimo!" (Foto: L. M.)

Največ skoraj dva promila

Ne zmorejo brez alkohola

SEVNICA - 25. oktobra so ob 1.10. policisti v Sevnici ustavili 40-letnega voznika S. K. Preizkus je pokazal, da vozi pijan, saj je napisal kar 1,91 promila alkohola. Prepovedali so mu nadaljnjo vožnjo, česar pa ni upošteval, zato so ga pol ure kasneje znova ustavili. Policiisti so ga pridržali do iztreznitve.

26. oktobra nekaj po polnoči so policisti podobno storili tudi z 24-letnim A. G. iz okolice Metlike, ker je v gostinskom lokalu Cool bar na Suhorju razbijal kozarce in steklene. S prekrškom je nadaljeval tudi potem, ko so prišli policisti, zato so pridržali. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

Ponarejen potni list

OBREŽJE - Pri mejni kontroli je policist pri 35-letnem Hrvatu N. B. 24. oktobra ugotovil, da ima ponarejeno vožnisko dovoljenje. Zoper osmisljenec, ki so ga vrnili na Hrvaško, sledi kazenska ovadba.

Trčila v pešca in se odpeljala

NOVO MESTO - Novomeščanka R. M. je 24. oktobra popoldne z avtom prehitro pripeljala po ulici Šmihel proti mestu in pred prehodom za pešce ni ustavila pešcu A. T. Hotela ga je obvoziti, a je vanj trčila. Pešec je utpel hudo telesno poškodbo. Voznica je po trčenju odpeljala naprej, policisti pa so jo izsledili na njenem domu in jo ovadili pristojnemu tožilstvu.

Motorist podlegel poškodbam

TREBNJE - 44-letni voznik osebnega avta B. R. iz okolice Trebnjega 29. oktobra v križišču s prednostno cestno po lokalni cesti iz Škocava proti Veliki Loki ni ustavljal, temveč zavil v levo in trčil v 25-letnega voznika motornega kolesa B. M. z Rožnega Vrha, ki je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrl.

Odnesel preko milijon tolarjev

MARTINJA VAS PRI ŠENTLOVRENCU - Med začetkom julija in 10. oktobrom je neznanec priselj v stanovanjsko hišo, last J. Ž., in v spalnici ukradel žensko torbico, v kateri so bile devize in tovarji v skupni vrednosti milijon 60 tisoč tolarjev.

74-letnica odšla od doma

BREŽICE - 25. oktobra okrog 18.30 je od doma neznanokam odšla 74-letna Maria Škvarč, ki stanevale v Rači vasi 13 v UE Brežice. Pogrešana je nižje postave, visoka okrog 150 cm, sivih las. Običena naj bi bila v dolgo rdečo jopicu, na glavi pa nosi ruto opečnate barve.

UPORABA MOBILA MED VOŽNJO PREPOVEDANA - Zaradi sočasne vožnje in telefoniranja vozniki vozijo slabše kot sicer, to pa je tudi vzrok mnogih prometnih nesreč. (Foto: L. M.)

storočno telefoniranje. Vendar tudi takšen način telefoniranja ni brez nevarnosti.

Stevilni tuji strokovnjaki so ugotovili, da telefoniranje med vožnjo

Večji nudijo več.

Plaćilni promet za pravne osebe

Preko računa pri naši banki ste vključeni v plaćilni promet največje in najmočnejše banke v državi. V 200 poslovalnicah bančne skupine Nove Ljubljanske banke nudimo celovit in cenoven ugoden servis, tudi z elektronsko banko Proklik NLB in dnevno-nočnimi trezorji. Uspešno stojimo ob strani tako majhnim podjetnikom kot največjim gospodarskim družbam. Doma in v tujini. Zato izkoristite naše prednosti.

Vsa pojasnila dobite pri poslovnih skrbnikih v banki. Storite so var na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB:

Banki Domžale, Koroški banki, Pomurski banki,

Banki Velenje, Banki Žasavje in v Dolenjski banki.

Rastimo skupaj.

ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Loka kava®

Zdrami in premami

SODELUJTE V NAGRADNI IGRI

od 26.10. do 16.11.2000

Prednovozletni Dunaj z Loka kavo

40 ENODNEVNIH IZLETOV

(ogled Dunaja, znamenitosti...)

20 PAKETOV LOKA KAVE

(5 kg Loka kave)

TER ŠE MNOGO DRUGIH NAGRAD...

v akciji od 26.10. do 9.11.2000 v vseh prodajalnah Mercatorja

Iz embalaže Loka kave izrežite tri elipse z napisom Loka kava. Vložite jih v ovojnico, pripisite svoje podatke ter jih najkasneje do 16. novembra 2000 pošljite na naslov: Mercator Gorenjska, d.d.,

Kidričeva c. 54,
4220 Škofja Loka

Žrebjanje bo 17.11.2000. Nagrajence bomo o izidu žrebjanja obvestili v roku 10 dni po izvedbi žrebjanja. Rezultati žrebjanja bodo objavljeni v časniku Večer, dan 20.11.2000.

Prerezali
smo ...

10 %
popust za les,
lesne izdelke in el.
ročno orodje od
30. 10. do
11. 11.*

MERKUR

... da bi vi laže žagali, pilili, brusili, oblali ...

V Industrijsko-obrtni coni Žadovinek v Krškem smo odprli nov trgovski center Merkur Mojster s specializirano ponudbo za domače in poklicne mojstre.

*Popust velja pri plačilu z gotovino.

IM4MO NOVE

DOLENJSKI LIST

pokličite na nove številke:

Vodstvo družbe

07 39 30 502

Služba za marketing

07 39 30 514

Dolenjski list ima nove telefonske številke. Novo številko imate tudi vi. Ko kličete, kličite nove številke. Ko navezujete nove stike, storite to z novo številko. Ne pozabite pa tudi na vse tiste, ki vas že kličejo na vašo staro številko. Sporočite jim, da imate novo. Pokličite jih - na njihovo novo!

Nove telefonske številke izveste, če vtipkate:

086 + stará številka

<http://tis.telekom.si>

Telekom
Slovenije

Vaš tolar je sedaj vreden 10 % več

Mazda 626
prihranek do 450.000 SIT*

Mazda Demio
prihranek do 250.000 SIT*

Mazda 323 Exclusive
prihranek do 300.000 SIT*

Tega ne boste našli v tečajni listi. Dejstvo pa je, da je vaš denar odslej vreden več. Pri **Mazdi** smo namreč za 10 % znižali cene naših priljubljenih modelov iz zaloge: **Mazde 626, Mazde Demio in Mazde 323**. Tako ugodne priložnosti res ne velja zamuditi. Pohitite v salone z vozili **Mazda**, kjer je vaš denar vreden več.

*Prihranek je odvisen od opremljenosti posameznega modela.

MMS
KREDIT
&
LEASING

Ljubljana: A COSMOS, 01/51 95 090; GAMA CENTER, 01/52 31 126; MAZDA CITY, 01/24 25 000; Maribor: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/45 03 550;
Ptuj: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/78 38 451; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, 02/53 61 770; Celje: STIGMA 93, 03/49 18 500; Zagorje:
AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, 03/56 64 729; Velenje: AS AUTOMOBILI SKORNŠEK, 03/89 72 170; Kranj: AVTO MOČNIK, 04/20 41 696; Koper: AVTOPLUS,
05/61 37 037; Nova Gorica: AUTORENT, 05/30 28 460; Naslo mesto: SIGMACOM, 07/33 76 400; Brežice: GAMA, 07/49 93 030

www.mazda.mms.si

**Pravočasno
si zagotovite
zimo
brez skrbí.**

BREZPLAČNI PREGLED VOZILA

Vsi vozniki vozil **Škoda**
ste vladno vabljeni na
brezplačni preventivni pregled
vozila pred zimo.

Pričakujemo vas **od 23. oktobra** naprej.
Dobrodošli!

AMD ASTA d.o.o.
Murska Sobota

AMD ŠLANDER
Celje

AUTOEMONA d.d.
Ljubljana

AVTO INN d.o.o.
Nova Gorica

AVTO STEGNE d.o.o.
Slovenska Bistrica

AVTOCENTER IDRIJA
d.o.o.
Idrija

AVTOCVET d.o.o.
Tolmin

AVTOHIŠA MOŽE d.o.o.
Ankaran

AVTOKAM d.o.o.
Hrastnik

AVTOLINE KRŠKO d.o.o.
Krško

AVTOMERKUR PSO BEŽIGRAD
d.d.
Ljubljana

AVTOSERVIS RIKI,
Rihard Turha s.p.
9220 Lendava

INTEGRAL JESENICE d.d.
Jesenice

PAN - JAN d.o.o.
Trebnje

PSC PRAPROTNIK d.o.o.
Velenje

RO + SO d.o.o.
Celje

SERVIS ŠTERN KRAJN
d.o.o.
Kranj

SPC KRETIC d.o.o.
Prestranek

SPC ŠKODA
ŠKERJANEC
Domžale

TI POM d.o.o.
Maribor

URBAN, SERVIS IN PRODAJA
d.o.o.
Ribnica

VIDIC CENTER d.o.o.
Novo mesto

AVTOSERVIS ŽUNKOVIC
Miklavž

CAR CENTER
Šmartno

AVTO FEKONIA
Radlje ob Dravi

SUZUKI SWIFT
ZA NAROČNIKE DOLENJSKEGA LISTA
EKSTRA POPUST

153.800 SIT
+ 50.000 SIT
= 203.800 SIT

Posebej za naročnike Dolenjskega lista
SUZUKI SWIFT že od 1.346.630 SIT

VELIKO OPREME za SUPER CENO: 2x airbag, cent. zaklepjanje, elek. pomik stekel in ogledal, imobilizator.

SUZUKI Odar

**Preko 300.000 SIT
ugodnosti za terence
in 4x4 osebne avte**

**Za naročnike
Dolenjskega lista
posebno darilo**

SUZUKI Odar

SWIFT 4x4   **BALENO 4x4**
JIMNY 4 WD   **GRAND VITARA 4 WD**

4x4 POGON + višji sedeži, da bo manj bolečin v križu
FINANCIRANJE do 5 let

**ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI
RUMENE STRANI
SLOVENIJA TEL**

INTER MARKETING

tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si

DOLENJSKI LIST
LIST DOLENJSKE

STUDIO
103.0 MHz

Ponudba na višini ...

Ponudba velja od 3. novembra
do 15. novembra
za izdelke v zalogi
v ŽIVILA Hipermarketu Brežice.

MARTINOV KLOBASA,
Celjske mesnine,
vakuumsko pakirana,
1 kg

499,-

129,-

KISLO ZELJE,
v posodi, 1 kg

129,-

KISLO ZELJE,
v posodi, 1 kg

149,-

SOK BRAVO, Rauch,
rdeča pomaranča, 1,5 l

Cene so v SIT.

1.199,-

SIR EMENTALEC,
KZ Vrhnik, vakuumsko pakirani kosi, 1 kg

... cene na dnu.

Novomeščani boljši od Uniona Olimpije

Suproliga premagala evroligo - Novomeška Krka Telekom je po zmagi nad ljubljansko Union Olimpijo edino neporaženo moštvo v ligi - Pri Novomeščanih se je izkazal Davison

NOVO MESTO - Po porazu na drugi tekmi Suprolige pred domačo publiko so košarkarji Krke Telekoma na nedeljski tekmi proti Unionu Olimpiji dokazali, da so trenutno najboljše moštvo v Sloveniji. Pred nabito polno dvorano Leona Štuklja so Ljubljancane aktualni državni prvaki po izenačeni tekmi premagali z 82:77 in so tako po šestih krogih edino neporaženo moštvo v ligi Kolinska.

V derbiju državnega prvenstva je predvsem po nekaj lepih in atraktivnih akcijah Američana Bennettta Davisona Krka Telekom prvi del srečanja dobila z 21:18. V nadaljevanju so Novomeščani vodstvo povečali na 31:23, vendar je kmalu po odhodu odličnega Davisona na klop zaradi štirih osebnih napak (pri izidu 27:20) Union Olimpija izenačila in drugo četrtino zaključila z minimalnim vodstvom 37:36.

Tretjo četrtino so domači začeli slabše in z neizdelanimi napadi puсти Olimpiji, da pride do vodstva s 46:40, v nadaljevanju pa so s potrežljivo igro v obrambi in uspešno igro v napadu Vladimirja Anzulovića, je bil 82:77.

Med varovanci trenerja Aleša Pijana je tokrat izstopal Bennett Davison, ki je kljub temu, da je igral le dobro polovico srečanja, med Novomeščani dosegel največ točk (17) in osem skokov. Sledijo mu Petrov s šestnajstimi ter Anzulovič, Dončić in Drobnjak s po štirinajstimi točkami.

Rokometni bolj praznih rok

Točko so osvojili le Trebanjci, Dobovčani so zamudili priložnost za izenačenje - Torlo ustavi Ribničane

TREBNJE, DOBOVA, RIBNICA - Rokometni so konec minulega tedna igrali tekme tretjega kroga prve lige, vsa tri moštva z našega konca pa so skupaj iztržila eno samo točko, ki so si jo v Trbovljah prisluzili Trebanjci.

Trebenjski trener Mišo Toplak, podobno kot pred tednom na derbiju s Pruljanci, tudi tokrat ni mogel biti zadovoljen z učinkom svojih varovancev, ki bi glede na cilje kluba tokrat morali izmagati, če se želijo obdržati v vrhu slovenskega rokometna.

Avtomikolič Rudar - Trimo Trebnje 21:21 (11:10)

Izid tekme med Avtomikoličem Rudarjem in Trimmom Trebnjem je bil kar štirinajstkrat izenačen. Trebanjci so imeli zmago že v svojih rokah, saj so tik pred koncem srečanja vodili z 21:19, a so v zaključku tekme naredili preveč napak, kar so gostitelji izkoristili in izenačili na 21:21. 3 minute pred koncem tekme sta

sodnika Repenšek in Požežnik zarađi neprimernega obnašanja izključila trebenjskega trenerja Miša Toplaka.

Dobovčani so tekmo z Veliko nedeljo začeli precej zmedeno in gostje so proti koncu prvega polčasa vodili že z 12:5. Dobovčani so v drugem polčasu zaigrali precej bolje, minutu pred koncem srečanja so se z zadetkom Bogoviča gostom približali na 20:21, v zadnjem napadu pa se je Igor Deržič prehitro odločil z strel, s katerim bi Dobovčani lahko celo izenačili in osvojili dragoceno točko.

Ribničani so letos preslabi, da bi lahko presenetili državne pravake, čeprav so Celjani tokrat nastopili brez poškodovanega Stefanoviča, Šeranca in Periča. Čeprav Celjani z igro niso navdušili - slabo so igrali predvsem v obrambi - jim Ribničani niso mogli priti bližu, saj jim je to preprečil izjemno razpoloženi nekdaj vratar Trebenjega Mustafa Torlo, ki je kar 19-krat obranil strele tekmecev. Pri Ribničanih sta zatajila Škaper in Natan Hojc, svojo nalogo pa sta dobro opravila Lesar in Pajnič, ki sta skupaj dosegla ducat zadetkov.

VROČE POD NOVOMEŠKIM KOREM - Novomeščani klub borbenosti niso uspeli zaustaviti Brezca, ki je takole nad Davisonom zabil žogo v koš, vendar tudi to ni bilo dovolj za zmago Ljubljancov.

mi. Pri Union Olimpiji je izstopal Sanja Bečirovič z 19 točkami. V 7. krogu lige Kolinska se bo Krka Telekom v soboto, 4. novembra, v gosteh srečala s Kraškim Zidarem.

M. ŽNIDARŠIČ

Novomeščani izgubili s Svišem

NOVO MESTO - Rokometni Novega mesta so v gosteh izgubili 22:32 tretjo tekmo kvalifikacij za drugo državno ligo s Svišem iz Ivančne Gorice. V naslednjem krogu so Novomeščani prosti, v soboto, 11. novembra, pa se bodo ob 18. uri v športni dvorani Marof pomerili s Črnomljem.

Uspešni le Kočevci

KOČEVJE - V petem krogu prve državne keglejske lige je Kočevje z 1:7 izgubilo z Miroteksom. Edina svetla izjema v kočevski vrsti je bila Jožica Nagy. Ribnica je v petem krogu v 1. državni ligi ostala brez točk na domaćem igrišču, saj jih je Ankarjan premagal 6:2. V tem krogu so bili uspešni le keglejci Kočevja, ki so s 5:3 (5342:5299) premagali Komo.

Elan je v polfinalu pokala

Nogometni Elan Granita Commerce so dosegli največji uspeh v zgodovini kluba - Za povrh še ligaška zmaga

NOVO MESTO - Nogometni Novomeščani doma z 1:0 ugnali Jadran Šepić, na povratni tekmi v Kozini pa bi za njihovo napredovanje v polfinale zadoščal izenačen izid ali pa poraz z enim zadetkom razlike, s tem da bi dosegli vsaj en zadetek, kar je Novomeščanom tudi uspelo. Dosegli so zadetek in domaćinu pustili, da so le enkrat zatreli mrežo vratarja Nikole Drkušića, kar jih je pripeljalo v polfinale pokala, kar je izenačen največji uspeh v tričetrstoletni zgodovini nogometnega nogometa.

Na prvi tekmi četrtfinala pokala Slovenije so Novomeščani doma z 1:0 ugnali Jadran Šepić, na povratni tekmi v Kozini pa bi za njihovo napredovanje v polfinale zadoščal izenačen izid ali pa poraz z enim zadetkom razlike, s tem da bi dosegli vsaj en zadetek, kar je Novomeščanom tudi uspelo. Dosegli so zadetek in domaćinu pustili, da so le enkrat zatreli mrežo vratarja Nikole Drkušića, kar jih je pripeljalo v polfinale pokala, kar je izenačen največji uspeh v tričetrstoletni zgodovini nogometnega nogometa.

Poleg Novomeščanov so se v polfinale uvrstila tri prvoligaška moštva Hit Gorica, Rudar Velenje in

Olimpija. Izidi četrtine finala Slovenije (v oklepaju so izidi prvih tekem): Primorje : HIT Gorica 0:1 (1:6), Jadran Šepić : Elan Granit Commerce 1:1 (0:1), Rudar Velenje : Dravograd 2:1 (2:1), Olimpija : Maribor Pivovarna Laško 3:0 (0:2).

V 13. kolu drugoligaškega tekmovanja so nogometni Elana Granita Commerce doma z 1:0 ugnali Brda. Zadetek je že v 13. minutu dosegel Bojan Žagar, da bojeviti gostje kasneje niso izenačili, pa ima največ zaslug vratar Nikola Drkušić.

Novomeščani po Levstikovi poti

NOVO MESTO - Popotniški odsek planinskega društva Novo mesto se bo v soboto, 11. novembra, udeležil tradicionalnega pohoda po Levstikovi poti od Litije do Čateža. Avtobus z novomeškimi udeležencami pohoda bo z novomeške avtobusne postaje odpeljal ob 6. uri. Prijava sprejemata Rezka Moretti po telefonu 33 78 160 in Mariča Praznik po telefonu 22 948.

Z rekordom dvanajsti na svetu

Član Krke Telekoma Matjaž Leskovar je na svetovnem prvenstvu v dirkališčnem kolesarstvu na 1000 m z novim državnim rekordom 1:05,094 zasedel 12. mesto

NOVO MESTO - Kolesar novomeške Krke Telekom Matjaž Leskovar je minuli teden kot edini Slovenec nastopal na svetovnem prvenstvu v dirkališčnem kolesarstvu v Manchesteru v Angliji, kjer je mladski znanstvenik, zaposlen na inštitutu Jožef Štefan, tekmoval v svoji disciplini vožnji na čas na 1000 m, v kateri je na tekmovanjih za svetovni pokal že dvakrat osvojil 5. mesto, tokrat pa je bil v konkurenči vseh najboljših v tej disciplini 12. Zlato medaljo je osvojil Franco Arnaud Tournant.

Matjaž Leskovar na olimpijskih igrah ni nastopal zaradi študija, saj je lani večino časa posvetil doktorski disertaciji iz fizike, ki jo je uspešno zagovarjal letos februarja, tako da mu je zmanjšalo časa, da bi izpolnil

Grafiton pokal Ribnice

RIBNICA - V počastitev občinskega praznika so v Ribnici pripravili tudi turnir za pokal Ribnice v malem nogometu. V finalu so Grafiti po streljanju kazenskih strelov s 5:4 ugnali Sodražico, tretje mesto pa so z zmago nad Agatom s 4:2 osvojili Divji jezdci. (M. G.)

besedo imajo številke

KOŠARKA

Suproliga, 2. krog - KRKA TEKEKOM - EFES PILSEN
TEKEKOM - EFES PILSEN 64:72 (14:24; 35:41, 42:60); Dvanaša Leonu Štuklja, gledalcev 2.000, sodnika: Efim Resser (Nemčija), Zancanella (Italija).

KRKA TEKEKOM: Anzulovič 5, Dončić 12 (2:3), Petrov 17 (2:2), Davison 13 (1:1), Grum 2, Drobnjak 8, Šćekić 5, Arapović 2.

EFES PILSEN: Mulaomerović 9, Bibo 5, Šćepanović 10 (5:6), Tunčić 4, Yilmaz, Bešolić 13 (1:1), Okur 2, Drobnjak 21 (3:4), Kekar 8.

Met za dve točki: Krka Telekom 16:41, Efes Pilsen 23:42.

Met za tri točke: Krka Telekom 9:21 (Petrov 3, Dončić 2, Davison 2, Anzulovič, Šćekić), Efes Pilsen 5:18 (Drobnjak 2, Mulaomerović, Šćepanović, Bibo).

Prosti meti: Krka Telekom 5:6, Efes Pilsen 11:13.

Skoki: Krka Telekom 19, Efes Pilsen 13.

Osebne napake: Krka Telekom 19, Efes Pilsen 17.

Ostali izidi v skupini B - Iraklis Solun : Partizan Beograd 91:76, Bayer 04 Leverkusen : Ostende 82:90, Maccabi Tel Aviv : Plannja Basket 95:69, Pau Orthez - Scavolini Basket 84:76.

1. Maccabi Tel Aviv	2 2 0	180:150	4
2. Ostende	2 2 0	169:147	4
3. Iraklis Solun	2 1 1	164:156	3
4. Pau Orthez	2 1 1	153:151	3
5. Bayer 04 Leverkusen	2 1 1	166:166	3
6. Krka Telekom	2 1 1	144:145	3
7. Efes Pilsen	2 1 1	137:143	3
8. Partizan Beograd	2 1 1	151:160	3
9. Scavolini Basket	2 0 2	157:169	2
10. Plannja Basket	2 0 2	145:179	2

Liga Kolinska, 6. krog - KRKA TELEKOM : UNION OLIMPIJA
82:77 (21:18, 36:37, 59:57); Dvanaša Leonu Štuklja, gledalcev 2800, sodnika: Rems (Ljubljana), Kolar (Kranj).

KRKA TEKEKOM: Anzulovič 14 (5:8), Dončić 14 (1:4), Petrov 16 (2:2), Davison 17 (5:6), Grum 2, Drobnjak 14 (6:6), Šćekić (0:2), Arapović 5 (1:3).

UNION OLIMPIJA: Golemac 14, Udrih 1 (1:2), Bečirovič 19 (6:8), Brezec 13 (5:7), Jordan 12 (1:2), Paravina 2, Žukauskas 4, Kovacić 12 (0:2).

Prosti meti: Krka Telekom 20:31, Union Olimpija 13:20.

Met za tri točke: Krka Telekom 4:15 (Petrov 2, Anzulovič in Dončić po 1), Union Olimpija 4:13 (Jordan 3, Bečirovič 1).

Osebne napake: Krka Telekom 24, Union Olimpija 30.

Pet osebnih: Kovacić (38.), Jordan (40.), Davison (40.), Golemac (40.).

Ostali izidi: Loka kava : Pivovarna Laško 74:107, Rogla : Kraski zidar 80:73, Zagorje Banka Zasavje : Triglav 67:77, Savinjski Hopsi : Helios 97:93, Geoplín Slovan : Kemoplast Alpos 96:82.

1. Krka Telekom	6 6 0	546 448	12
2. Union Olimpija	6 5 1	542 400	11
3. Pivovarna Laško	6 4 2	541 470	10
4. Geoplín Slovan	6 4 2	491 460	10
5. Kraski zidar	6 4 2	465:79	10
6. Triglav	6 2 4	473:47	8
7. Helios	6 2 4	493:59	8
8. Loka kava	6 2 4	473:54	8
9. Zagorje Banka Zasavje	6 2 4	462:52	8
10. Savinjski Hopsi	6 2 4	478:54	8
11. Rogla	6 2 4	452:52	8
12. Kemoplast Alpos	6 1 5	515:51	7

NOGOMET

2. SNL, 13. krog - ELAN GRANT COMMERCE - BRDA 1:0 (1:0); strelec: Žagar v 13. minutni.

Lestvica: 1. Živila Triglav 26, 2. Jadran Šepić 26, 3. Elan Granit Commerce 26, 4. Zagorje 23, 5. Livar Ivančna Gorica 23, 6. Dravinja 23, 7. Esotech Smartno 22 itd.

NOVOMESTO - 2:3 (-22, 14, 18, -20, -7); TPV NOVOMESTO:

Prevent: 3 2 1 0 75:66 5

Avtomikolič Rudar: 3 1 2 0 76:71 4

Turki so prebili novomeško obzidje

V taboru turškega prvaka Efesa Pilsna so dobro preučili posnetke s tekem med Krko Telekomom in Iraklisom ter Pivovarno Laško - Predrag Drobnjak nerešljiva uganka za novomeško obrambo - Petrov vseeno zadeval

NOVO MESTO - Po fantastični zmagi Krke Telekoma na prvi tekmi Suprolige nad Iraklisom v Grčijo so se appetiti slovenske košarkarske javnosti močno povečali, vendar pričakovanje, da bodo novomeski košarkarji doma premagali uradno tretji najboljši klub v Evropi, v katerem ne skrivajo, da želijoigrati v finalu Suprolige in da hočejo v skupini B osvojiti prvo mesto. Spodrsljaj si je še premalo uigrano moštvo Efesa Pilsna privoščilo že v prvem krogu v Belgiji, zato si se enega poraza niso smeli privoščiti. Na tekmo s Krko Telekomom so se po besedah trenerja Ergina Atamana dobro pripravili, temeljito so preučili posnetke s tekem Novomeščanov z Iraklisom v Pivovarno Laško. Ključ uspeha so videli v tem, da ustavijo novomeška zunanja igralca Petra in Anzuloviča ter onemogočijo podaje proti najvisjemu Novomeščanu Franju Arapoviču.

Da so se Turki tokrat precej bolje pripravili na tekmo kot v prvem krogu, je bilo jasno že po prvih treh

minutah srečanja v Novem mestu, ko so s koši turških velikanov Predraga Drobnjaka in Huseyna Besoka vodili

Zmaji pohiteli z Lisce

Na prvem tekmovanju slovenskih zmajarjev v hitrostnem letenju Speed Liscu 2000 leteli tudi z več kot 100 km/h

KOMPOLJE - Silvo Novšak, navdušen zmajar z Loga in član zmajarskega društva Noj iz Sevnice je pred zadnjo otočarsko nedeljo pripravil prvo tekmovanje, nekakšno neuradno prvenstvo slovenskih zmajarjev v hitrostnem letenju Speed Liscu 2000. Z Lisce se je proti Razborju in cilju na Kompolju ob Savi pognaš 14 zmajarjev iz osmih slovenskih klubov. V obeh tekih je bil prepričljivo najhitrejši Franc Peterl (Let Škofja Loka), ki je edini letel s povprečno hitrostjo nad 80 km na uro (v 2. teku, za 3 sekunde krajšem kar z 82,5 km/h!).

Z njim se je uvrstil njegov klubski tovaris Matjaž Čater, na 3. mestu je pristal Marjan Brgez (Kal Slovenska Bistrica), najboljši med Dolencji - Sebastian Simončič (Prelet Šentjur) je osvojil 4. mesto, kot zadnji, ki je še presegel povprečno hitrost 70 km na uro v obeh tekih

P. P.

HITROSTNO LETENJE ZMAJARJEV - Po prihodu na cilj pa so se piloti jadralnih zmajev v svojem žargonu pogovarjali in komentirali, kako so "gupičili" z zmajem proti cilju. Vsekakor pa bodo skušali kmalu pripraviti tudi uradno državno prvenstvo v hitrostnem letenju z zmaji, pri čemer bo potrebno še več postoriti za medijsko spremšanje prireditev in komentiranje dogodka samega, da bi vzbudili podobno zanimanje javnosti, kakršno je ob takih tekmovanjih v tujini. (Foto: P. P.)

Začelo se je v zadružnem domu

Leskovški strelci sodijo med boljše v državi - Uspešni predvsem v mlajših kategorijah, kjer imajo tudi tri državne rekorde - Člani v drugi ligi

LESKOVEC - Leta 1973 se je neko nedeljo v zadružnem domu v Leskovcu zbral 176 ljudi, da bi se pomerili v streljanju z zračno puško. Streljali so skoraj cel dan in zraven spili 15 litrov žganja. Tako se je začela leskovška strelska zdgodovina. Danes strelci iz Leskovca sodijo med boljše v državi, ne streljajo več samo ob nedeljah in tudi žganja ne pijejo zraven.

Vendar je dogodek pred 27 leti bistveno vplival na kasnejši razvoj streljanja v Leskovcu. Množičnost je presenetila marsikoga in porodila se je ideja, da bi se v Leskovcu resneje lotili streljanja. Jože Arh, ki je takrat ravno prišel iz vojske, je dobil nalo-

go, da v okviru telovadnega društva Partizan ustanovi strelsko sekcijo. Jožetu, ki je takrat raje igral rokomet, naloga ni prav posebno dišala, a ko je videl, da leskovških strelecov nihče ne jemlje resno in da jih na tekmovanjih goljufajo, se je bolj zavez

zanje in še danes si streljanja V Leskovcu brez njega ni mogoče predstavljati.

Preložnica v razvoju streljanja v Leskovcu je bilo republiško prvenstvo leta 1986, na katerem Leskovčani kot tekmovalci niso dosegli veliko, kot organizatorji pa so se dobro izkazali. Že naslednje leto je Boštjan Rebersak z drugim mestom na mlađinskom republiškem prvenstvu dosegel prvi večji tekmovalni uspeh, leta 1988 pa je Boštjan osvojil naslov mlađinskega prvaka, prva pa je bila ekipa leskovških mlađancev.

V zadnjih letih leskovški strelci predvsem v mlajših kategorijah v streljanju z zračnim orožjem dosegajo vrhunske izide. Andrej Pavlin ima državni rekord 192 krogov med pišorji, z izidom 556 krogov je državni rekord tudi leskovška ekipa, pa tudi med mlajšimi mlađanci so lastniki rekorda 1128 krogov Leskovčani. Največji uspeh leskovškega strelca je 7. mesto Dejanom Župancem na mlađinskem evropskem prvenstvu leta 1995. V članski kategoriji leskovški strelci tekmujejo v drugi državni ligi, kjer so na prvem turnirju s pomlagenjo vrsto, v kateri nastopajo po en član, mlađinec in pionir, osvojila 4. mesto. V društvu redno vadi 24 strelcev, h katerim lahko prištejemo še 56 učencev leskovške osnovne šole, ki se s streljanjem spoznavajo pri strelskem krožku.

I. V.

LESKOVŠKI STRELCI - Oče leskovškega strelstva Jože Arh (v sredini) s svojim najuspešnejšim strelcem Dejanom Župancem (desno) in Damjanom Pavlinom, ki bi s svojimi zdajšnjimi izidi lahko nastopil na paralimpiskih igrah v Sydneyju, vendar je začel resno trenirati nekoliko prepozno, da bi nastopil na večjih tekmovanjih in pravočasno izpolnil olimpijsko normo. (Foto: I. V.)

z 11:0, medtem ko Novomeščanom nikakor ni uspelo zadeti koš. Prve točke za Krko Telekom je s trojko prebil edini pravi Novomeščan, ki je tokrat stopil na parket, kapetan Krke Telekoma Simon Petrov, ki je do konca srečanja dosegel 17 točk, na več v svojem moštvu. Da ni bila razlika ob koncu prve četrtine še večja, je z dvema zadetkoma in petimi točkami ob koncu poskrbel Mirko Ščekić.

Ko Novomeščani videli, da nimajo v boju z bistveno močnejšim tekmečem kaj izgubiti, so zaigrali bolj sproščeno in drugo četrtino doobili z delnim izidom 21:17. Podobno kot na začetku tekme so Turki tudi drugi polčas začeli s popolnim jurijšem, ki ga je s trojko začel izvrstni jugoslovanski center Predrag Drobnjak, dobro minuto pred koncem tretje četrtine pa so vodili že z 21 točkami prednosti (58:37), s tem pa je bila tekma praktično že odločena.

Na srečo se Novomeščani klub velikemu zaostanku niso predali. Ko je trener Aleš Pipan na klop končno poselil za hitre in sprete centre Efesa Pilsna preokornega Franja Arapoviča in je v ogenj poslal spet Američana Davisona, ki se je z zabranjeni, blokadami in hitrimi protinapadi uspešno zoperstavil v zmago prepričanim Turkom in se jim do konca približal na končnih osem točk razlike.

Trener Efesa Pilsna Ergin Ataman se je po tekmi iskreno veselil za njegovo moštvo izjemno pomembne zmage. Krko Telekom je označil za zelo dobro moštvo agresivnih in hitrih igralcev. Povedal je, da so na zunanjih položajih uspešno ustavili Petrova in Anzuloviča, Arapoviča pa je popolnoma onemogočil Predrag Drobnjak, ki je tekmo odigral res izvrstno. Turek je odkrito povedal, da je njihov cilj prvo mesto v skupini in bo za zmago v finalu Suprolige, kjer naj bi se po njegovem mnenju Efes Pilsen pomeril s Panthinaikosom.

Novomeški trener Aleš Pipan po tekmi ni bil razočaran, po njegovem mnenju pa je domače moštvo pokopal prevelika želja po drugi zmagi v elitni konkurenči. Njegovi zunanjih igralci so velikokrat prišli do neoviranih metov, ki pa jih niso znali izkoristiti, dobro pa je njegovo moštvo igralo v obrambi, kjer jim je delal težave le Predrag Drobnjak. Na vprašanje, zakaj je tako dolgo držal v igri neučinkovitega Arapoviča, medtem ko je razpoloženi Davison sedel na klopi, je Pipan odgovoril, da je Arapovič pač edini igralec Krke Telekoma, ki se po višini in robustnosti lahko primerja s turškimi centri, pred tekmo pa je bil tudi izjemno motiviran, medtem ko naj bi imel Davison

težave s poškodovanem hrbitenico in ni sposoben na polno igrati več kot 10 minut, čeprav bi si želel več. Za tekmo tretjega kroga Suprolige je Pipan povedal, da ima Krka Telekom v Beogradu več možnosti za zmago, saj klub izjemni podprt navijačev Partizan na domačem igrišču ni tako močan kot Efes Pilsen.

I. V.

Mikulinovi otroci najboljši

RIBNICA - Praznik občine Ribnica so počastili tudi rokometni. Na turnirju v mini rokometu je nastopilo 14 pionirskega ekipa iz rokometne šole Aleša Pražnika, iz Inlesa Rika, Dobropolja, Dolenje vasi, Sodražice in Kočevja. Zmagali so varovanci rokometne šole Zdenka Mikulina, ki je skupaj z domačim rokometnim klubom Inles Rika, občino in Športno zvezo pripravila turnir. Druga je bila rokometna šola Aleša Pražnika, tretje pa Dobropolje.

NAJBOLJŠA IZ OCJI V OCJI - Simon Petrov (levo) je bil s 17 točkami drugi strelci tekme s turškim Efesom Pilsnom in najboljši v svojem moštву, pri Turkih pa je blestel 211 cm visoki jugoslovanski center Predrag Drobnjak (desno), ki je bil z 21 točkami tudi najboljši strelci tekme. Drobnjak je nastopil tudi na olimpijskih igrah v Sydneyju, zato ni imel veliko časa za priprave na začetek Suprolige in s svojo igro v Belgiji, kjer je njegov Efes Pilsen izgubil z Ostendem, ni bil zadovoljen, tekma v Novem mestu pa mu je vrnila nasmej. (Foto: I. Vidmar)

Francozi gospodarili v Dobovi

Med udeleženci turnirja v ju-jitsu za pokal Brežic v Dobovi tudi evropski in svetovni prvaki - Domačini najboljši med kadeti in mladinci, Francozi pometli s konkurenco med člani

DOBDOVA - V športni dvorani osnovne šole Dobova se je v soboto na odprttem turnirju v ju-jitsu športnih borbab zbral preko 106 tekmovalcev iz 11 slovenskih klubov, Judo Kluba Samobor iz Hrvaške in številčna članska reprezentanca Francije, med katerimi so bili tudi aktualni dobitniki medalj z evropskih in svetovnih prvenstev.

Turnir, ki ga je v sodelovanju z Ju-jitsu zvezo Slovenije pripravilo Društvo borilnih veščin Katana iz Globokega pri Brežicah, je potekalo v vseh starostnih skupinah za moške in ženske ter je bilo tudi zadnje uradno tekmovanje v Sloveniji pred svetovnim prvenstvom konec novembra v Kopenhagnu na Danskem. Medtem ko so gostitelji predstavili med kadeti in mladinci, so gostje iz Francije gospodarili v članski konkurenči, kjer si je od naših zlatih priboril le Marko Kranjc v kategoriji do 94 kilogramov. V moštveni razvrsttvitvi je prvo mesto pripadol gostom iz Francije, druga je bila Katana in tretji Celjani. Najboljša posameznika turnirja sta bila Francoza Cyril Juffroy in Annabelle Reydy.

Rezultati: člani in članice: moški - do 62 kg: 1. Kelly Molinari, 3. Primož Manojlovič (Celje); do 69 kg: 1. Cyril Joury (Francija); do 77 kg: 1. Laurent Bosch (Francija); do 85 kg: 1. Thierry Girraud (Francija); 2. Matica Jukič (Obi Ljubljana); do 94 kg: 1. Marko Kranjc (Šinto Ljubljana); do + 94 kg: 1. Jackue Segui

(Francija). ženske - do 55 kg: Annabelle Reydy (Francija), 2. Katja Urek (Ippon Sevnica), 3. Suzana Sternard (Gornji Grad); do 62 kg: 1. Emmanuel Toucan (Francija), 2. Urška Teržan (Celje); do 70 kg: 1. Sophie Albert (Francija). Kadeti in kadinje: moški - do 48 kg: 1. Matic Derenda (Katana); do 55 kg: 1. Sandi

M. Ž.

SRČNO IN BORBENO - Zanimive boje si je ogledalo številno občinstvo. Prihodnje leto nameravajo po besedah mag. Srečka Kropeta, predsednika slovenske zveze, razširiti tekmovanje in ju-jitsu športnim borbam dodati še DUO sistem. (Foto: M. Žnidaršič)

Žužemberčani državni prvaki

Državno prvenstvo osnovnih šol v raftingu v Straži - Prvenstvo kot spodbuda za delo z mladimi

STRAŽA - Žužemberčani so zmagovalci državnega prvenstva osnovnih šol v raftingu, ki je na Krki v Straži pod okriljem tamkajšnjega rafting kluba Gimpex potekalo pred tednom dni. Prvega tovrstnega prvenstva v Sloveniji so se udeležile stiri ekipe iz štirih šol - poleg osnov-

ne šole Žužemberk še drugovrščena Vavta vas, tretja OŠ Sava Kladnika iz Sevnice in osnovna šola Starigrad ob Kolpi, katere moštvo je osvojilo četrto mesto. Ekipo je sestavljalo sedem tekmovalcev, in sicer štirje fantje in dve dekletri.

"Rafting je v Sloveniji relativno mlad šport, prisoten še dobrih 10 let. Najprej se je začelo delati s člani, danes pa se organizirano dela tudi s pionirske ekipe. Tovrstna prvenstva so le vzpodbudi za delo z mladimi," je povedal Janko Tavčar iz kluba Gimpex. Letos v klubu praznujejo tudi 10-letnico delovanja, tako da je priprava državnega prvenstva sodila v sklop praznovanja jubileja.

V straškem klubu so v preteklosti organizirali že pet Dolenjskih področnih prvenstev osnovnih šol. "Da so se državnega prvenstva udeležile le ekipe iz Dolenjske in okolice, je znak našega pravilnega delovanja v minulih letih. Želeti smo, da bi v osnovnih šolah spoznali, kako lep in nenevaren je ta šport. V drugih regijah imajo pred njim zaradi nepoznavanje še nekakšen strah," je menil Janko Tavčar.

M. Ž.

ZA NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA - Boji za naslov osnovnošolskega državnega prvaka so bili izenačeni. (Foto: M. Žnidaršič)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevku, ki so napisani žalivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Sevniški paberki

DL 42, 19. oktober

19. oktobra ste v rubriki Sevniški paberki pod naslovom Ima terena objavili prispevek, ki me zelo natančno in prepoznavno opisuje, saj sem kot delavec javnega zavoda znani in sem zaradi tega članka izpostavljen vsakodnevnu šikaniranju v svojem okolju. Navedbe v zapisu niso resnične. Na posmehljiv način piše, da za cesto nisem prispeval niti tolara. Za cesto sem do sedaj prispeval preko 60 delovnih ur pri izgradnji podpornega zidu za cesto, 12 vreč cementa, elektriko za pogon meseča betona, dve betonski cevi za drenažo, tu pa so še stroški svojega dovoza, ki so nastali zaradi sprememb nivoja ceste.

Navedbe ne držijo, prispeval sem toliko, kolikor sem trenutno zmoren in ne vem, od kod piscu članka pravica ocenjevati in razporejati moje poštene zasluzene prihodke. Priponimjam, da so me začeli posamezniki izsiljevati in mi groziti z uporabo fizične sile in poškodovanjem moje lastnine, če ne bom plačal 1.200 nemških mark, kolikor znašajo "prostovoljni prispevki za asfalt". Zadeva se je stopnjevala do te mere, da sem prosil postajo policije Sevnice za posredovanje. Zapisi, ki ste ga objavili, predstavlja dodaten pritisk name.

VLADO KLAKOČAR, inž.

Volilni sistem oškodoval Dolenjsko

DL 43, 26. oktober

Kandidata za poslanca Gregor Golobič in Tatjana Gazvoda pravilno ugotavljata, da je ožja Dolenjska ostala brez poslanca zaradi sedaj veljavnega volilnega sistema. Da do tega ne bi prišlo tudi v prihodnjem, pa je potrebno narediti naslednje: ali ukiniti okraje, kot se zavzemata omenjena kandidata, ali pa spremeniti volilne enote. V 6. volilni enoti je namreč Zasavje, kjer je LDS dosegla daleč najboljši rezultate. S tem novomeška kandidata klub relativno dobremu rezultatu nista mogla biti izvoljena, obenem pa sta bila toliko močna, da ostale stranke niso dobiti dovolj glasov. Za ugodnejši rezultat za ožjo Dolenjsko mora LDS poskrbeti tako, da doseže, da se Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in Litija priključijo k 4. volilni enoti, od tam pa v našo 6. volilno enoto pridejo Grosuplje, Višnja Gora, Ivančna Gorica, s katerimi imamo tudi sicer več skupnega kot z Zasavjem. Če LDS-u to ne uspe in če ne pride do spre-

Del stroškov bo povrnila država

Letošnje podražitve kurilnega olja nas opozarjajo, da je potrebno razmišljati o izrabi obnovljivih virov energije, kar z nepovratnimi sredstvi spodbuja tudi država

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti RS je konec septembra objavilo razpis na področju energetike za obnovljive vire energije. Obnovljivi viri energije bodo za razliko od neobnovljivih na voljo še dolgo potem, ko bo zmanjšalo vsaj nekaterih izmed neobnovljivih virov, na primer nafta, premoga in zemeljskega plina. Podatki o zalogah nafta so različni, bolj alarmantni pa napovedujejo zaloge le še za 50 let. V tem času bo potreben temeljiti premik na način razmišljanja vseh, ki so kakorkoli povezani z vprašanjem energije.

Med obnovljive vire štejemo sončno energijo ter njene pretvorbe v obliki biomase, vetra, energije, vode in geotermalno energijo. K obnovljivim virom lahko prištevamo tudi odpadno toplotno industrijskih in drugih procesov, ki jo je možno uporabiti v koristne namene, in energijo iz odpadkov. Slednji se obnavljajo še preveč hitro, saj količina odpadkov hitro narašča.

Razpis obnovljive vire energije je sestavljen iz treh razpisov: OVE-A, OVE-B in OVE-C. Prvi je namenjen sofinancirajujoči studiji izvedljivosti ali investicijsko tehnične dokumentacije za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije. Sofinanciranje ministrstva znaša do 50 odstotkov vrednosti tehnične dokumentacije.

Predmet razpisa OVE-B je nepovratna subvencija za investicijske projekte obnovljivih virov energije, kot so na primer male hidroelektrarne, sistemi daljinskega ogrevanja na lesno biomaso, izraba geotermalne energije, izvedba večjih solarnih sistemov za pripravo tople vode, pretvarjanje sončne energije v električno energijo s pomočjo fotovoltaika, vetrne elektrarne ter toplane in elektrarne na odpadke. Višina subvencije pri tem razpisu je odvisna od velikosti podjetij, pri čemer mala in

srednja podjetja dobijo več (do 40 odstotkov investicijske vrednosti), velika pa manj (do 30 odstotkov).

Razpisni rok za ta dva razpisa je bil zelo kratek, le do 10. oktobra, in je že potekel. Kljub temu si je koristno ogledati razpisno dokumentacijo, in sicer na spletnih straneh Ministrstva za gospodarske dejavnosti, saj se tovrstni razpisi ponavljajo. Oba razpisa sta zanimiva tudi za lokalne skupnosti, ki se nameravajo lotiti reševanja energetske problematike v skladu z načeli trajnostnega razvoja, torej razvoja, ki zadovoljuje potrebe sedanje generacije, ne da bi pri tem ogrožal prihodnjih generacij.

Z gospodinjstva je zanimiv razpis OVE-C. Predmet tega razpisa je nepovratna subvencija na področju energetike za investicijske projekte v solarne sisteme za pripravo tople vode, toplotne črpalk, zimske vrtote individualne sisteme na lesno biomaso. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti bo nepovratno subvencioniralo tiste investicijske projekte, ki so bili zgrajeni po 1. avgustu leta 1999. Maksimalna višina subvencije je sledenča: za solarne sisteme za toploto vodo površine do 6 kv. metrov v višini do 18.000 tolarjev za kv. meter, za toplotne črpalki v viši-

ni do 70.000 tolarjev na enoto, za zimske vrtote do 80.000 tolarjev na enoto, za individualne fotovoltaične sisteme do 200.000 tolarjev za KW ter za individualne kurilne naprave na lesno biomaso v enkratni višini do največ 15 odstotkov investicijske vrednosti kurilne in avtomatske dozirne naprave.

Razpisni rok za pridobitev subvencije je kratek. To pa ne pomeni, da se o izrabi obnovljivih virov energije ne splača razmišljati. Nasprotno, vedno bolj bo potrebo razmišljati o njih. Letošnje podražitve kurilnega olja so o tem verjetno prepričale še zadnje dvomljivce. Pri vsaki nameravani posodobitvi ogrevalne sistema ali sistema za pripravo tople vode ali izgradnji dodatnega prostora v obliki zimskega vrtta ali pri načrtovanju lastne solarne elektrarne je v bodoče smiseln predvidevati podobne razpise, s tem pa si lahko zagotovite povrnitev dela stroškov za tovrstne investicije. Enako velja v primeru načrtovanja novogradnje.

Omenjeni razpis je zanimiv tudi za ponudnike opreme in storitev, ki se ukvarjajo z obnovljivimi viri energije.

ANDREJ GOLOB
univ. dipl. inž. gradb.

Popravek

V portretu tedna o Slavku Pavlakoviču v prejšnji številki Dolenjskega lista jo je zagadel škat. Začetek drugega odstavka se je v originalu pravilno glasil: "Po končanem šolanju so leta 1963 Slavka odpeljali na služevanje v Stari trg ob Kolpi. A tamkajšnji hribi se mu niso zdeli nič priljubni, toda velike izbire ni več imel: prosti je bilo le še mesto v Semiču."

Domača obrt na ekstemporu

JANKOVIČ - V torek pretekli tečen so na domačiji Raztresenovih v Jankovičih pri Adlešičih odprli razstavo mladih likovnikov, ki so sredi oktobra sodelovali na 19. ekstemporu mladih likovnikov Bele krajine. Tema tokratnega ekstempora je bila domača obrt ob Kolpi, na ogled pa so dela petdesetih učencev belokranjskih osnovnih in srednjih šol. Srednje šole so oblikovali iz Ljubljane, kočevske gimnazije in Srednje zdruštvene sole iz Novega mesta.

O kadrovski problematiki

Posvet s podjetniki in predstavniki lokalnih razvojnih inštitucij - Pomanjkljiva in medsebojno neuskajena zakonodaja

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto je v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za poslovanje - Območno službo Novo mesto pripravil posvet na temo "Raziskava in reševanje kadrovskih potreb v malem gospodarstvu". Za območje ki ga pokriva Upravna enota Novo mesto, je posvet v novomeškem Podjetniškem centru potekal 23. oktobra, dan kasneje pa so ga na Občini Metlika izvedli še za področje Bele krajine. Obenome se udeležili predstavniki lokalnih razvojnih institucij in nekateri predstavniki podjetij oz. podjetij.

Direktor Podjetniškega centra Andrej Škrinjar je v uvodu govoril o pomenu trga delovne sile, strokovna sodelavka Darja Gazvoda pa je predstavila analizo ankete „Identifikacija potreb lokalnega okolja v dolenjski regiji“. S strani ZRSZ je Stanislav Žagar predstavil paletto programov aktivne politike poslovanja, ki so namenjeni brezposelnim osebam ali delodajalcem.

V drugem delu posveta so razpravljali predvsem o problematiki podjetništva v povezavi z zaposlovanjem. Podjetniki so opozorili na problem, da na Zavodu, pa tudi na trgu delovne sile nasploh, ni na voljo ustrezno usposobljenega kadra, če take osebe so, pa se pogosto izogibajo zaposlitvi. Žagar je predstavil strukturo brezposelnih oseb, iz katere je razvidno, da je velik del brezposelnih oseb, prijavljenih na Zavodu, le pogojno zaposljiv ali celo nezaposljiv (velik delež delovnih invalidov, Romov, dolgotrajno brezposelnih, starejših brezposelnih itd.).

Izpostavili so tudi problem zaposlenih v podjetjih, ki pridobjijo status delovnega invalida in so zaradi nizke učinkovitosti za mala podjetja veliko breme. Dana je bila pobuda, da podjetja združijo moči z namenom ustanovitve podjetja s prilagojeno dejavnostjo, kamor bi lahko prezaposlovali invalidne osebe. Udeleženci posveta so se strinjali, da veliko oviro pri zaposlovanju predstavljajo pomanjkljiva in medsebojno neuskajena zakonodaja (delovno pravna zakonodaja, zakonodaja na področju inšpekcijske dela...), ki ne nastaja in ne izhaja iz „problemov, ki se pojavljajo na terenu“.

D. G.

Agencija trži informacije

Dve publikaciji o poslovanju gospodarskih družb - Obravnavane tudi regije - Finančni podatki na internetu

NOVO MESTO - Agencija za plačilni promet je letos prvič izdala publikacijo s podatki in kazalniki o poslovanju gospodarskih družb v zadnjih treh letih po regijah in informacijo o poslovanju v zadnjih petih letih, poleg tega zdaj tudi sama trži izbor finančnih podatkov FI-PO na internetu in zgospodarskih družb v zadnjih treh letih.

Omenjeni podatki in kazalniki ter informacija o poslovanju so statistični podatki iz bilanca stanja in bilanca uspeha več kot 37.000 gospodarskih družb. V publikaciji so zbrani podatki in kazalniki za državno raven, razčlenjeni so tudi po statističnih regijah in celo po občinah, na drugi strani pa po treh sektorjih (za kmetijstvo, industrijo in storitev) in po dejavnostih. V informaciji o poslovanju po regijah je posebej obravnavana gospodarska aktivnost in poslovna uspešnost posamezne regije.

Povejmo še, da je v teh dveh publikacijah prvič obravnavana novo oblikovana statistična regija jugovzhodna Slovenija, ki obsegajo Dolenjsko, Belo krajino in kočevsko-ribniško območje. V Agenciji predvidevajo, da bodo informacije o poslovanju gospodarskih družb s pridom uporabljale občine, centri za raziskave, razvojni centri, upravne enote, novinarji, študentje in še kdo.

Agencija ponuja tudi finančne podatke gospodarskih družb s

B.

D. G.

G.

FI-PO

storitvijo FI-PO, ki omogoča različne načine iskanja gospodarskih družb, podatkov in kazalnikov o njih ter posameznih dejavnostih, primerjaj po letih ter primerjaj med družbami ali družbo z dejavnostjo. FI-PO omogoča celovito presojo o velikosti, premoženjsko finančnem položaju, plačilni sposobnosti, hitrosti obračanja obratnih sredstev, analizo gospodarnosti, donosnosti in dohodkovnosti posameznih družb. Podatki so dostopni na zgoščenki in tudi na internetu, kjer se bolj sproti dopolnjujejo. Vsi podatki so lahko prikazani v toplarjih ali pa tudi v USD, DEM, EUR. Na voljo so tudi podatki o poslovanju bank. FI-PO na internetu je primeren za zahtevnejše uporabnike ali pa za občasno uporabo, saj je cenik s sistemom kreditnih točk zasnovan tako, da uporabnik plača toliko vpogledov, kot jih približno potrebuje.

B. D. G.

Napredek s pišljivimi zobmi

Ne najdem besed, s katerimi bi opisal svoje začudenje in hrkrati priznanje napredku medicine. Možgani navadnega smrtnika težko razumejo revolucionarno odkritja: kloniranje in razvozljanje genoma, če omenim samo najšoštanje. Tu pa so še druge, prav tako občudovanja vredne zadevščine. Presajanje jeten, ledvic, srca, rožnic, kostnega mozga in kar je še notranjih in zunanjih organov človeškega telesa. Celo odigrano roko so nekemu nesrečniku prišla nazaj in nekje sem prebral, da se ameriški strokovnjaki pripravljajo na presaditev glave (kandidat je menda novoizvoljeni slovenski parlamentarec). Sem sodi še revolucionarno zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2 pa operacije še nerojenih otrok v maternici, odstranjevanje možganskih tumorjev z laserji, vzgajanje organov v laboratorijskih, umetno oplojevanje, nadomestne matere, odpravljanje plešavosti, nategovanje gub, srkanje tolšč iz trebuhanov zavalev, odpravljanje slepote, gluhosti, vrsta neverjetno izpopolnjenih protez za tiste, ki so nabasali na mino in ostali živi, mini srečni spodbujevalci, umetne žile, baypasi, povečevanje penisov, spremjanje spola, manjšanje in povečevanje prsi, ravnanje nosov, izničevanje visečih in zabhuhlih podbradkov in tako naprej in tako nazaj...

Že večkrat me je imelo, da bi napisal pesem hvalnico vsemu naštemu pa še tistem, česar ne poznam, a vem, da se dogaja in se bo nekega lepega sončnega dne tudi zgodilo. Prileto bo med nas kot bomba na Hirošimo. A sem se premislil. Zaradi banalnosti, ki ni vredna omembe. Pogledal sem se namreč v ogledalo in opazil pišljiv zob. Nemudoma sem stopil do svojega zobozdravnika, ki je zadevo ogledal in me naročil za junij leta 2001. Ves medicinski napredek, o katerem sem tvezel zgoraj, se mi je v hipu zdel ničen.

TONI GAŠPERIĆ

Ukradli tovornjak

ČATEŽ OB SAVI - Neznanci je v noči na 22. oktober s parkirnega prostora motela Petrol ukradli tovornjak, avtomobil reg. št. WI-JD-770 (D), znamke Man, tip L 2000. Vozilo, vredno okrog 7 milijonov 500 tisoč tolarjev, je bilo zaklenjeno.

VELIKAN Z GORJAN - Pri nabiranju gob v majhnem gozdu pri Gorjanah, nedaleč od svojega doma, je Jože Osteršek z Vojskega med manjšimi gobami našel tudi tegale velikana. Tehtal je pol drugi kilogram, premer klobuka pa je imel 37 centimetrov. Z gobarskim ulovom se je Jože pred fotografski objektiv postavil s svojima vnukinjama.

POZOR, OMEJENO! - Nekaterim uradno omejena hitrost ne zadošča in si želi mirnejšega življenja na vasi. Tudi nekomu v Vinici pri Šmarjeti se je

Protestantizem tudi na Dolenjskem in v Beli krajini

Reformacija je imela velik vpliv tudi na Dolenjskem in v Beli krajini, čeprav tu ni bilo tako znamenitih meščanskih mest in trgov, kot jih je imela Gorenjska.

Na Igri je pospeševala protestantsko plemiško rodbino Schnitzelpaum, tako da je dal leta 1604 škof Hren izanskemu župniku odlok, kako naj znova pridobi luterane za rimskokatoliško Cerkev. Med najvplivnejše pospeševalce protestantizma štejemo turške grofe, ki so imeli na svojem gradu v "lutrovski kapeli" tudi predikanta. V njej je pridigal celo Jurij Dalmatin.

Tudi v dolini Krke in Temenice je bilo precej novih cerkevnih občin. V Višnji Gori je bil že leta 1554 predikant Jurij Maček. V stiški okolici je bila cela vrsta gradov, katerih gospodarji so bili luterani. Samo v vasi Krka je bilo okoli 30 protestantskih družin. Tudi v Žužemberku so bili gospodarji Turjačani, zato so zastavili vse sile za razširjanje nove vere. V njihove roke je prešla cerkev sv. Jakoba, imeli pa so tudi predikanta Kristoфа Slivega, katerega so, 70 let starega, deželni sodniki pregnali.

Močne sledi je novo versko gibanje pustilo tudi v Novem mestu. Iz kronike frančiškanskega samostana zvemo, da so že leta 1548 živel v mestu številni protestanti. Prvi, ki je tu oznanjal Evangelij, je bil Gregor Vlahovič, zelo vnet metiški predikant, ki je bil pred tem rimskokatoli-

UMIVAJMO SI ZOBE - Otroci iz VVE Najdihoca v Dobovi že leta skrbijo za svoje zobe. Tako je bilo tudi letos. Malčki starejših skupin se učijo pravilnega umivanja zob ter pomenda zaščitne higiene zob in ustne votline, pri tem pa jim pomaga zobozdravstvena ambulanta Zdravstvenega doma Brežice. Zobe si redno umivajo tudi mlajši otroci, ki se tako navajajo na higieno, in enoletniki, katerim je početje sedaj predvsem igra, hkrati pa dobra popotnica zanaprej. (Foto: M. Stajnko)

Portugalci spoznali Dolenjsko

Društvo mladih geografov Slovenije pripravilo za portugalske študente dvodnevno ekskurzijo po Dolenjski

DOLENJSKA - Študentje geografije na Filozofske fakultete, ki so jim študijske obveznosti premalo, so zbrani v Društvu mladih geografov Slovenije. Le-to pod svojim okriljem združuje preko sto študentov, mladih geografov in profesorjev, ki pripravljajo strokovne ekskurzije, poletne tabore in izmenjave s tujimi študenti. Višek njihovega dosedanja delovanja je bil letni Mednarodni geografski kongres, ki so ga v začetku oktobra pripravili v Bohinju, udeležili pa so ga tudi študenti geografije in turizma.

Teden kasneje, od 7. do 14. oktobra, so imeli v gosteh šest študentov iz Lizbone, ki so jih Slovenci obiskali že aprila. Portugalske goste so seznanili z aktualnimi vprašanjami področja geografske znanosti, med najbolj pogostimi pa so bila tista o prihodnosti Slovenije v Evropski uniji in o njenem nadalnjem razvoju. Obisk tujih študentov je bil tudi lepa priložnost, da so jih pokazali značilne slovenske pokrajine, njihove naravne lepote in tako skovali pomagati tudi pri promociji naše dežele v evropskem pa tudi v širšem prostoru. Kljub temu da so v štirih

letih njihovega delovanja imeli v gosteh že nekaj skupin tujih študentov: iz Amsterdama in Utrecht, iz estonske Univerze v Tartiju, lani študente iz Univerze v Wrocławiu na Poljskem in letos maja še študente geografije iz Zagreba, so tokrat prvič izvedli dvodnevno ekskurzijo na Dolenjsko.

Ogledali so si svojevrstno Radensko polje, jim predstavili hidrološke razmere tega območja in opozorili na vsakoletne poplave, s katerimi se spopada tamkajšnje prebivalstvo. Obiskali so izvire reke Krke in vinograda na Suhorju; po ogledu dolenjske prestolnice in romskega naselja so jim pritrivalci iz Prečne zaigrali na zvonove vavtovske cerkeve, dan pa zaključili s kostanjevim piknikom v dolenjski zidanici. Naslednji dan so si pod strokovnim vodstvom ogledali še Jadrsko elektrarno Krško.

Gotovo so mladi geografi opravili veliko delo za promocijo naše dežele, saj so bili med udeleženci tudi bodoči učitelji in turistični delavci, ki so bili nad slovenskim gostoljubjem in preprostostjo zelo navdušeni.

M. Ž.

ski duhovnik. Novomeški prošt Jurij Graf ga je dal zapreti, na zahtevo deželnih stanov pa ga je moral izpustiti. Kasneje ga je dal zapreti tudi ljubljanski škof. Vlahovičeve pridige so bile evangelijsko tako sveže, da o njih Klomberi v pismu z dne 24. 2. 1560 piše Trubarju. Leta 1567 so meščani Novega mesta hoteli imeti Vlahoviča za svojega pridigarja. Ker ga tedanju duhovščina ni pustila v cerkev, je običajno pridigal v hiši plemenitega gospoda Scheyerja.

Ker protestantom v Novem mestu ni šlo zlepja, so si izmisličili zvijačo. Deželne stanove so prosili, naj jim posrejejo nekoliko tovorov peska in prosa, rečejo pa naj, da je v vrečah smodnik za obrambo pred Turki. Zaradi večje varnosti naj ga ukažejo shraniti v kaki novomeški cerkvni, ključe pa naj izročijo mestnim svečunalcem. Na ta način bi imeli protestanti na miren način dostop do cerkve, a ni ohranjenega nobenega poročila, da se je ta potegavščina posrečila. Kasneje so se zbirali novomeški evangelijski verniki v cerkvi sv. Ane na Grabnu, kjer so imeli grmski grščaki Mordaxi svojo grščino. Mordaxi so leta 1675 zgradili tudi cerkev Božjega groba na Grmu, ki je last novomeške Evangelijske cerkve.

V tistem času so imeli Novomeščani za mestnega sodnika protestanta Ivana Gričarja, ki je znal brati in pisati, nekateri katoliški mestni svetovalci pa so bili nepismeni. Leta 1598 je novomeški prošt Polidor poročil akvilejskemu vikarju: "Tu v mestu jih je nemalo okuženih od krvoverstva..." Omeniti je potrebno tudi novomeškega prošta Polidorja Montagnana, ki je bil nekaj let tudi dvorni kaplan cesarja Ferdinanda. Montagnana se je leta 1561 s Trubarjem pogajal o prestopu v luteranstvo, ker se je hotel poročiti, zato je izgubil prosto. Zvez z dvornimi krogi pa so mu pomagale, da je pri cesarju znova našel milost.

Močno protestantsko središče so bile tudi Toplice, kjer so vladali turški grofi. Za cerkveno občino Mirna Peč so imeli pristasi nove vere postojanko na gradu Hmeljniki, ki je bil lastnina črnomaljskih gospodov. Prav tako so imeli protestanti božje službe v gradovih Stari grad, Otočec, Presek, Gracarjev turn in Berhovo. Tudi v mestih in trgih ob Savi (Radeče, Krško, Brežice) se je nova vera zelo močno razširila. Segla je celo v nemško Kočevje, kjer pa bi glede na to pričakovali večji vpliv.

V Beli krajini je bilo protestantsko gibanje mnogo živahnejše kakor na Dolenjskem. Metlika je postala najmočnejše središče novega verskega gibanja. Tu je bila obrambna meja turških vpadov, zato so se tu srečevali različni tokovi. Najvplivnejši pridigar je bil že omenjeni Gregor Vla-

hovič. Leta 1563 je pridigal celo v Zagrebu ob navzočnosti bana, plemičev in zagrebškega škofa. Mnoge je pridobil za novi nauk. Sodeloval je pri hrvaških prevodih luteranskih knjig in njegova beseda je bila vedno odločilna. Za protestantizem je pridobil vso Krajino. Metlika je doživel tak preobrat, da je ostal le še en katoliški duhovnik. Vlahovič je zato dobil za pomočnika Ivana Tulščaka. V hiši meščana Krištofa Geblerja pa so odprli celo meščansko šolo. Z ukazom nadvojvoda Karla pa je začelo gibanje pojemati, saj je protireformacijska komisija začela protestante preganjati. V Črnomlju so imeli že leta 1569 za predikanta Martina Grgića. Tudi tam so odprli mestno šolo. Protestantom je bil najbolj v pomoč lastnik črnomaljske grščine knez Nikola Frankopan. V Seminci je prvi oznanjal novo vero župnik Nikolaj Tuškančič, ki je leta 1567 prestopil k protestantom.

Iz Bele krajine pa se je protestantizem razširil v središče Vojne krajine, v Karlovac.

Mag. DANIEL BRKIČ
pastor Evangelijске cerkve
Novo mesto

Varnost Novo mesto tudi v Krškem

KRŠKO - Varnost Novo mesto, družba za varovanje, je v Krškem odprla 27. oktobra poslovne prostore. Kot je ob otvoritvi povedal Jože Mihelin, direktor, družba odpira omenjeno poslovno enoto v Posavju "zaradi obsega dela, ki je tu že in ki ga še pričakujejo". Krški sedež Varnosti je v trgovsko-poslovni hiši Job - Avtopuntar na CKŽ 135.

Laški sel

RAZSTAVA ZA DAN REFORMACIJE SAMORASTNIKOV - Minulo soboto so na Turjaku odprli razstavo del petindvajsetih likovnih samorastnikov iz sedmih priljubljenih občin, ki jo bodo zaprli že 4. novembra. Organizirala sta jo Sklad za kulturne in ljubiteljske dejavnosti priljubljenih občin in KUD Marij Kogoj iz Turjaka. Razstava je tokrat že drugo leto zapored posvečena dnevu reformacije 31. oktobru, podobno pa načrtujejo tudi za prihodnje leto. Osrednja občinska proslava ob tem dnevu pa je bila v nedeljo na Trubarjevi domačiji na Rašici.

PREŠERNOVA PROSLAVA - V isti dvorani na Turjaku bodo 1. decembra v isti organizaciji proslava 200-letnice Prešernovega rojstva in sedmo tradicionalno srečanje harmonikarjev. Sredi decembra pa bo tudi že tradicionalni koncert Dobrepoljske godbe na Turjaku, ki ga bo popestril nastop domačega moškega oktetka v recitaciji Janeza Matjaža, v organizaciji KUD Marij Kogoj in Občine Velike Lašče. Vsi ti in drugi nastopi so dokaz, da je bila pravilna odločitev domačinov, ki so ustvarili Kulturo-turistični zavod, da so obdržali življenje na Turjaku in da kulturno osveščajo ljudi, kar je tudi pogoj za ohranitev naroda, pravi predsednik KUD Franc Pečnik-Aco.

AEROBIKA NA TURJAKU - Kulturna dvorana na Turjaku je kar dobro zasedena, saj imajo kar dvakrat na teden (ponedeljek, sreda) v njej vaje ljubitelje aerobike, ki jih je okoli 50. Vaje vodi Tatjana Zalar iz Malih Lašč, ki je bila tudi prvakinja v športno ritmičnih plesih.

Izobraževanje odraslih

LJUBLJANA - Andragoški center Slovenije je v tednu vseživljjenjskega učenja izdal obsežen pregled izobraževalnih programov pod naslovom Izobraževanje odraslih v Sloveniji 2000/2001. Izdali so ga na CD-romu, informacije o izvajalcih izobraževanj in izobraževalnih programih, objavljenih v pregledu, pa lahko poiščete tudi na spletni strani Andragoškega centra Slovenije: www.acs.si/pregled-jo. Sicer bo omenjeni pregled dostopen v splošno izobraževalnih knjižnicah po Sloveniji in ustanovah, ki se ukvarjajo z informativno-svetovalno dejavnostjo na področju izobraževanja, lahko pa ga naročite tudi v Andragoškem centru Slovenije po telefonu 01/ 584 25 60 ali elektronski pošti info@acs.si.

Hiša Bare Juričine

Baro Juričino boste zmanjšali po enciklopedijah, celo v turističnih vodnikih jo boste težko našli. Ni bila niti pisateljica niti revolucionarka, še manj športnica. Bara Juričina je bila Metličanka, ki se je vse življenje borila z revščino skupaj z možem Trontkom, ki je za majhen denar v pozni letih svojega življenja držal stojno na stolu v brivnici Marice in Branka Župančiča. Ime Bare Juričine se je ohranilo v mestu nad Bojico zaradi hiše, v kateri je omenjeni par živel. Menda gre za tipično belokranjsko gradnjo, pokriti s slamo, zanimivo za vse, ki se pripeljejo čez Gorjance čudit se Belokranjem in njihovim posebnostim.

Pred leti je Belokranjski muzej poskrbel za obnovbo bajte, zidan na skalo, domala v središču mesta in takrat se je maršikaj načrtovalo. Od tega, da bi lahko v notranjosti hišice turisti dobili za pod zob kaj zares belokranjskega, do simpozijev in kolonij, ki bi lahko bile v idilični in starji hiški. Pa ni bilo od tega nič. Še danes ni okrog bajte in v njej nič, če odmislimo soseda, ki pokosi travo in postori še kakšno malenkost. Zanimiva hiša Bare Juričine je pozabljena, bolj rečeno: neizkoriscena v turistične namene. Zgrešena investicija, če ne upoštevamo, da je res lepo, ker so jo obvarovali pred propadanjem.

Metlika je dobila pred kratkim informativno turistično pisarno in upati je, da bo nekdanje domovanje Bare Juričine kmalu na "Jedilniku" metliške turistične ponudbe, ki je bila doslej osredotočena predvsem na Belokranjski muzej, Slovenski gasilski muzej, vinski klet in morda še na Tri fare v Rosalnicah.

TONI GAŠPERIČ

90 LET VIDMARJEVEGA STRICA - 15. oktobra so se v gostilni Prešeren v Dolenjem Kronovem zbrali domači, sorodniki in prijatelji ob jubileju 90-letnika Vidmarja. Ob tej priložnosti so ga obiskali: podžupanja Martina Vrhovnika, predsednik krajne skupnosti Bela Cerkev Jože Kosák in predstavnici KORK Bela Cerkev Martina Hribar ter Milena Činkole. Zaželegli so mu predvsem veliko zdravja in da bi se spet sešli ob prihodnji okrogli obletnici. Franc se je rodil kot prvi izmed osmih otrok v kmečki družini v Dolenjem Kronovem. Vse svoje življenje je prebil v tej prijazni vasici ob Krki. Vedno je trdo delal, a se je kljub temu znan tudi poveseliti tako kot danes na svoji okrogli obletnici, ko je zaplesal ob zvokih harmonike.

ZLATA POROKA ZAKONCEV HRASTAR - 30. septembra sta v krogu svojih najdražjih slavila zlato poroko Marija in France Hrastar v Sel pri Karteljevem France, ki ga pozna veliko ljudi načokoli kot pridnega kmeta, čevljarja, odbornika, predvsem pa kot požrtvovalnega domačega živinozdravnika, ki je pred petdesetimi leti na domačo kmetijo za ženo pripeljal Krvičeviča Marijo z Malega Kala. "Bolj pridne in dobre žene ne bi mogel dobiti," rad pove. Kljub težkim časom sta v kruhu spravila štiri otroke, in to, kar sta s trudem začela graditi, sedaj naprej nadgrajujejo njuni otroci in vnuki. Na skupno prehodeno pot sta lahko več kot ponosna. (L. K.)

SREČANJE TURISTIČNIH DRUŠTEV - V prostorih mestne občine Novo mesto so se pred tednom dni srečali predstavniki turističnih društev in Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine ter Turistične zveze Slovenije. Društva so najprej predstavila svoje delovanje, med najbolj aktivnimi so tako društva iz Žužemberka, Šentjerneja, Azaleja z Rateža v Otočcu, uspešni pa so tudi Belokranjci. Udeleženci srečanja so poudarili, da imajo skoraj vsa društva gmotne in kadrovske težave, zato so sklenili, da se bodo skušali čim bolj povzeti s krajani, predvsem pa z mladimi in s tem tudi s šolami na njihovem območju. Predsednik Turistične zveze Slovenije Marjan Rožič je obljubil, da bo skušal posredovati pri čim pravilnejši razporeditvi denarja po posameznih turističnih zvezah. (Na sliki po delovnem dogovoru: na lev - tajnik TD Novo mesto Ludvik Miklavčič, predsednik TZ Dolenjske in Bele krajine Alojz Serini in predsednica novomeškega društva Dušanka Hlavati, na desni pa Marjan Rožič. Foto: M. Klinec)

KONČNO LE ASFALT DO MALENC - Prebivalci Malenc so dolga leta negovali nad obupno slabu makadamsko cesto do Kostanjevice ali proti Zameškemu. Leta 1998 je bila cesta Kostanjevica - Malence - Zameško od prej lokalne prekategorizirana v državno, tako da je skrb za obnovo prešla na družbo RS za ceste. Prejšnji teden je 600 metrov ceste od Malenc do Kostanjevice le dobil asfaltno prevleko, cestišče pa so delavci Cestnega podjetja Novo mesto tudi za 2 metra razširili. Dela so bila vredna slabih 10 milijonov tolarjev. V občini Krško je sedaj od republiških cest ostalo brez asfalta le še nekaj sto metrov ceste od Planine do hrvaške meje. (Foto: T. J. G.)

PRIJETNO DRUŽENJE - V Podgradu je tamkajšnja krajevna organizacija Rdečega kriza pripravila tradicionalno srečanje starostnikov. V kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole in deklinski pevski zbor iz Podgrada, za veselo razpoloženje pa so poskrbeli fantje iz domačega ansambla. (Foto: B. Meglič)

NAŠE KORENINE

Moj dom je nekoč bilo širno nebo

Zunaj sije zlato oktobrsko sonce in jasno nebo je slutiti nad črnomaljskimi strehami. Ilijasedi na postelji, obe roki drži širom, optri na sprejhajalni palici, nemirne oči pa iščejo košček modrine za oknom. Kot orel je, ki bi se s polomljennimi krili hotel poleteti v svobodno nebo.

Z Iljem Živkovičem se pogovarjam v črnomaljskem Domu starejših občanov. že spomladi je dopolnil devetdeseto leto starosti in razum mu pravi, da je bilo letenja že zdavnak konec. A kaj bi z razumom, ko pa spomin lahko prikliče le tiste slike, ki jih hčete srce. Tudi jaz se oprimem teh slik. Bolj praktično se mi zdi tako, saj sicer Ilijevega življenja ne bi mogel spraviti v ta mali okvir. Še za obsežno knjigo bi ga bilo preveč.

Najbolj zgodna slika je iz Žumberka, z domačije na vzhodnem pobočju Gorjancev. Še pred prvo svetovno vojno je. Nekjaj leti Ilijas živi v Dragoševcih z materjo Julijano in starejšima sestrama Marto in Maro. Obe sta pozneje presegli stoletnico življenja. Kmetija je velika, mati pa bolehrna. Oče živi v Kanadi. Na Aljaski si je uredil rudnik zlate. Najizvirnejšo napravo tistega časa. Njegovo ime je še danes zabeleženo v tamkajšnjem rudarskem muzeju. Toda ženina bolezni ga prikliče nazaj pod Gorjance. Prepozno. Njegova Julijana umre. Ostane doma in skrb za družino. Njegov nemirni duh pa snuje naprej. Namesto rudnika na Aljaski zraste moderna kmetija pod Gorjanci.

Potem je tu čas učenja. Prva tehnična znanja Ilijas dobi v Zagrebu, na tamkajšnji srednji strojni šoli. Šolanje, šolske potrebščine, oblek, stanovanje - vse to stane. Toda Ilijas je samostojen. Preživlja se s petjem v gledališkem pevskem zboru.

Potem odpotuje na Dunaj, kjer se vpisuje na strojno fakulteto. Zdaj naj bi se preživljal z razvažanjem mleka. Nekaj časa gre, potem je treba najti drugo rešitev. Ponuja jo letalska šola pri vojaški akademiji v Beogradu. Pišejo se prva leta tridesetih. To je čas, ko nebo postane njegov dom. In po končanem šolanju tudi njegov kruh. Najprej pri vojski, potem pri civilnem letalstvu. Velika proizvajalka čevljev, tvrdka Bata v češkoslovaški lasti, ima bogato razpredeleno mrežo proizvodnih obratov in prodajaln. Zaposli ga kot pilota. Z malimi zasebnimi letali za to firme leti po srednji Evropi.

Potem mu vihar druge svetovne vojne zlomi krila. To se zgodi v Veliki Gorici, kjer je starojugoslovansko poveljstvo zbral precej svojih pilotov in letal za boj proti hitro napredajoči nemški vojski. Toda do prvega bojnikoli ne pride. Lepega dne prijetijo nemški bombniki. Uničijo letališče ter na tleh zbrano aviacijo. Piloti ne morejo več poleteći. Onesposobijo letala, ki bi lahko prišla v sovražnikove roke, in se razbežijo. Tako se izognijo ujetništvu, Ilijas se napoti proti rodnemu žumberku. Toda poti tja so že presekane. Zatočišče najde v Zagrebu pri prijatelju Niku Kuljaju, ki je prav tako iz žumberka. Pri njem počaka na ugodnejši trenutek za pot v Žumberak, kjer se že zbirajo odporniške sile. Med čakanjem se v Zagrebu skrivajo poroči. Vzame Gordano iz Vinkovcev,

TONE JAKŠE

ki jo je že prej spoznal v Borovu. Mladi par se končno le pretihotapi do Žumberka. Ilijas se pridruži partizanom, Gordano pa šiva za partizansko bolnico v Dragoševcih. Tu povije tudi prvo hčerko Gordano.

Pilot se partizanskemu bojevanju kmalu privadi. Z borgi napada sovražne bunkerje, ko pa razparajo nebo nemške štuke, se hitro umakne v kritje. Dobro ve, kako zelo je človek nemočen proti tistim tulečim ujedam na nebu. Njegova izobrazba in predanost partizanskemu boju ga pripelje do napredovanja - postane bataljonski komesar. Potem izve, da poveljstvo poziva vse bivše pilote. Javi se. Zberejo jih in preko hrvaškega Otočca pošljejo v Italijo. V Bariju jih prevzame angleški RAF. Svet se pred očmi zablestijo srebrne ptice.

Lavec, s katerim leti Ilijas, odhaja preko Jadranskega morja s čisto posebnimi nalogami. Na Balkanu fotografira sovražnikove položaje. Te fotografije potem zavezniki analizirajo in nad nasprotnika pošiljajo bombnike. Ko ti opravijo svoje, nad prizoriščem spet zakroži Ilijas in posname rezultate njihove akcije. Na ta način zavezniki poiščajo tudi najprimernejše kraje za pristajališča svojih transportnih letal. Ko se odločijo pripraviti tako letališče v Beli krajini, pošljejo tja Ilijas. Ve, kako je tako letališče treba pripraviti in zavarovati, pozna jezik in ljudi. S padalom se spusti na Tančo goro in se v Rogu pogovori s člani glavnega štaba. Ko je letališče na Otoku nared, je prvi, ki se z njega dvigne v nebo.

Azdaj se spet bliža konec njegovega letenja, že med vojno vihro nova Jugoslavija gradi civilno oblast. Vanjo vključijo tudi Ilijas. Dobi mesto v industrijskem ministrstvu. Po vojni pride v Zagreb. Potem se zgodi Informbiro in revolucija prične žrtvi svoje otroke. Ilijas je obsojen na šest let Golega otoka. Le odločno posredovanje njegovih priateljev pri Titu ga čudežno reši. V Beogradu ga potem obsojijo na osemnajst mesecov zapora. Odsedi jih petnajst. V Zagreb se vrne brez državljaninskih pravic. Te mu je odvzel sodišče. Ne preostane mu drugega kot zapustiti Jugoslavijo. Pri Mariaboru ilegalno prečka mejo in se zaposli v neki nemški tovarni. Sčasoma postane preddelavec. Zdaj je že oče dveh otrok. V prvi polovici petdesetih mu v Zagrebu žena rodila drugo hčerko. Dujo.

Tako se na hitro, v telegrafskem stilu, pred mano zvrste slike iz življenja nekdanjega pilota Ilijas Živkoviča. Medtem jesensko sonce še vedno zlati črnomaljske strehe in nebo nad mestom postaja vse globlje. Seveda me zanima tudi nadaljevanje zgodbe. Žena Gordana je umrla in je pokopana v Vinkovcih. Hčerki sta se preselili k ocetu v Stuttgart. Gordana je tam spoznala Kanadčanin in z njim odšla v Vancouver, kjer s hčerkami živi še danes. Dunja se je poročila v Nemčiji. Zdaj je pokojna, tam pa še živita njeni hčerki. Ilijas se je vrnil in na Brezovici postavil veliko prasičjo farmo. Zdaj živi v črnomaljskem domu. Državljanski pravci ni nikoli dobil nazaj, pa tudi nihče več ga ne vpraša zanje.

TONE JAKŠE

PROTEST ZARADI ROMSKEGA NASILJA

Knjiga o Romih, a tudi protest proti njim

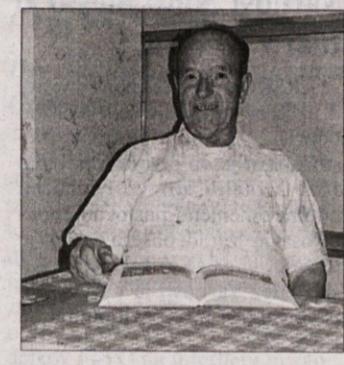
Nekateri ljudje se ob upokojitvi povsem spremeni. Začnejo se ukvarjati s konjički, na katere prej niti pomislili niso. Spet drugi pa prav v pokoju najdejo čas za stvari, ki so jim bile že od nekdaj pri srcu, a nikoli niso našli časa, da bi se jim povsem posvetili. Eden takšnih, ki ob upokojitvi pred desetletjem ni obmiroval, ampak se je lotil številnih konjičkov, je Alojz Konda iz Sadinje vasi pri Semiču.

Alojz pravi, da pravzaprav le nadaljuje z delom, ki ga je opravljalo v službi, toda na drugačen način. "Moje poklicno delo je bilo zelo pestro. Vse življenje sem pisal, in ko sem se upokojil, se svinčnik ni hotel ustaviti. Pisane je poleg mnogih drugih postalo v pokoju moj priljubljeni konjiček," se namreč že prinese na ogled nekaj izmed devetih knjig, ki jih je napisal v zadnjem desetletju. To so zajetne knjige o gasilstvu, ki so izšle ob jubilejih gasilskih društev po Sloveniji. A te knjige so bile, kot kaže, le uvod v njegovo pisateljevanje. Na izid čakajo še tri knjige. V prvi se je lotil zgodovinskega orisa občine Semič. Druga z zgodovnim naslovom "Nismo od včeraj" pripoveduje o 500-letni zgodovini rodbine Konda. "Natančno sem raziskal naše rodbinsko drevo in ugotovil, da v Sloveniji živi 350 ljudi s priimkom Konda. Lani sem v Semiču pripravil tudi srečanje, na katerega jih je prišlo 80. Uspeло pa mi je zbrati tudi 50 fotografij, stare okrog 100 let," je ponosen Konda. V tretji knjigi z naslovom "Odločitev na razpotju" pa govori o zgodovinski resnici med vojno.

Ceprav tri Alojzove knjige čakajo na tisk, pa ne drži rok križem ampak se že rojeva njegova nova knjiga. Govorila bo o Romih v Sloveniji, njihovem življenju, navada, običajih. Ugotovil je že, v katerih

krajih živijo in koliko jih je. Sestavlja je 30 vprašanj za odrasle in 20 za otroke, s katerimi bo hodil od naselja do naselja, spraševal in si natančno zapisoval. Ne boji se, da bi mu Romi obrnili hrbet, saj pravi, da mu v življenju še nihče ni zaloputnil vrat pred nosom.

Da se je odločil napisati knjigo o Romih, ni naključje. Z njimi ima namreč že precej slabih izkušenj, vendor pravi, da so mu Romi ob tem dali le idejo, da podrobno prouči njihovo življenje. Nikakor pa izgredi Romov, ki jim je pogosto priča, ne bodo vplivali na vsebinsko knjige, ki bo po njegovem reale prikaz romskega žitja in bitja v Sloveniji. Pa vendor so ga srečanja z Romi iz semiške okolice, ki si jih je vse prej kot želet, pripeljavi

Alojz Konda

ta tako daleč, da je konec avgusta napisal protest zaradi kršitve državljaninskih pravic in neenakosti pred zakonom. V dve tipkani strani dolgem zapisu opisuje romsko nasilje v prometu in ogrožanje življenj in imetja, ki ga je doživel sam.

"Ko sem se letosnjega 10. avgusta z ženo, sinom in snaho peljal mimo semiške bencinske črpalki, je nasproti pridrvel avto, ki je zadnji trenutek zavil v desno, da se ni zaletel v nas. Ko smo se prestrašeni ustavili pred penzionom Smuk, je isti avto z močnim ropotom še enkrat pridrvel mimo. Bil je brez registrskega tablica, s kolesa pa je otepal raztrganja zračnica. Vozil je Rom, očividno pa smo nemočno opazovali njegovo nasilje, ko je s cikcak vožnjo ogrožal življenja ljudi, ki jih je srečeval. V Semiču ni policije, in tako je lahko po milji volji izrazil usodo. Kljub temu na Policijsko postajo v Črnomelj, to pa je bilo tudi vse, kar sem lahko storil," pripoveduje Konda ter privati, da se takšno dirjanje na ceštah pogosto ponavlja.

Ob tem se mu zdi nerazumljivo, da Romi lahko vozijo brez vozniških dovoljenj, registrskega tablica, obveznega zavarovanja, s tehnično oporečnimi vozili. Policija pa, četudi ukrepa, nima vidnejših uspehov. "Nasilni Romi se posmehujejo, trošijo denar davkoplačevalcem za opiranje in kajenje, kradejo, a zanje ni pravnih ukrepov, ki bi jih prisilili k normalnemu obnašanju. V civilizirani Evropi ni primera, da bi se manjšina tako nasilno vedla do večine, kot se v Sloveniji Romi. Država pa jim ob vsem tem daje še socialno potuhi, ki nima pravega učinka, saj so Romi - z redkimi izjema - ostali na ravni kamene dobe," je oster v svojem protestu Alojz.

Vendar pa Konda ne samo protestira, ampak predlaga tudi rešitev, ki jo je strnil v pet točk. "Kdor proda motorno vozilo Romu ali nasploh človeku, ki nima vozniške dovoljenje, se mu odmeri kazen, enaka vrednosti prodanega vozila. Romu, ki vodi neregistrirano vozilo brez vozniškega in prometnega dovoljenja, morajo policiisti vozilo odvzeti in poskrbiti za uničenje. Na bencinskem servisu ne smejo natočiti goriva v vozilo, ki ni registrirano. Policist mora imeti pravico samostojno ukrepati glede odvzema vozila, če je tehnično oporečno. V Semič pa bi morali vrniti krajevno policijo," našteva Alojz. Če pa ne bodo urednici omenjenih petih točk, naj se po njegovem država zaveže, da bo povrnila vso škodo, ki jo ostalim državljanom povzročajo Romi, ker jih pa ne more drugače zaščititi pred njimi.

Svoj protest je poslal predsedniku slovenske vlade, ministrom za notranje zadeve ter okolje in prostor, na Policijsko postajo Črnomelj in semiškemu občinskemu svetu. Doslej so odgovorili le s slednjeva. "Napisali so, da soglašajo z mano, in podprli moja prizadevanja v korist državljanov in tistih Romov, ki se jih je civilizacija že prijela. Tudi drugi krajanji, ki so zvedeli za moj protest, se strinjajo z mano," je zadovoljen Alojz, čeprav in kljue dvom, da s pisanjem na omenjene naslove ne bo uspel. A odločil se je, da bo šel do konca. "Romska problematika je tako pereča, da jo morajo brez odlašanja rešiti. Če bo potreben, bom sedel celo pred evropski parlament v Bruslju in čakal, da me sprejemijo," je odločen o svoji vztrajnosti Alojz Konda.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

JUBILEJNI INFOS

Prehiti sedanost, spoznaj prihodnost

Konec prejšnjega tedna so se zaprla vrata za največjo informacijsko seminarsko-sejemske prireditvijo pri nas, ki jo okroglih deset let poznamo pod imenom Infos. Od takrat, ko je Zveza za tehnično kulturo Slovenije pripravila v Cankarjevem domu prvo Računalnico kot zametek sedanjega Infos-a, pa do danes, ko se je še vedno na istem mestu, napolnjenem do zadnjega kotička in še čez, zvrstilo preko 220 seminarskih in 120 komercialnih predavanj ter se velikemu številu obiskovalcev predstavilo več kot 140 domačih in tujih podjetij, se je zares ogromno spremenilo, Infos pa vztraja na svojih temeljih: pokazati in učiti, kajti nove tehnologije zahtevajo nenehno izobraževanje.

Silovit razvoj informatike in telekomunikacij je prekošil celo najbolj drzne sanje izpred desetih let. Računalnik in svetovni splet sta postala tako nepogrešljiv del vsakdanega življenja kot, recimo, elektrika ali vodovodna pipa. Razvil in spremenil se je tudi Infos, ki je sejemske prikaz svetovnih dosežkov in rešitev informacijske tehnologije nadgradil s pestrimi in bogatimi strokovnimi predavanji in izobraževalnimi programi. Tako se na Infosu prepletajo prikazi tega, kar je v svetu doseženega, s strokovnjake, glavnimi poudarek pa so dala vprašanjem, kot so: kako storitve s področja informacijske tehnologije graditi na potrošnikovih potrebah, kako le-ta vpliva na večjo dostopnost storitev, kako lahko bolje izkoristimo informacije, ustvarimo okolje, ki nudi posamezniku čim enostavnejšo uporabo informacijske tehnologije, in tudi, kako doseči, da so v to dogajanje vključeni vsi prebivalci.

Ob tehnem seminarjem delu, ki bo, upajmo, obogatil znanje in izostril potrebo po hitrejši preobrazbi Slovenije v informacijsko družbo, je potekal sejemske Infos, ki je vsa leta paša za oči in pritegne obiskovalce, ki se žele v živo spoznati z novostmi iz širokega sveta in odkriti tudi kaj zanimivega z domačimi logovi. Vse, kar se je ponujalo na ogled, je nemogoče zapisati, omenimo le nekaj stvari. Zanimanje obiskovalcev so kot običajno seveda pritegnili številni modeli računalnikov znanih in manj znanih izdelovalcev, od namiznikov in prenosnih do notesnikov in dlančnikov, ki so nove zmožljivosti, seveda vse prirejene potrebam svetovnega spleta (na to področje pospešeno stopajo tudi mobilni telefoni), oblikovali v dopadljiva nova oblačila, živahne barve in osupljive oblike. Nekaj je bilo pravih oblikovalskih mojstrov, demimo Applov PowerMac Cube, pa tudi prezentativno majhnih, a zmožljivih strojov.

Pri pripravi seminarskega Infosa so organizatorji upoštevali vse najnovješta dogajanja, povabili k sode-

lovanju tudi tuje strokovnjake, glavnimi poudarek pa so dala vprašanjem, kot so: kako storitve s področja informacijske tehnologije graditi na potrošnikovih potrebah, kako le-ta vpliva na večjo dostopnost storitev, kako lahko bolje izkoristimo informacije, ustvarimo okolje, ki nudi posamezniku čim enostavnejšo uporabo informacijske tehnologije, in tudi, kako doseči, da so v to dogajanje vključeni vsi prebivalci.

Ob tehnem seminarjem delu, ki bo, upajmo, obogatil znanje in izostril potrebo po hitrejši preobrazbi Slovenije v informacijsko družbo, je potekal sejemske Infos, ki je vsa leta paša za oči in pritegne obiskovalce, ki se žele v živo spoznati z novostmi iz širokega sveta in odkriti tudi kaj zanimivega z domačimi logovi. Vse, kar se je ponujalo na ogled, je nemogoče zapisati, omenimo le nekaj stvari. Zanimanje obiskovalcev so kot običajno seveda pritegnili številni modeli računalnikov znanih in manj znanih izdelovalcev, od namiznikov in prenosnih do notesnikov in dlančnikov, ki so nove zmožljivosti, seveda vse prirejene potrebam svetovnega spleta (na to področje pospešeno stopajo tudi mobilni telefoni), oblikovali v dopadljiva nova oblačila, živahne barve in osupljive oblike. Nekaj je bilo pravih oblikovalskih mojstrov, demimo Applov PowerMac Cube, pa tudi prezentativno majhnih, a zmožljivih strojov.

APPLLOVA KOCKA - Vrhunski oblikovalski dosežek Applov računalnik PowerMac G4 Cube je bil deležen precejnjega zanimanja.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 2.XI.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Odmevi; Mostovi; Lutkova igrica; Zgodbe iz školjke; Svet narave, nan.; Tehniška dediščina Slovenije - 12.00 Dokumentarna oddaja - 13.00 Poročila - 13.15 Tedenski izbor: Fejtont; Portret Ksenije Hribar; Zoom - 16.00 Slovenski utrinki - 16.30 Poročila - 16.45 Enaista šola - 17.15 Čudežna narava, nan. - 17.45 National geographic, nan. - 18.35 Oddaja o znanosti - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Tednik - 21.05 Turistična oddaja - 21.25 Osmi dan - 22.00 Odmevi, kultura, šport - 22.55 Podoba podobe - 23.25 Rak maternice - 23.50 Sopranovi, nad.

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Prostost, nad.; Grace na udaru, nan.; Murphy Brown, nad. - 11.40 Euronews - 13.40 Tedenski izbor: Svet poroča; Koncert dunajskih filharmonikov; Oče moj hčere, film - 17.00 Metropolis - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Poljak, nad. - 19.00 Noro za- jljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Paul Merton predstavlja - 22.50 Grace na udaru, nan. - 21.15 Parada plesa - 21.45 Poseben pogled, film - 0.00 Jazz festival

KANAL A

9.30 Kosmatinec, film - 11.00 Milady, nad. - 12.00 Adrenalin - 13.30 Fant zre v svet, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Mladoporočenci - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Saj veš, kako je... - 18.30 Noro za- jljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Košarka: Union Olímpika - Olympiakos - 22.15 Košarkarska evroliga

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.00 Lepo je biti milijonar - 14.00 Zbornica, nan. - 14.30 Življenje teče da- lje, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Poljub na lahko noč, film - 22.10 Teksaški mož postave, nan. - 23.40 Zlobni dvojček, nan. - F/X - umori s trikom

stro - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Saj veš, kako je... - 18.30 Noro za- jljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Roswell, nad. - 22.00 Razsodnost in rahočutnost, film - 0.30 Mesto zločina - 1.30 Dannyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.20 Večna ljubezen, nad. - 11.10 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.00 Lepo je biti milijonar - 14.00 Ozare - 14.55 Nedeljska maša - 11.00 Svet divjih živali, nan. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.50 Turistična oddaja - 14.10 Oddaja o ljudeh in živalih - 14.40 Športni kviz - 16.05 Prvi v drugi - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanji v praznici - 17.45 Alpe-Dona-va-Jadran - 18.15 Tehniška dediščina Slovenije - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebjanje lota - 19.00 Danes - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Zoom - 21.45 Sport poljub na lahko noč, film - 22.10 Teksaški mož postave, nan. - 23.40 Zlobni dvojček, nan. - 23.30 G. Verdi: Trubadur opera

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Vulkanji Evrope, dok. odd. - 18.00 Tedenski kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Reportaža - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Veseli tačke

HTV 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Plavajoče vasi Kutajev, dokumentarni film - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program za mlade - 16.00 Svet podjetništva - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Televizija o televiziiji - 17.30 Hugo - 17.55 Nakit - 18.25 Kviz - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ko čas mineva - 21.00 Ognjeni čas, film - 23.05 Odmevi dneva - 23.30 Film - 1.00 Morilski ozračje, film - 2.45 Film film - 4.10 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.00 Poročila - 10.00 Hip depo - 12.00 Deček spoznava svet, nad. - 12.30 Narava politike - 13.00 Polure kulture - 13.30 Bolnišnica upanja, nan. - 14.15 Željka Ostreža z gosti - 15.15 Dosjeji X, nan. - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te bom ljubila, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.30 Panorama - 19.05 Prijatelji, nad. - 19.30 Policija, nad. - 20.05 Kviz - 20.20 Pravica za vse, nad. - 21.10 Polni krog - 21.30 Latinica - 23.15 Pravi čas - 0.45 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 4.XI.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi: Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Otoška oddaja - 10.10 Robin iz Locksleja, film - 11.30 Srebrenogrivi konjič, ris. nan. - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.40 Študentska ulica - 14.10 Sol de Ottoni, film - 16.00 Martinična gos - 16.30 Poročila - 16.45 Risana nan. - 17.05 Fliper in Lopatka, risanka - 17.50 Na vrtu - 18.20 Prelomni trenutki zgodovine, ser. - 18.45 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Športni kviz - 21.35 Ekscentrični, nad. - 22.10 Poročila - 22.45 Daj, daj, daj!, nad. - 23.15 Vran, nad. - 0.00 Za žive ali mrtve, film

SLOVENIJA 2

8.50 Videospotnice - 9.25 V telovadnici, nad. - 9.55 Giovana in Enrico, nad. - 10.45 Tedenski izbor: Svetnik, nan.; Otoška oddaja - 13.00 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 En Oskar za dva, film - 21.45 Praksa, nad. - 22.25 Svetnik, nan. - 23.15 Metropolis - 23.45 Sobotna noč

KANAL A

8.00 Risanke - 10.00 Nora hiša, nad. - 10.30 Hughleyevi, nad. - 11.00 Vrtnitev v Hyperion, nad. - 12.00 Oče Dowling, nad. - 13.00 Kung Fu, nad. - 14.00 Mi, film - 15.45 Sever in jug, nad. - 16.45 Klik - 17.30 Kupid, nad. - 18.30 Glas bojevnika, nad. - 19.20 Shasta McNasty, nad. - 20.00 Nespodobno povabilo, film - 22.10 Stilski iziv - 22.45 Široko Sargaško morje, film

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvatska - 9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 11.05 Za otroke v mla- dino - 12.00 Poročila - 12.30 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Smaragdna reka - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 16.00 Morje - 16.30 Hrvatska danes - 17.05 Deček spoznava svet - 17.30 Hugo - 17.55 Izobraževalna oddaja - 18.25 Kolo srca - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Inšpektor Morse, film - 21.45 Pol ure kulture - 22.20 Narava politike - 22.55 Odmevi dneva - 23.20 Narodov spomin - 23.50 Policija, nad. - 0.15 Bolnišnica upanja, nad. - 1.00 Na zdravje, nad. - 1.25 Dosjeji X, nad. - 3.10 Dokumentarni film - 3.50 Carstvo divjine

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.00 Obraz države - 10.30 Hildegard von Bingen, dokumentarni film - 11.25 O znanosti - 12.25 Risanka - 13.30 Globalna vas - 14.15 Južni Brooklyn, nad. - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te bom ljubila, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.30 Panorama - 19.05 Na zdravje, nad. - 19.30 Policija, nad. - 20.05 Kviz - 20.25 Bolnišnica upanja, nad. - 21.20 Polni krog - 21.40 Željka Ostreža z gosti - 22.45 Dosjeji X, nad. - 23.30 Filmska noč s Tomom Hanksom - 1.20 Umetnine svetovnih muzejev

PETEK, 3.XI.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; Leptis Magna; Oddaja za otroke; Prelomni trenutki zgodovine, nan.; National geographic, nan.; Oddaja o znanosti; Slovenski magazin; Ugleđena obrt, drama - 13.00 Poročila - 13.20 Tedenski izbor: Rak maternice; Richard Flanagan; Osmi dan; Vsakdanjnik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Potupočni skrat - 17.10 Zares divje živali, nad. - 17.45 Modro - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Mia, za vedno moja, film - 21.40 Deteljica - 22.00 Odmevi, kultura, šport - 23.00 TV Pop - 23.30 Polnočni klub - 0.40 Salomin zadnj ples, film

SLOVENIJA 2

8.55 Tedenski izbor: Videospotnice; Nenadoma Susan, nad.; Poljak, nad.; Paul Merton predstavlja - 11.25 Euronews - 13.00 Otoška zdravničica, nad. - 14.30 Knight Without Armour, film - 16.15 Čarorivik iz Oza, ris. nad. - 16.40 Izgubljeni - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Tanja, nad. - 19.00 Slikarske tehnik - 19.30 Videospotnice - 20.05 Oh, ti tujci, nad. - 21.00 Wagner, nad. - 22.00 Nas fant, film tedna - 23.25 Zlata naveza, nad. - 0.15 Taks, nad. - 0.55 South park, nad.

KANAL A

9.30 Benji, nadomestna mama, film - 11.00 Milady, pon. - 12.00 Atlantis - 13.30 Fant zre v svet, nad. - 14.00 Matlock, nad. - 15.00 Bravo, Ma-

može, nad. - 19.30 Dvojčici, nad. - 20.00 Žive, film - 21.15 Sedem, nad. - 22.10 Seinfeld, nad. - 23.40 Kvantni skok, nad. - 0.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Športna scena - 14.00 Zbornica, nad. - 14.30 Umor je napisala, nad. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nad. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV dober dan, nad. - 20.55 Po kabovsko, film - 22.50 Dharma in Greg, nad. - 23.30 Zahodno krilo, nad. - 0.30 M.A.S.H., nad. - 1.00 Krila, nad.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 16.00 Posnetek dogodka - 17.30 Športni pregled - 18.45 Predstavitev - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV dober dan - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj - 21.45 Športni pregled

NEDELJA, 5.XI.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav: Risanka; Palček David, ris. nad.; Medvedek, ris. nad.; Babar, ris. nad.; Pleme, nad. - 9.45 Ozare - 9.55 Nedeljska maša - 11.00 Svet divjih živali, nad. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.50 Turistična oddaja - 14.10 Oddaja o ljudeh in živalih - 14.40 Športni kviz - 16.05 Prvi v drugi - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanji v praznici - 17.45 Alpe-Dona-va-Jadran - 18.15 Tehniška dediščina Slovenije - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebjanje lota - 19.00 Danes - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Zoom - 21.40 Anthony Dias Blue - 22.35 Poročila, šport - 23.30 G. Verdi: Trubadur opera

SLOVENIJA 2

8.05 Tedenski izbor: Videospotnice; Noro za- jljubljena, nad.; Tanja, nad. - 9.30 10.00 Minty, nad. - 10.20 Sorodne duše, nad. - 10.50 Paraða plesa - 11.20 Oddaja o slovenski vojski - 11.50 APZ Tone Tomšič - 13.00 Šport - 17.45 Nogomet - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nevidni kraji, nad. - 21.00 Murphy Brown, nad. - 21.30 Trend - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 Ruske kurbe, film

KANAL A

8.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Športna duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.50 Tedenski izbor: Emulzija na celuloidu; Alica; Dokumentarec meseca; Panel - 16.10 Duhovni utrip - 16.30 Poročila - 16.45 Sprehodi v naravo - 17.00 Moje mesteca, nad. - 17.45 Bizzanci, izgubljeno cesarstvo, dok. nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Na morje, nad. - 21.20 Aktualne teme - 22.00 Odmevi, šport - 22.15 Ugleđena obrt, drama

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Risanka; Poslednji dinovater; Radovedni Taček; Igrana nad.; Recept za zdravo življenje; Eksentriki, nad.; Gospodarji zivali, nad.; Komisar Rex, nad. - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.50 Tedenski izbor: Emulzija na celuloidu; Alica; Dokumentarec meseca; Panel - 16.10 Duhovni utrip - 16.30 Poročila - 16.45 Sprehodi v naravo - 17.00 Moje mesteca, nad. - 17.45 Bizzanci, izgubljeno cesarstvo, dok. nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Na morje, nad. - 21.20 Aktualne teme - 22.00 Odmevi, šport - 22.15 Ugleđena obrt, drama

Nova knjiga Ivanke Mestnik

Pa jo imamo: deveto knjigo novomeške pisateljice Ivanke Mestnik z naslovom Gorjanski skrati v kraljestvu Brbuča. Razigranim besedam je dal svoje likovno sporočilo akademski slikar Jože Kumer.

Prav z njim je ob Sušici prisluhnuli zgodi o povodnem možu Brbuču, ki je kriv za suho strugo ob ponikanju. Strah pred njim je takrat otrokom ob Sušici ledeni kri, sedanjim pa verjetno ni več poznan. Miren kraj za vikende pa iščejo gorjanski skrati, saj smo jim ljudje s seboj in odpadki skalili mir in čistočo gorjanskih košenic. Ti skrati so sodobni in čisto bližu ljudem, saj so navrhani, zaljubljeni, poznao zemljevidev in računalnike. Trdinov svet bajk se nadaljuje.

Pisateljica bo s svojo nove knjigo ponovno šla med bralec, saj ob vsaki svoji knjigi prehodi z njo vso pot: poskrbi za zgodbo, tisk, opremo, založbo in prodajo. Malokateri pisatelj zdrži to dolgo in težko pot. Tudi zato je vredno prebrati knjigo in držati pesti, da bo pisateljica našla moči za nove zgodbe.

ELIZABETA VARDIJAN

ZA UREJENOST - Priznanja in nagrade za urejenost vasi in stavb je podelil semiški podžupan Janez Movern. Na fotografiji z Mileno Simonič.

Semiška občina je vse lepša

Podelitev priznanj in nagrad "Občina Semič lepa, urejena in čista"

SEMIČ - Turistično društvo Semič v sodelovanju z občino že vrsto let pripravlja javno ocenjevanje urejenosti vasi, domačij, stanovanjskih hiš in balkonov ter občinskem prazniku podeli priznanja.

Žal pa ocenjujejo le tiste, ki se prijavijo na razpis ali to namesto njih naredijo drugi. Tako je morda marikatera lepa vas ali hiša prezrta.

Po drugi strani pa bi si prav govorito kdo zaslužil tudi "semiški trn", torej grajo. Komisija, ki si je ogledala prijavljene vasi in hiše, je namreč prav zanemarjenim in neurejenim krajem in stavbam posebno pozornost, graje pa ni podelila, ker na razpis pač ni bilo nobene prijave. Zato pa je Sonja Škof, namestnica predsednice Turističnega društva na podelitvi priznanj in nagrad za urejenost še posebej opozorila prav na semiško malomarnost pri urejanju domov ter na divja smetišča. Žal je tisti, na katere je kritika letela, niso slišali, saj so bili na prireditvi predvsem nagrajeni.

Letos je na razpis prispele 18 prijav. Za najbolj urejeno vas so proglašili Movernovo vas, najbolj urejena je domačija Milene Simonič na Vinjem Vrhu. Najbolj urejeno hišo ima Džemka Hasič iz Semiča, najbolj urejen in cvetoč balkon pa Rozika žugelj z Omote. Posebno pohvalo z denarno nagrado je prejela družina Plut z Mladice za vzorno urejeno domačijo, ki ima tudi vaški križ, ter vaščani Gradniki za vzorno urejeno okolico cerkve s pokopališčem. Škofova se je zahvalila tudi vsem ostalim, ki se trudijo za čim lepši izgled občine. Pri tem pa ima gotovo nekaj zaslug tudi ocenjevanje urejenosti.

M. B.-J.

Predstavitev nove knjige iz zbirke Glasovi

IVANČNA GORICA - Nova knjiga iz zbirke Glasovi, ki izhaja pri ČZD Kmečki glas, "Kaku se kej na rod rihta" avtorice Ide Dolšek zajema območje med Bogensperkom in Muljava ter Litijo in Čatežem in je že 21. knjiga te zbirke, ki izhaja od leta 1988 in v kateri je bolj malo knjig z območja Dolenjske. Predstavitev knjige je bila 18. oktobra včeraj v knjižnici v Ivančni Gorici. Uredničica zbirke dr. Marija Stanonik je počudila pomen knjig iz zbirke Glasovi tudi za dopolnitve Slovarja slovenskega knjižnega jezika, saj so v knjigah omenjena tudi mnoga pojmenovanja za stvari, ki izginjajo iz vsakdanje rabe, z njimi pa izgajajo tudi besede, kot so nazivi za dele kmečkega voza, dele stavb itd. Na predstavitev knjige, ki je bila v okviru prireditve Tedna vseživljenjskega učenja, so se predstavile tudi domače kulturne skupine. Odprli pa so - prav tako v knjižnici - tudi razstavo del slikarjev, ki so se udeležili letosnjega Ekstempora Muljava 2000, enajstega po vrsti.

M. B.-J.

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je prezgodaj zapustila naša žena, mama, babica, tetka, sestra in tašča

MARIJA ČUČNIK

iz Novega mesta, Pod Trško goro 20

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem in prijateljem za podarjeno cvetje in sveče ter za ustne in pisne izraze sožalja. Lepa hvala tudi zdravniškemu osebju ter pogrebni službi Komunale iz Novega mesta.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

Zakaj odšla si in pustila,
da se nas volja do življenja je minila?
Čeprav slovesa čas je nam neznani,
smo upali, da ostala boš med nami!

Minilo je žalostno leto, odkar je za vedno odšla od nas ljuba mami, hčerka, sestra in teta

JOŽICA KAIĆ

Šopek rož njen grob krasil in lučka vedno ji gori. Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob in vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

JOŽICA ZUPANČIČ PRI PREDSEDNIKU KUČUNU - 12-letna Jožica Zupančič iz Piščevje je prepričala svojo družino in družine sošolevcev, da so pod svojo streho sprejeli kosovske begunke otroke in jim omogočili vključevanje v šolsko in širše družbeno okolje. Zaradi tega je osnovna šola v Piščevju postala Unescova šola, Jožica Zupančič pa je postala slovenska zmagovalka nagradnega tekmovanja Vizionarji novega tisočletja, ki sta ga v sodelovanju z Unescom pripravili korporacija McDonald's in družba Walt Disney. Jožica se je skupaj s 14-letno Aleksandro Radovič z Rakeva maja letos v Ameriki udeležila srečanja 2.000 otrok iz več kot 90 držav. Izbrana je bila kot ena od 12 zglednih predstavnic tekmovanja in edina iz Evrope. V Bruslju jo je 5. maja letos sprejel predsednik Evropske komisije Romano Prodi, 23. oktobra pa tudi predsednik republike Milan Kučan. (Foto: R. Seljak)

DVE PRVI DAMI IN DVE LEPOTICI - Društvo slovensko-hrvaska prijateljstva iz Vinice in Ljubljane sta pretekli teden pripravili v črnomaljski športni dvorani Loka dobrodelno prireditve "Sosed sosedu". Nastopila je glasbena skupina Power dancers, otroški ansambel Mačkoni, Andrej Šifrer in ansambel Zasavci. Prireditve sta se udeležili tudi miss Slovenije Maša Merc (na levi) in miss Hrvaške Andreja Čupor (desno), častni gosti pa sta bili prvi dama sosednjih držav Milka Mesić in Štefka Kučan (v sredini). Izkušček od prireditve naj bi namenili VDC iz Črnomlja in otroškemu vrtcu v Ozlju, vendar se je denarja od vstopnin glede na skromen obisk zbralo bolj malo. (Foto: M. B.-J.)

RIALTO - Na Foesterjevi 10 v Novem mestu so minuli petek odprli nov poslovni Center Rialto. Na okoli 2300 kvadratnih metrih lastniki lepo urejenega centra: San 21, PCP Pureber in Computronic iz Novega mesta, MS Tehnika iz Straže, Struktura iz Mirne Peči ter najemnika Janus Trade iz Kranja in Državna Založba Slovenije, na enem mestu ponujajo skoraj vse za ureditev poslovnih ali bivalnih prostorov. Za preureditve nekdanjega skladišča Novoteks konfekcije so se odločili pred tremi leti, pred poldrugim letom pa se je začrtani cilj začel izpolnjevati. Obiskovalce svečane otvoritve Rialta, med njimi so bili tudi tuji poslovni partnerji podjetij, sta nagovorila novomeški župan dr. Anton Starc in predsednik novomeške Območne Gospodarske zbornice Janko Goleš, in imenu lastnikov pa jih je pozdravil Branko Atanaskovič. Moderni poslovni center je namenjen predal njegov pobudnik Albin Mervar (na sliki). (Foto: M. Žnidarič)

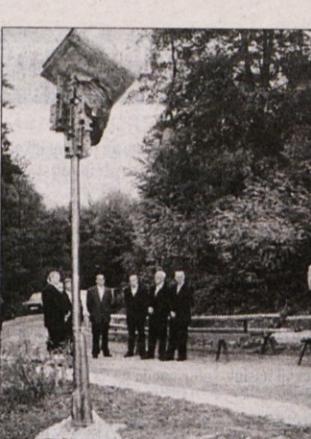

NOV PRAPOR - Črnomaljska Gasilska zveza je v nedeljo praznovala 45. obletnico ustanovitve. Ob tej priložnosti so prikazali gasilske veščine, na ogled je bila nova oprema, črnomaljski župan Andrej Fabjan pa je kot boter razvil nov prapor (na fotografiji), saj so zadnjega razvili pred dvema desetletjem. Ob tem je Fabjan dejal, da pomeni prapor še trdnejše povezovanje in sodelovanje 27 pristojivilih gasilskih društev. Ob tej priložnosti so zaslužnim podeli tudi gasilske priznanja. (Foto: M. B.-J.)

Sporočilo o prvi slovenski knjigi

VRH PRI BOŠTANJU - Na Vrh pri Boštanju so pred kratkim odkrili še četrti obelisk, posvečen 800-letnici Boštanja. Na priložnosti slovesnosti so se predsednik sveta KS Boštanj Jože Udovč, sevniški podžupan Andrej Štricelj in poslanec Branko Kelemina zahvalili vaški skupnosti Vrh, sponzorjeva Optika Bautin in Rimc ter kipcu Rudiju Stoparju za obelisk, ki predstavlja zgodovinsko sporoči-

lo o prvi slovenski knjigi - Trubarjevem Katekizmu. Kot pravi Stopar, je spomin edina človeška dobra, ki je ne uničijo ne vojna, ne smrt in ne sovaštvo. V njem se zrealita prijateljstvo in ljudsko sožitje. Prireditev so z branjem svojih pesmi popestrili Justi Gnedič-Kozinc, Vida Križnik in Rudi Stopar ter ljudski pevci s Preske iz Boštanja. Gostoljubni domačini na čelu z Dragom Mrvičem so poskrbeli, da je kulturni dogodek prenesel v prijetno druženje z gosti in tistimi, ki niso pozabili svojih konjen.

OBELISK TRUBARJEVEMU KATEKIZMU - Obelisk sta odkrila Marjan Bautin in Ivan Rimc, ki sta v otroštvu trgala hlače v teh krajih. (Foto: P. P.)

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(M. Kačič)

V 74. letu je prenehalo biti plemenito srce dragemu

ANTONU GAČNIKU

logarju v pokolu s Sel pri Ratežu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste se v tako velikem številu prisli posloviti od našega očeta, mu prinesli cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo gasilskim društvom, vsem trem govornikom, g. župniku, pevcem, trobentetu in pogrebni službi Oklešen. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

VLADIMIR ŠKRBE

iz Žužemberka, Breg 22

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem, prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče, upokojencem za govor in vsem za spremstvo na pokojnikovi zadnji poti.

Žaluoči: žena Bronislava, hčerki Vida, Marjana in sin Anton z družinami, hčerka Cirila in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in brat

ANTON METELKO

iz Ravnegra 4 pri Raki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno in ustno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in svete maše ali nam kako drugače pomagali ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevcom, izvajalcu Tišine ter gospodom župnikom za opravljen obred. Hvala tudi vsem, ki vas nismo imenovali.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upala,
da bolezen boš ugnala,
V 66. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, tašča, stara mama, sestra in teta

MARIJA ŠURLA

roj. Lukšič

iz Gor. Lakovnic 4

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in vaščanom za pomoč, poklonjeno cvetje in sveče ter ustne in pisne izraze sožalja. Posebna zahvala Interni bolnišnici Novo mesto, kolektivu Revoz, proizvodnja I, Domu starejših občanov, CP Novo mesto, Slovenski železnici, Mercatorju Livada, Slovenija turist, g. župniku za lepo opravljen obred, pevskemu zboru Šmihel in cerkevnemu pevskemu zboru Stranska vas. Vsem, ki ste imeli našo mamo radi in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti se v imenu vsega sorodstva zahvaljujemo.

Žaluoči: mož Štefan, hčerki Marjani in Joži z družinama, sinova Štefan in Lado z družinama, sestra Angelca z družino in brat Franc z ženo ter ostalo sorodstvo

IZ PORODNIŠNIC

zu iz Gorjan - Davida, Alenka Mokrovič-Pogačar iz Rigonc - Luka, Sonja Bevc iz Veniš - Tino, Jasmina Urek iz Sp. Starega Grada - Manuela, Urša Oblak iz Raven pri Zdolah - Miha.

Cestitamo!

Kot kaže, je "specialiteta" avstrijske politične kuhinje - Jajce.

Če avstrijski pes mnogo laja, pride do grizenja v slovenski politiki.

MARJAN BRADAČ

Za pomoč po suši

SEVNICA - Strokovne službe občine Sevnica so pripravile še en sanacijski program za odpravo posledic suše v občini. V tem tednu naj bi namreč občina pridobila od države še 30 milijonov tolarjev, ki jih bo razdelila upravičencem. Prvi del pomoči v višini 21 milijonov tolarjev so na račune upravičencev že nakazali.

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 80. letu zapustila draga sestra in teta

MIMI VOVK

Lastovče 52

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od pokojnice. Posebna zahvala Rudiju Mrazu ter Zvezni borcev. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vovkovi - Čermakovi

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

MARIJA BARBORIČ

iz Dol. Suhadola

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in stali ob strani.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skrb in trpljenje - celo tvoje je bilo življenje.
Kako hudo je, ko te ni, ko dom je prazen brez luči!

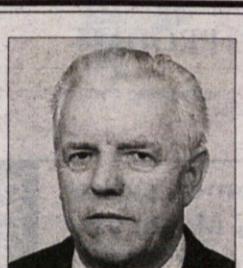
V 76. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša dobra mama, babica, prababica in tašča

ALOJZIJA ŠEPEC

iz Gorenje vasi 2 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem, ki ste darovali za svete maše, cvetje, in za izraze sožalja.

Žaluoči: hčerka Marija z možem Francijem, vnučinja Mojca z možem Slavkom ter pravnuka Marcel in Tadej

ZAHVALA

Naš ogenj je ugasnik.
Ogenj gori,
toplne pa ni.
Oče, tebe več ni.

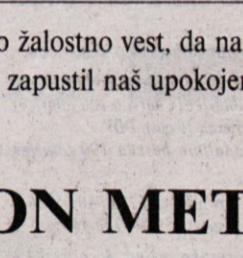
V 70. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče

MARTIN KONDA

iz Trnovca 12 pri Metliku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sovaščanom, sorodnikom in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju bolnišnici v Novem mestu in Kliničnega centra v Ljubljani za oskrbo in lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Francetu Šifrarju za lepo opravljen obred, govornikoma Antonu Plutu in g. Antonu Pezdircu, pevcem, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Lovčica, ostalim gasilcem iz sektorja, izvajalcu Tišine, pogrebni službi Piškurič in vsem, ki ste našega ateta v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žaluoči: žena Tončka, sin Martin z družino, hčerka Ivica z družino in sin Dušan

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 63. letu za vedno zapustil naš upokojeni sodelavec

ANTON METELKO

cestar v sektorju Brežice

Od dolgoletnega sodelavca smo se poslovili prejšnji četrtek. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO, d.d.

TA TEDEN VAS ZANIMA

tedenski koledar

Petak, 3. novembra - Silva
Sobota, 4. novembra - Drago
Nedelja, 5. novembra - Zahar
Ponedeljek, 6. novembra - Lenart
Torek, 7. novembra - Engelbert
Sreda, 8. novembra - Bogomir

Lunine mene

4. novembra ob 8.27 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 2. do 8.11. (ob 18. uri) Može X. Od 2. do 8.11. (ob 20. uri) Porno film.

GROSUPLJE: 3.11. (ob 17. uri) Hiša debele mame. 3.11. (ob 19. uri) Najina zgodba.

NOVO MESTO - DOM KULTURE: Od 2. do 8.11. (ob 18. uri in 20.30) ter 4. in 5.11. (ob 16. uri) Vesoljski kavboji.

NOVO MESTO - KC JANEZA TRDINE: 2.11. (ob 18. uri) Medvedek Pu. 2.11. (ob 20. uri) Črna mačka.

RIBNICA: 4.11. (ob 21. uri) Najina zgodba. 5.11. (ob 17. uri) Hiša debele mame.

VELIKE LAŠČE: 4.11. (ob 19. uri) Najina zgodba. 5.11. (ob 19. uri) Hiša debele mame.

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko

07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko

07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:

info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:

http://www.dol-list.si

KUPIM

ODKUPUJEM večje količine suhih bukovih drv s svojo ali vašo dostavo. **(041)346-071.**

NEKAJ STAREGA POHŠTVA kupim. (mize, omare, stole, komode, postelje), staro okoli 100 let. **(07)30-45-800, (041)696-263.**

DAIHATSU CHARADE, letnik 1988, prodam. **(068)342-308.** 2815

OPEL ASTRO 1.4, letnik 1994, model 1995, prvi lastnik, servisna knjiga, air bag, tonirana stekla, električni pomik stekel, 4 zimske gume, prodam. **(041)967-113.** 2823

DAIHATSU CHARADE, letnik 1988, prodam. **(068)342-308.** 2815

MOTORNA VOZILA

OPEL ASTRO 1.4, letnik 1994, model 1995, prvi lastnik, servisna knjiga, air bag, tonirana stekla, električni pomik stekel, 4 zimske gume, prodam. **(041)967-113.** 2823

DAIHATSU CHARADE, letnik 1988, prodam. **(068)342-308.** 2815

PREPIS VOZIL

041/546-159

SUZUKI

Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
07/30 24-791

Pravočasno si zagotovite
brezplačno hrambo
letnih gum.

VULKANIZERSTVO

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovsek-Svetre, Martin Lizar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtkih. Cena izvoda 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglas: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV.

Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Ziro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212. Telefon: uprava 07/30 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: 07/ 39 30 540.

Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet <http://www.dol-list.si>

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

TEDENSKI KOLEDAR • KINO • BELA TEHNIKA • ČESTITKE • ELEKTRONIKA • KMETIJSKI STROJI • KUPIM • MOTORNA VOZILA • POHŠTVO • POSEST • PREKLICI • PRODAM • RAZNO • SLUŽBO DOBI • SLUŽBO IŠČE • STANOVANJA • ZAHVALE • ŽENITNE PONUDBE • ŽIVALI

VAKO, d.o.o., Črnomelj
ugodno proda 3 (tri) mobilne
aparate 0609. Informacije na
telefonu 07/30-61-530, faks
07/30-61-551.

NA NOVEM TRGU prodam ali oddam lokal,
50 m². Možna pisarniška dejavnost. **2826**
(041)208-773.

RAZNO

GOTOVINA TAKOJ za vse delnice, ki kotijo
na borzi. **2814**
(07)393-02-62.

POLAGANJE keramičnih oblog. Radoslav
Topič, s.p., Dol. Sušice 26, Dolenjske Toplice,
(041)553-873. 2702

**ROLETARSTVO
BAYER**
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/ 202 868

FRIZERSKI SALON (z možnostjo
opravljanja kake druge dejavnosti)
v Novem mestu oddamo v najem.
2812
(07/33 73 460).

TESNENJE oken in vrat s silikonskimi
tesnili. Velik prihranek pri ogrevanju.
Izvajam tudi vsa mizarska popravila. Tel.
07/33 22 750, GSM 041/242 701.

**ŠPORTNI CENTRUM
FIT & FUN**
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Vorančeva ulica 1
(Regrske košenice)
Novo mesto
Tel.: **068/322-827**

POSLOVNI PROSTOR (25 m²), v središču
Sevnice, dam v najem. **2811**
(0608)45-645, od 18. do 20. ure.

IŠČEMO mlajšo upokojenko za celodnevno
pomoč pri babici v Stični. Nudimo stanovanje,
hrano in denarni dodatek po dogovoru. **2812**
(01)778-409.

POSLOVNI PROSTOR za frizersko dejavnost
ali pisarno v centru Trebnjega oddam. **2820**
(031)331-807.

POSLOVNI PROSTOR, 22 m², na Novem
trgu, prodam. **2825**
(0609)628-208 ali (068)371-590.

ZELIŠČAR Rizbič moč narave, naravna
zdravila grenač za žolčne in črevesne bolezni
ter hemeroide in putik! **2817**
(041)886-345 non-stop.

ENOINPOL SOBNO stanovanje v Novem
mestu oddam. **2821**
(041)760-167.

SLUŽBO DOBI

Restavracija Silvester, Raka 13, zaposli
takarja (-ico) v restavraciji. Pisne prijave z
živiljenjepisom pričakujemo do 20.11. na
zgornji naslov. Informacije na **2809**.

PRIKUPNO DEKLE ali FANTA iščemo za delo
v šanku eni od novomeških okrepčevalnic.
Omogočimo opravljanje pripravnitva. **2833**
(041)230-928.

MLAJŠO KRAVO za nadaljnjo rejo ali zakol
prodam. **2829**
(068)81-229.

ŽIVALI

V OKOLICI OTOČCA se je 14.10.2000 izgubil
let in pol star Bernski planšar, ki sliši na
ime Walter. Najditega lepo prosim, da pokliče
na **2834** (041)823-750.

KRAVO SIMENTALKO s teletom in krožne
brane prodam. **2832**
(068)30-71-336.

NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, cepljene
in tetovirane, ugodno prodam. **2833**
(041)230-928.

MLAJŠO KRAVO za nadaljnjo rejo ali zakol
prodam. **2829**
(068)81-229.

Še vedno pozabljam na trpljenje živali

Ker je človek odnos do živali še vedno materialno-priobitniški, je naša dolžnost, da se vsaj enkrat letno ob svetovnem dnevu varstva živali, 4. oktobru, spomnimo na trpljenje živali, ki jim ga povzroča človek. Predvsem v nerazvitih državah živali še vedno izkoriscujejo za delo, volna, svila usnje in podobno še vedno krasijo našo telo in dom, večini domov pa dan in mine brez mesa na mizi. Prehodno obdobje desetih let je za odpravo intenzivnih in baterijskih farm nesprejemljivo. Lastnik agrobiznisu ne skrbli trpljenju živali v tovarnah mesa. Sramota civilizacije je, da še vedno dovolimo ritualno klanjanje na islamski način, ko živali pri zavesti režejo vrat. Še vedno se uporabljajo v medicinskih znanstvenih laboratorijih in še bi lahko naševali primere nehumanega odnosa.

Slovenija je decembra 1999 dobila svoj prvi zakon o zaščiti živali, ne smemo si delati utvar, da je bil sprejet iz kulturnosloških etoloških nagibov. Država Slovenija ga je morala sprejeti na pritisk Evropske unije, WSPA in RSPCA, pa čeprav smo se varstveniki zanj trudili stiri desetletja. S sprejetjem tega zakona smo priznali, da je žival živo bitje in ne več reč ali poljski pridelek kot doslej, zato smo vsi z njim dolžni tudi humano ravnat. Žal je tako, da bolje svedobitni, tem bolj je krut, zato naj vsakodan vsaj ob 4. oktobru, svetovnem dnevu varstva živali, storiti nekaj dobrega za njihovo počutje.

LEA EVA MÜLLER

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

URAD ZA PROSTOR

Služba za posege v prostor republiškega pomena

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje lokacijsko dovoljenje za gradnjo **Centra za ravnanje z odpadki Dolenjske**, uveden na zahtevo investitorja **Mestna občina Novo mesto, Seidlova cesta 1, Novo mesto**

OJAVLJA

1. Dne 16.10.2000 je Ministrstvo za okolje in prostor z odločbo št. 350-03-28/00-TŠ/HČ izdalo **lokacijsko dovoljenje za gradnjo Centra za ravnanje z odpadki Dolenjske** na zemljišču parc. št. 2296/20, 2530/3, 2552, 2553/2, 2545, 2547, 2560, 2563/1, 2563/2, 2567/1, 2567/2 vse k.o. Brusnice.

2. V postopku izdaje enotnega dovoljenja je bilo dne 13.10.2000 izdano **okoljevarstveno soglasje** št. 35405-116/00.

3. Med javno predstavitvijo je bilo **podanih več pripombe**, ki se nanašajo na varstvo okolja. Upravni organ je pripombe obravnaval in do njih zavzel stališča, ki jih navaja

Jadranka Zupančič

In ko je prišel čas, da se odloči, kaj študirati, ni dolgo premisljevala, vpisala je smer jugoslovanski jeziki s književnostmi in primerjalna književnost na zagrebški filozofski fakulteti. Študij je uspešno končala, a mlada diplomantka ni mogla dobiti službe v domačem kraju. Ko se je pokazala priložnost, da se zaposli v Novem mestu, je odšla v Slovenijo. To niti ni bil prehod v povsem tuge okolje, saj se v njenih žilah pretaka tudi slovenska kri-jena stara mati je bila namreč Slovenka. Nekaj mesecov je delala v tedanjem IMV kot prevajalka, potem pa je le našla svoj pravi poklic, ko se je leta 1975 zaposlila v Knjižnici Mirana Jarca. V Novem mestu ni našla le službe, ampak je v mestu ob Krki spoznala moža, s katerim je ustvarila družino in pognala korenine.

Na strokovnem bibliotekarskem področju, za katero se je dano izobraževala, je Jadranka Zupančič veliko dosegla. Na posvetovanih Zvezah bibliotekarskih društev Slovenije je predstavila že več odmernih referatov, strokovne prispevke objavljala v Zborniku Knjižnice Mirana Jarca ter v strokovnih revijah Knjižnica in Knjižničarske novice, poljudnejše pa usmerja v revijo Rast, Dolenjski list in Rodno grudo. Od leta 1993 aktivno skrbi za Slovence na Hrvaškem, saj so z njenim osebnim prizadevanjem v karlovaški Mestni knjižnici Ivana Gorana Kovačića ustanovili oddelok slovenske knjige za vso Hrvaško.

S knjigami nima opravka le kot s predmeti svoje stroke, ampak jih tudi sama ustvarja kot pesnica in prevajalka. Pesniška žilica utripa v nji že od srednjehiških let. Besedno izbruseni in metaforično pretanjeni verzi se ji zapisujejo tako v hrvaščini kot slovenščini, znanje obeh jezikov in obeh knjižnosti pa tvorivo izkorišča tudi za prevajanje slovenske poezije v hrvaščino. Tako Jadranka poklicno in osebno živi s knjigami. Čudoviti in bogati svet knjig ji polni življenje in ji ga osmisluje, zato ve, da v svojem poklicu lahko ljudem posreduje tisto, kar najtrajneje bogati življenje.

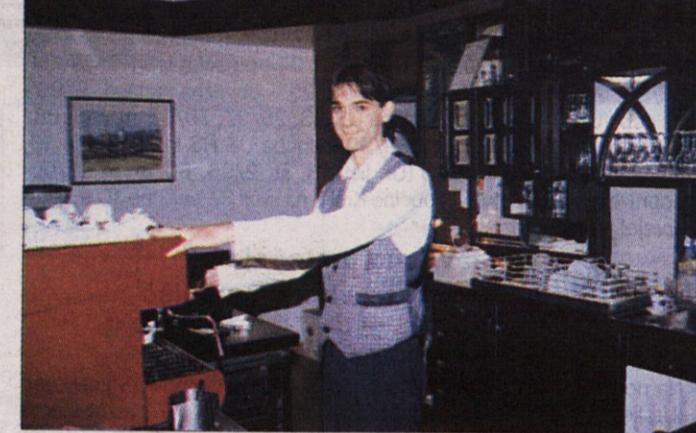
M. MARKELJ

Rodila se je v družini Matičevih v Konščini na Hrvaškem, od tretega leta starosti naprej pa je živila v Karlovcu, kjer je obiskovala osnovno šolo in gimnazijo. Od otroštva naprej je rada brala in tako sledila materinemu zgledu, čeprav bi oče, tehnično izobražen, raje videl, ko bi se hči navduševala nad čim bolj "življenjskim", kot so knji-

rušenje. Naslednji njegov žulj so tamkajšnji parkirni prostori oziroma tisti, ki ne znajo nanje pravilno parkirati. Iz dneva v dan so trije avtomobili parkirani tako, da zasedejo kar šest parkirnih prostorov. Nihče jim ne pride do konca, pa tudi policija pravi, da jima nič ne more, je rekel Novomeščan.

Bralec Dolenjskega lista iz okolice Trebnjega je pohvalil vse volivce in volivke občine Trebnje, ker so pošteno in prav volili. "Glejte," pravi "sedaj bomo v občini imeli na razpolago župana Cirila Pungartnika, zdravnika Franca Žnidaršiča in strokovnjaka za kmetijstvo Lojzeta Metelka, katerega še najbolj potrebujemo. Če bodo v Ljubljani v parlamentu ostalo prazni stolčki, pa nič hudega!"

Zadnji se je oglasil Borut iz okolice Novega mesta. Strinja se, da je potrebno kaznovati tiste voznike

PRIMOŽ PRI DELU - Primož Strajnar iz Kostanjevice je natakar v tamkajšnjem gostilni Žolnir. Na letošnjem tekmovanju gostinskih delavcev na Bledu je v svoje delo vpletel bližnje praznovanje 750-letnice mesta Kostanjevice in osvojil srebrno priznanje. (Foto: T. J. G.)

Nobena pot ji ni pretežka

Ceprav se bliža osemdesetim letom, za Dino Adlešič iz Črnomlja ni nedosegljiv noben slovenski gorski vrh - Tudi veslanje

ČRНОМЕЛЈ - Pred nekaj dnevi je Dina Adlešič iz Črnomlja dopolnila 76 let, a nihče jih ji ne bi prisodil. Na njenem vedrem obrazu je namreč mogoče prebrati tisto, kar nosi v duši. Ta pa je polna optimizma in veselja do vsega lepega, kar prinaša življenje. Vse to in druženje s somišljeniki ji lepša jesen življenja.

Somišljenike je Dina našla predvsem v Planinskem društvu Črnomelj. Enajst let je njegova članica, a četudi je najstarejša med črnomaljskimi planinci, velja tudi za

VEDNO NASMEJANA - Popotna palica, nahrtnik in veder obraz so razpoznavni znaki Dine Adlešič.

najbolj aktivno. Ne zamudi skoraj nobenega pohoda, in kdor pozna "njeno" društvo, ve da jih vsako leto pripravi veliko. Dvakrat je bila tudi na Triglavu, nazadnje pred štirimi leti, sicer pa je obredila vse druge pomembne vrhove v Sloveniji. Na marsikaterega je bil vzpon veliko težji kot na Triglav, vendar za Dino, ki sama zatrjuje, nobena pot ni bila pretežka.

Poleg pohodov, ki jih križem po Sloveniji opravi s planinci, Adlešičeva velikokrat krene na pot tudi s prijateljicama. "Imamo zasebno planinsko društvo," se posali. "Veliko prehodimo same, in ko smo utrujene, pač počivamo. Lažje nam je pri srcu, ker vemo, da s svojo hojo in počitkom nikogar ne obremenjujemo. Na naših poteh nabiram želišča za čaje, ki si jih pravljamo vsak dan, in tudi to nas drži pokonci," pravi Dina.

Adlešičeva je v zadnjih letih preveslala tudi skoraj vso Kolpo, ki oblija Belo krajino. Manjkala pa ni niti na prvem pohodu po najjužnejši slovenski peščini od Radencov do Damlja. Po dobrih petnajstih kilometrih hoda ni bilo videti, da bi bila utrujena. Niti noge je niso bolele. Bila pa je navdušena. "Po naši deželi ob Kolpi bi moralo biti več takšnih poti, da bi ljudje, predvsem po domačini sami, bolje spoznali Belo krajino," pravi. In še njen recept za vedro življenje, kakršno živi: "Človek mora skrbeti za kondicijo, ne pa neprstano misliti le na to, kje ga kaj boli."

M. B.J.

Primož presenetil z omizjem

Miza kot kostanjeviški otok, okoli katerega je posedel mož, ki so se vpisali v zgodovino mesta - Srebrno priznanje

KRANJSKA GORA - Med 16. in 18. oktobrom je bil v Kranjski Gori takoj že skoraj pet desetletij Gostinsko-turistični zbor, ki ga pripravlja Gospodarska zbornica Slovenije. V okviru tega je potekalo več tekmovanj gostinskih delavcev; vinskih sestovalcev, barmanov, kuharjev, natakarjev, so-baric, receptorjev in drugih.

Komisija, ki je ocenjevala pravilnost sestave jedilnika in skladnost z omizjem, Primož je na jedilnik uvrstil vina Kmečke zadruge Krško ter kleti Jelenič v Žolnir, od hrane pa posebnosti gostilne Žolnir iz Kostanjevice Primož Strajnar. "Miza ni bila okrogla ali štiroglata, kot je to običaj, pač pa v obliki kostanjeviškega otoka, kot ga je izoblikovala Krka. Za mizo sem povabil može, ki so se vpisali v zgodovino Kostanjevice: ustanovitelj mesta Bernarda Spanheimskoga, izumitelj ladijskega vijača Josipa Ressla, društvenega delavca in mecenja medicinske fakultete dr. Ivana Oražna, slikarja, kiparja in grafika Jožeta Gorjupa, graditelja starega šolskega poslopja Franca Globočnika in slikarja Božidarja Jakca," pravi Primož, ki je na tekmovanjih gostinsko turističnega zborna sodeloval že trikrat.

- Na Bledu sta se odlično odrezala še dva Kostanjevičana: Primožev brat Matevž, ki je tekmoval za Hotel Astorio Bled, kjer dela, je za omizje prejel bronasto priznanje, Aleksander Bohinc pa je kot vinski sestovalec dobil zlato priznanje.

Kradel denar

NOVO MESTO - Poljcisti so pridržali in zoper osmljenca, 20-letnega M. G. iz okolice Novega mesta, napisali ovadbo, ker je septembra vlomil v trgovino v Straži in v gostinski lokal v Vavti vsi in obakrat ukral denar.

T. J. G.

ŠČUKA, DA TE KAP - Andreju Jurci s Sel pri Straži se je po Krki približala izkušena ščuka, ki je že dalj časa zaman iskala vztrajnega ribiča. In zgodilo se je. "Nazadnje ga stakne, ki bil ji je kos," prejšnjo soboto proti večeru na Otočcu, blizu poročne dvorane. Dolga 1 meter in 10 centimetrov je tehtala 9,5 kilograma. (Foto: D. Vučić)

ANGELSKA TROBENTA - Med letošnjimi "rekorderji" vam tokrat na ogled ponujamo prekrasne angelske trobente, ki jih je vzgojila Ana Gorenc iz Črnuč pri Otočcu. Ana ima kar tri velike grme, vsak od njih pa nosi preko 200 rumenih cvetov. Angelski okras hiše letos že drugič cveti, vendar v prvo ni bil takoj veličasten in bujen. Daturam, poznamo jih tudi pod tem imenom, namreč prevelika vročina škodi. Upravljeno ponosa Ana Gorenc želi, da bi bile angelske trobente v okras in veselje katerekoli hiše, zato lahko, če želite sadike, pokličete na telefon: 07/ 3075 071. (Foto: M. Žnidaršič)

BANANE Z DOMAČEGA VRTA - Če bo še kaj lepega vremena, bo Kati Prus iz Gotne vasi letos prvič pobrala pridelek z ene izmed palm, ki krasijo njen vrt. Več kot petdeset banan v šopu je zdaj velikih približno šest centimetrov, pri Prusovih pa racunajo, da bodo približno čez štirinajst dni godne za tratev. Veliko veselja, pa tudi dela dajo te južne lepotice, saj jih je čez zimo treba spraviti na toplo. (Foto: Majda Luzar)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kanal A je oddal z manjšo močjo - Pohvala trebanjskim volivcem, ker da so pošteno in prav volili - Kdaj bodo zrušili garaže? - Kaznujmo tudi prepočasne voznike

Dežurnega novinarja, ki je mlini četrtek čkal na vaša vprašanja, polhvale ali opozorila, z vašimi klici niste zasuli. Morda je temu bistrovala spremembu naših ure dežurstva ali pa le dejstvo, da niste imeli kaj povedati. Kakorkoli že, prva nas je poklicala **Marija iz okolice Črnomlja**, ki je želela vedeti, zakaj že dobroh štirinajst dni ne dobjijo Kanala A, vse ostale programe slovenske in hrvaške nacionalne televizije in Vaš Kanal pa. Kot je povedal glavni inženir na Kanalu A Igor Funa, njihovega programa v okolici Črnomlja ne vidijo zaradi tehnične okvare na oddajniku, ki naj bi jo že v kratkem odpravil.

Bralec, stanujočega v Stritarjevi ulici v Novem mestu, pa je zanimalo, kdaj bodo tam porušili garaže, ki so črne gradnje. Le-te so po odločbi inšpektorata za okolje in prostor pri Ministrstvu za okolje in prostor, območna enota Novo mesto, že nekaj časa predvidene za

VELIKANKE PO DOLŽINI IN TEŽI - Ko je kazalo, da bo zaradi suše, ki je zajela celo mirnopeško dolino, tudi na kmetiji Alojza Rupnika iz Malega Kala bolj slabia letina, so z redko zasejanimi pes zrasle prave velikanke. Pese po velikosti in teži skoraj prekašajo dveletno hčerko Karmen (na sliki), med njimi pa sta prednjaci dve: prva, ki je merila 80 cm in tehtala 8 kilogramov, in druga, sicer deset centimetrov manjša, a kar za kilogram težja pesa. (Foto: N. Rupnik)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo posorno prisluhnili.

Naslednji njegov žulj so tamkajšnji parkirni prostori oziroma tisti, ki ne znajo nanje pravilno parkirati. Iz dneva v dan so trije avtomobili parkirani tako, da zasedejo kar šest parkirnih prostorov. Nihče jim ne pride do konca, pa tudi policija pravi, da jima nič ne more, je rekel Novomeščan.

Bralec Dolenjskega lista iz okolice Trebnjega je pohvalil vse volivce in volivke občine Trebnje, ker so pošteno in prav volili. "Glejte," pravi "sedaj bomo v občini imeli na razpolago župana Cirila Pungartnika, zdravnika Franca Žnidaršiča in strokovnjaka za kmetijstvo Lojzeta Metelka, katerega še najbolj potrebujemo. Če bodo v Ljubljani v parlamentu ostalo prazni stolčki, pa nič hudega!"

Zadnji se je oglasil Borut iz okolice Novega mesta. Strinja se, da je potrebno kaznovati tiste voznike

avtomobilov, ki vozijo prehitro, vendar meni, da bi bilo potrebno kaznovati tudi tiste, ki vozijo prepočasno. "Če je omejitev 50 kilometrov na uru, naj bo tako, ne pa da nekateri vozijo kot polž. S tem ovirajo promet in povečujejo tudi možnost za prometno nesrečo. Kje pa so takrat policisti?" se sprašuje. Pomočnik komandirja Prometne policije Novo mesto Andrej Podlogar je povedal, da se po 27. členu zakona o varnosti v cestnem prometu, sprejetem 1. maja 1998, tudi prepočasna vožnja kaznjuje z dejarno kaznijo v višini 10.000 toljarjev. Vozilo, ki vozi z manjšo hitrostjo od predpisane, se mora, ko za sabo vleče kolono, umakniti. Če pa je hitrost vozila za polovico nižja od predpisane, bi moral voziti z vklapljenimi vsemi štirimi smernimi kazalci in se na primernem mestu izločiti iz prometa. M. Ž.

Najdi.si
Med domačimi novostmi, ki jih bodo veseli deskarji po spletu, je novi internetni iskalnik najdi.si podjetja Noviforum. Iskalnik kot brezplačna internetna storitev išče želeni iskalni pogoj po vseh dokumentih, objavljenih na slovenskih strežnikih, in po drugih, uredniško vodenih zbirkah podatkov. Poskusite torej na www.najdi.si.

Oktobra cvetijo jablane

DOLJNI LESKOVEC - Med tem ko v teh dneh včasih že moramo pogledati za plašči in drugimi toplimi oblačili, so bili pred dobrim tednom dni nekateri naši kraji videti pomladanski. Narava se celo sredi jeseni včasih pojgra. Tako je bilo tudi v Dolnjem Leskovcu pri Breštanici. Kot nam je sporocil tamkajšnji domačin Alojz Levičar, je 20. oktobra pri njih cvetela jablana. Kaj naj rečemo k taki prijetni novici? Vsekakor to, da naj ta jablana še rodi sad iz jenskega cveta.

Razstava Zormanovih ilustracij

RADEČE - Zadnjo oktobrsko soboto so v razstavišču Jadran v Radečah odprli razstavo ilustracij in grafičnega oblikovanja ilustratorja, grafičnega oblikovalca in akademškega slikarja Fojža A. Zormana. V otvoritvenem kulturnem programu so sodelovali Janez Suhadolc, Simon Sernek in Igor Bezet. Razstava bo na ogled do 19. novembra.